

אל כבוד האברך המפואר וכו'

מו"ה ..... נ"י

מה שהראה לי הקונטרס מליובאוויטש כאילו יש צורך לדחותו, הנה מיום שנוצר הקאמפיוטער נתקיים במילואו המסורה בדברי החכם מכל אדם עשות ספרים אין קץ ואידך במס' אין קץ לדברי רוח, ואם נטפל בכל הכלים היוצאים לאור העולם תורה מה תהא עלי'.

ועוד הנה ראיתי בספר בית רבי בשם הקדו"ל לפרש המד' ויחכם מכל אדם אף מן השוטים, דלהוכיח השוטה את שטותו צריכין חכמה יתירה, ושלמה המלך הי' חכם גם בזה, האמנם מה בין החכם להטפש הלא הוא השכל, ויסוד חסידות של שקר להניח השכל בכיסו צרור וחתום מבלי להשתמש בו ולולא זאת לא הי' מסוגל לאיש לכתוב הכלים כאלה ואין תרופה למכתה ולא יועיל כל שכל ומה לי לבלות הזמן ללא הועיל, ומ"מ פטור בלא כלום א"א ונאכל ממנה בקצה המזלג ולמבקש האמת יהי' די בזה והמתעקש ואוהב עול הלא כבר אמור כי אין תרופה למכתו.

הנה לכל לראש מ"ש כאילו שייך פלוגתא בגאולה בלי משיח, והביא מאבודרהם שכתב בסדר הברכות על ולירושלים עירך דכיון שנבנית ירושלים בא דוד אחר תקע בשפר גדול לחירותינו, וצדקת הצדיק שכתב בענין המעפילים קודם ביאת המשיח שיצליחו. הנה דברי האבודרהם היא גמ' מפורשת במגילה י"ח וכיון שנבנית ירושלים בא דוד וגם הרמב"ם לא יחלוק ע"ז והכוונה על התיישבות מלכותו דכאשר יתישבו ישראל בירושלים ימליכו את בן דוד למלך ועיי"ש במהרש"א ובהושע ג' ובקשו את ד' אלקיהם ואת דוד מלכם דמשם למדוהו יעו"ש וכמ"ש וכסא דוד מהרה לתוכה תכין דהכוונה על מלכותו, אבל ביאתו יהי' קודם קבוץ גליות ועל ידו יהי' קבוץ, ועיי' ג"כ ביוא"מ ח"א סי' נ"ז שהביא בפי' מן הירושלמי שכבר יהיו אצלינו משה ואהרן ודוד ושלמה אלא הכונה על השבת מלכותו וזה יהי' בסופן של דברים יעו"ש. וכ"כ הה"ק הרש"ב במכתבו אגרות קודש, ח"א מכתב ק"ל, בענין קבוץ גליות ע"י משיח דייקא כתב בזה"ל, דודאי ביאת משיח קודם לבנין ירושלים ובנין ביהמ"ק, והבנין יהי' ע"י משיח וע"י תהי' קיבוץ גליות ואז יהי'

מכתב אחד הרבנים

ב

אח"כ מלכותו והיא מלכות דוד, וזהו דקדוק לשון הגמרא וכיון שנבנית ירושלים בא דוד ולא קאמר בא בן דוד דמשיח נק' בכמה מקומות בשם בן דוד במד"ר ובגמ' אמר כאן בא דוד, הכוונה על מלכותו וכמ"ש ועבדי דוד מלך עליהם יחזקאל ל"ז כ"ד וע"ש במצודות וקרוב הדבר לאמר שאז יתוסף מעלה בו עצמו ומובן למשכיל ע"פ מה שנתבאר עכ"ל הרש"ב.

גם מה שהביא מהרה"ק ר"צ לפי דבריו א"כ ר"צ חולק על הרמב"ם ואיך כתב פס"ד מפורש וכי לא ידע ר"צ מפס"ד מפורש, אבל ר"צ שם לא מיירי ממעפילים בפועל אלא על דרך עבודה כמ"ש שם זהוה"ק מפרש כל הפרשה בפרשת שלח במרגלים ובהמעפילים, בדרך עבודה ומזה מיירי בצדקת הצדיק יעו"ש בהמשך דבריו בצדקת הצדיק דעוסק שם לבאר דאף הרשע אשר אמר לו אלקים מה לך לספר חקי ואיך הקב"ה רוצה בתורתו ועבודתו, מ"מ בעקבותא דמשיחא חוצפא יסגא ויועיל התקרבות בע"כ כביכול, ואם יתעקש לעסוק בתורה ועבודה אף מבלי רצון השי"ת ס"ס יתרצה השי"ת, וכתב דלא לחנם כתבה התורה ענין המעפילים ומביא בשם זהוה"ק שהמליץ כל ענין המרגלים על התורה והי' העונש שלא ישיגוה, והיינו דהעונש בחטא המרגלים הי' בפשטות ובפנימיות, והיינו דכניסת ישראל לארץ ישראל ברצון השי"ת אינו רק כניסה בשטח ובגבולי א"י, אלא התגלות הדביקות קוב"ה ואורייתא וישראל דחד הוא ומקומה האמתי הוא בא"י כאשר רצון השי"ת בהתגלות שם, ולכן אין תורה כתורת א"י אם זוכין לקדושת א"י, ובחטא מרגלים הי' העונש שלא ישיגוה ולכן נדחו מליכנס דא"א לזה בלא זה, והם רצו להתעקש ולזכות לקדושת התורה בע"כ, ולכן רצו לעלות ג"כ בע"כ, ומ"ש מרע"ה שלא לעלות בשביל שנדחו מקדושת התורה והם ישיגו התורה בע"כ ויזכו ג"כ לעלות בפועל, ואמר מרע"ה והוא לא תצלה, והיינו כלפי מה שרצו התקרבות להשי"ת בע"כ כביכול אז דייקא לא תצלה, אבל בעקבותא דמשיחא חוצפא יסגא ומבאר דחוצפא היינו מלכותא בלא תגא, ומלכותא ר"ל מדת מלכות כנ"י ותגא הינו כתר והיא ענין רצון כידוע, והיינו שיהי' לכנס"י ממשלה על כביכול להתקרב מבלי רצונו ית' ותמשול עליו כביכול בע"כ אף בלי רצונו ית' אין כוונתו שם לענין ממשלה בא"י שאין זה ענינו שם כלל, אלא ממשלה על כביכול כמ"ש ז"ל מי מושל

בי צדיק, והיינו מצד מדת המלכות כנ"י תתקרב להקב"ה מבלי רצונו, אבל מה שנשבענו שלא לעלות ומובטחין אנחנו לעלות ע"י השי"ת דוקא בביאת המשיח אחר תשובת כל ישראל דוקא, ומעיקרי האמונה הוא וזה לא שייך להשתנות, וחלילה להעלות על הדעת ששייך גאולה בלי משיח וקורא אני על דבריו בשם ר"צ מ"ש הרה"ק הרש"ב באגרותיו שם לאחד שתלה עצמו בדברי הרה"ק בעל התניא זצוק"ל כאילו מבואר שם ששייך קיבוץ גליות קודם ביאת המשיח והרש"ב מפרש דמיירי בבירור והעלאת הניצוצין לא בפועל וכתב עליו דאם לא יקבל אלא כפי שטחית הלשון אין לו עסק בתורת רבינו.

וביפה קול על המד"ר שה"ש פ"ב ע"פ השבעתי אתכם א"כ למה מלך המשיח בא לקבץ גלותיהן של ישראל, ומפרש ביפה קול דמאחר דקיי"ל מכמה קראי כי המשיח יקבץ נדחינו אין בידינו לקבץ מעצמינו, והאבודרהם בעצמו מפרש הברכה של תקע בשופר גדול בזה"ל, ע"ש והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול לחירותינו ע"ש לקרוא לשבויים דרור ותרגום דרור חרותא וזה מדבר על עת ביאת הגואל שיגלה במהרה בימינו להוציאנו ממאסר האומות וכו' עכ"ל. הרי כתב מבואר דאך המשיח יקבץ נדחינו וזה האיש בעל הקונטרס האומר שלש פעמים ביום תקע בשופר גדול על איזה שופר הוא מכויץ, והלא הוא מראשי חסידי חב"ד איך לא למד בעטרת ראש להרה"ק אדמו"ר האמצעי מליובאוויטש זצוק"ל תוקפו ועוצם מעלתו של זה השופר גדול והלא הכתוב אומר מפורש והי' ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים והשתחוו לד' בהר הקודש בירושלים וכל יהודי אומרו בר"ה בפסוקי שופרות, הרי כי יהי' ע"י תשובה שלימה גם מאותן אשר כבר נאכדו בין הגוים וחכז"ל תקנוהו בפסוקי שופרות וכ"ש אשר לא יתכן להעלות על הדעת ליהודי מאמין ששייך ע"י ההפך ממש הפרת התורה והעברת הדעת, ואיך עושה בזה פלוגתא אלא שעושה טובה לקבל פסק הרמב"ם, הלא זהו עקר האמונה שאנו מאמינים בביאת המשיח ולא סגי להאמין שיגלה קדוש אלקי ונביא ויעשה עולם התיקון, אלא כמו שמבואר בקרא שהוא יחזיר א"י והמלוכה בא"י לישראל ויקבץ נדחי ישראל והוא מבואר ומפוזר לרוב בתנ"ך ובדברי חכז"ל, וכל המדברים ברוה"ק ובתפלות אשר תקנו חכז"ל לרוב באין חולק ולא עלה על הדעת

להסתפק בזה לשום יהודי מאמין עד שלא קמו אלו האפיקורסים והכופרים בעיקר והקימו שלוחים דתים גרוריהם לבלבל דעת ההמון.

והה"ק הרש"ב בקונטרס ומעין מבאר דלכך הציונים בשביל רעיון הלאומיות שלהם מוכרחים להסיר את העם מדרך התורה והמצוה כי המאמינים לא יוכלו לקבל צורה כזאת לצאת מן הגלות בחזקה ולגאול א"ע בכח עצמם זאת לא יוכל כל המחזיק בתומ"צ לפעול בעצמו בשום אופן כי זה נגד תוקף אמונתם ותקותם של ישראל אשר המה מקוים ומצפים לישועה בביאת מ"צ בב"א ויגאלו גאולת הגוף וגאולת הנפש וכו' עכ"ל. וכ"כ במכתבו הנ"ל לענין קבוץ גליות ע"י משיח דייקא שהביא כמה ראיות ממקראות ומן הגמ' וזוה"ק ורמב"ם ואחר דברי הרמב"ם כתב בזה"ל, הרי דקבוץ גליות יהי' ע"י משיח ובס' צידה לדרך מ"ה פ"ג כ' וז"ל, ואמר בעבור משיח ודרך כוכב מיעקב בעבור שהמשיח יקבץ נדחי ישראל מקצה הארץ עד קצה הארץ כו' עכ"ל, והוא מהרמב"ן עה"ת, וכן מבואר בכמה ספרים ראשונים ואחרונים, והוא אמונה פשוטה בלב אחינו עפ"י התורה ונבואת הנביאים וע"ז אנו מצפים ומיחלים בכל יום ויום, עכ"ל. הרי שהוא דבר פשוט בראשונים ואחרונים ואמונה פשוטה בלב אחינו ולא יצויר אחרת כלל באמונה, ולא ליהודי מאמין לקבל צורה אחרת ובעל הקונטרס הזה מצא אבודרהם וצדקת הצדיק כאילו ח"ו ידעו והלכו בדרך אחרת חלילה ואיך כתב הרש"ב דיהודי מאמין א"א לו לקבל צורה אחרת עד שמוכרחין להסירם מכל התורה והמצות ואיך כתב והוא אמונה פשוטה בלב אחינו אם יש גדולי ישראל אשר דעתם להפך ח"ו ואיך כתב בפשיטות וכן מבואר בכמה ספרים ראשונים ואחרונים בהעלם עין שיש ראשונים ואחרונים האומרים להיפך, ואיך לא הוצרך לומר דלא קי"ל כוותייהו שישפס"ד מפורש ברמב"ם, אבל האמת כי הכל סלופים וזיופים ולא יצויר באמונה להעלות על הדעת קבוץ גליות וירושת הארץ בלי משיח. והמתבונן בזה יעיד על נוסח הבלי הקונטרס אשר הטיפול בה חבל על הנייר והדיו ומ"מ כתב הרמב"ם כי יש דברים מושכלים גלויים ראשונים שאין צורך לברר ובא מסלף בזדון או בטעות הוצרכו אנשי החכמה לברר ולהעמידו על האמת.

ואיך תקנו חכמים במוסף של יו"ט גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו

מכתב אחד הרבנים

ה

כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחתך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו וכו' הרי כי הכל קשר אחד קבוץ גליות ועלי' לציון עם התגלות מלכותו ועבודה בבית המקדש והלה מצא דרך באמונה שיהי' קבוץ גליות ועלי' לציון בהפכך ממש מרידה נוראה במלכו של עולם ותורתו כולו אלא שהרמב"ם פסק אחרת ואנן קיי"ל כהרמב"ם ואיך הלה אומר בכל יום ואמרו הושיענו אלקי ישעינו וקבצינו והצילנו מן הגוים להודות לשם קדשיך להשתבח בתהלתך והלא מצא דרך באמונה בקבוץ גליות בניאויך הבוי"ת ומרידה ומלחמה בהשם ותורתו כולו והפרת הדת אלא הרמב"ם לא ס"ל הכי ונקטינן כהרמב"ם ואטו כי רוכלא נתני וניזיל פסוקים מפורשים ודברי חכז"ל המפורשים ותפלות מפורשים תקות קבוץ גליות ועלי' לציון מקושר עם התגלות מלכותו וגאולת השכינה וביאת המשיח ועבודה בביהמ"ק ולא עת האסף פה וכ"כ הרש"ב שם שהוא בדברי חכז"ל וראשונים ואחרונים בלי חולק והביא כמה מאמרי רז"ל.

ובענין המקראות בפרשת נצבים, אשר פקפק שם. הנה המהרש"א (מגילה ל"א) כתב לדבר פשוט כי הוא מפורש דוקא ע"י התשובה והביאו רבינו וכל הרואה סגנון הכתובים יראה מבואר כי אחר העונשים על החטאים אמר הכתוב והי' כי יבואו עליך כל הדברים והשבות אל לבבך וכו', ושבת עד ד' אלקיך וכו' ושב ד' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים וכו' והביאך ד' אלקיך אל הארץ וכו' וירשתה ומבואר להדיא כי הגלות היא העונש על החטאים ואחר התשובה יגאלינו מן הגלות ומבואר הגאולה הן מן עונש הפזור והן ירושת הארץ ואחר התשובה דוקא ומה שהביא רבינו מהא דקיי"ל בחד ענינא אין מוקדם ומאוחר אינו אלא לרווחא דמילתא דגם לולא דקיי"ל יש מוקדם ומאוחר בחד ענינא הרי מבואר להדיא כי זה יהי' כאשר ישיבו ישראל.

ומה שהביא הכותב שם דברי התוס' דהיכא דאיכא טעם למידרש אמרינן אין מוקדם ומאוחר אפילו בחד ענינא, הנה מבואר בתוס' משום שמצאו החכמים במק"א להיפך, הרי רק לחכמים הי' הכח לדרוש דרשות וגם זאת כתבו כי במקום אחר כתוב להפך, ובפרט בפ"י המלות מבואר דכאשר ישוכו יקבצם וירשו את הארץ הרי המוציא את הכתובים מפשטותם במקום שלא הוציאו החכמים הוי אפיקורס ואין לו תורה כלל,

והרדב"ז בתשובותיו הרעיש על אחד אשר הוציא את הכתובים מפשטותם ובפרט במקום אשר אמונה זו הי' מקובלת בישראל לדבר פשוט בעקרי אמונה באין ספק ובאין חולק עד אשר לא קמו הכופרים והמורדים בשם ובתורתו והם באו לזה מתוך כפירה גלוי' וגמורה בהשגחה ובשכר ועונש ובגלות וגאולה מן השמים בכלל ויותר מזה כפירה בעקר רח"ל אלא כי שלוחיהם סלפו ובלבלו דעת המאמינים, והלה מצא גדולי ישראל וקדושי עליון להבדיל אשר אלו הכופרים כוונו להבדיל לדעתם להבדיל אלא כי הרמב"ם חולק והלה הכריע כהרמב"ם נגד הכופרים להבדיל רחמנא לשיזבן מהאי דעתא. ולשון הרשב"א בת' ח"א סי' ט כל מי שטוען כן אינו אלא מצד הקבלה המסורה בידן של ישראל מפי חכמיהם עם הוראת המקראות וכל שהקבלה או הנבואה הנחתו לא תנצחנו החקירה כי החקירה למטה מן הנבואה עכ"ל יע"ש עוד.

ובלי ספק כי ארס המינות טמון במהלך זה דלמה לו לסלף דברי האבודרהם וצדקת הצדיק ולהכריע כהרמב"ם וזאת אומרת לקרר הוא בא בעקיפין כי יש דרך אחרת באמונה אלא שהכריע כהרמב"ם ויבא אחר ויאמר מאי כולי האי הלכה כבתראי והר"ז כעין מה שמצינו דהאומר אין תחיית המתים מן התורה אין לו חלק לעוה"ב ופירש"י דאף אם הוא מאמין מדעתו מ"מ אינו מוכרח מן הכתובים מה לנו ולאמונתו, וה"נ בזה האמונה בביאת המשיח שהוא עיקר הי"ב הוא כי הוא יקבצינו ויוצאנו ממאסר האומות ויחזיר לנו א"י והמלוכה בא"י ואמונה זה היא מחלק האמונה בשכר ועונש כמ"ש האברבנאל בראש אמנה והחושב כי דבר זה הפקר ויצויר גם ע"י כופרים גמורים בהפרת התורה ועקירת התורה ומרידה ומלחמה גלוי' בשם ותורתו כולו ואומר כי יצויר דבר זה באמונה בראשונים ואחרונים קדושי עליון מה לנו ולחסדו שמכריע כהרמב"ם וכי האבודרהם והרה"ק ר"צ לא ידעו מן הרמב"ם והמציא חכמה נפלאה דהרמב"ם הוא פוסק והם פרשנים ובתי' כאלה בונה את האמונה אוי לו לאמונה כזאת ואמונה תלוי' על משענת קנה רצוץ ותלוי בפלוגתא ובהכרעה דלה וחלושה מפרסמין באינטערנעט אין זאת אלא לקרר.

ודרכו עם האבודרהם לסלף במקום אחד ולהעלים עין מהמפורש במקום אחר יכולים לעשות כן גם עם הרמב"ם ויעשו פס"ד מפורש להפך ואי' אמונתו בביאת המשיח הפורח באויר מלבד הכפירה בכה"ת כלה

מכתב אחר הרבנים

ז

באומר אשר יצויר כי השם יתן יד לכפירה בכה"ת כלה חס ושלום והלה התחכם יותר מן הציונים אשר הוכרחו בעבור מטרתם להסיר העם מן התורה והמצות כדי שיקבלו אמונה זו להגאל בכח עצמו כמ"ש הרש"ב הנ"ל והלה מצא דרך יותר נקלה לעשותה פלוגתא בין גדולי ישראל ומאי כולי האי אם יבא אחר ויכריע כהאבדורהם שהי' אחר הרמב"ם וחלק עליו חס ושלום וחבל אשר לא ידעו מזה הציונים ולא היו מוכרחים להסיר העם מן התורה והמצות.

אמנם עוד יותר מזה התחכם ומצא עצה נפלאה גם לפס"ד מפורש של הרמב"ם לעשות מעשה הציונים ממש ולהחזיק בכל מעשיהם רק בשינוי השם לא נקרא את השלחן בשמו רק דף על ארבעה רגלים לא נקרא בשם גאולה ולא אתחלתא ולא אתחלתא דאתחלתא ולא מלוכה אלא הנהגה כועד ארבע ארצות כי צריכים לחסדי אמצעיקע ומשועבדים לדעתם, ולא עוד אלא מי שרואה עול בעצם מעשיהם ואומר ע"ז דחיקת הקץ הוא הציוני. ואין לך שגעון גדולה מזו ולא הי' מהצורך לטפל בכאלה לולא דברי הרמב"ם הנ"ל דאפי' מושכלים גלויים ראשונים אם בא מסלף בזדון או בטעות הוצרכו אנשי החכמה לברר ולהעמידו על האמת.

והרש"ב באגרות קודש ח"א מכתב פ"ו ונדפס ג"כ באור לישרים, מכתבו אודות הציונים והבאנק שלהם שכתב דאפי' אילו הי' האנשים האלה שלמים עם השם ותורתו ואפי' אם יש מקום לחשוב שיצליחו מ"מ אין לנו לשמוע להם שהוא נגד אמונתנו ותקותינו בגאולה האמתית והעברה על השבועות ומבאר תקות הגאולה ע"י הקב"ה בעצמו ית' וכשמסדר המענות על השאלה כי יעמדו היראים בראש התנועה, כתב מענה א' איך יעמדו היראים בראש תנועה המנגדת לאמונתנו בענין הגאולה האמתית כנ"ל עכ"ל, ולמה לא יעמדו היראים בראש ולא יאמרו לא גאולה ולא אתחלתא ולא מלוכה אלא הנהגה כי יקחו כלי זיין מאמצעיקע וזה הוי הנהגה כועד ארבע ארצות. ותו, איך כתב דאפי' אם יש מקום לחשוב ששיגו מטרתם אין אנו רשאים לצאת מהגלות בזרוע ולא בזה תהי' גאולתנו ופדות נפשינו ובפרט שהוא נגד תקותינו האמתית כי כל צפיתנו ותקותינו שיביא הקב"ה לנו גו"צ בב"א ותהי' גאולתנו ע"י הקב"ה בעצמו וכו' עכ"ל. והרי זה תרתי דסתרי דאם ישיגו מטרתם הרי אי"ז אלא וועד ארבע ארצות דמלוכה וגאולה אין

מכתב אחד הרבנים

ח

מקום לחשוב ששייגו מטרתם וועד ארבע ארצות אינו יציאה מן הגלות ולא נגד תקותינו ולמה אין לשמוע להם להוציא הארץ מיד הנהגת הגוים ואנן בדידן ואינהו בדידהו דאנחנו נאמיין שיקחו כלי זיין מאמעריקע וזה אינו אלא וועד ארבע ארצות ואם הם רוצים למשול גם על אמעריקא מה איפכת לן כמו שעושין היום בליובאוויטש ובאמת לא עלה על דעת הכופרים שלא יצטרכו לקנות כלי זיין מאמעריקע ומהו הפשע הלא אי"ז אלא וועד ארבע ארצות ואין בינו לבין הכופרים אלא קריאת השם אבל לכו"ע צריכים כלי זיין מאמעריקע ואין אדם חושב שיבואו לדרגא של אמעריקע ובזאת אלו ואלו מחזיקים בחרף נפש וקריאת השם של הכופרים אינו מונע מפעולה כל דהו ודבריו הרש"ב מרפסן איגרא לאמונת ליובאוויטש דהאידינא.

והמהריי"ץ במכתבו נגד האגודה הרעיש על כבישת ארץ ישראל בידי היראים וכתב בתו"ד ומה גם בדבר אשר מושבעים ועומדים אנחנו בברית הוי' צבאות אשר לא בחיל ולא בכח יגבר איש כי אם השכל וידוע דבר ד' ופקודתו ותבואו לעקור את הקדוש לעם אלקי אברהם החרדים יחי' וכו' האם באשר מחוקקי עם יחלקו הארצות ומהלכי הממלכות פותחים שערי המדינות האם בעד נזיד המדינות תמכרו נחלת אבות רכוש עמינו כאלפי דורות נחלי דם קדושים ורכבות לבבות תמימות כן ירבו האם גם אתם וכו' רואים בדרשת בלפר לתת הארץ לישראל כוכב יעקב עולה בארץ להאיר ולעומתו ברוח אלקים תרעישו בקול מבשר ואומר במחני היהודים כי היראים יכבשו את הארץ נגד ציוו ד' ית' ונגד התורה וכו' מארי דאברהם אי' מעין הנחל אשר ממנו ישאבו וכו' לטהר את הכל וכו' כיבוש הארץ בכח עצמן עפ"י ניב שפתי שר בית המחוקקים בבריטאניא או באמעריקא וכו' מה זה ציונים האם אין מטרתם לרכז כחות ישראל ולאחדם לבנות את הארץ בכח עצמן ע"י אמצעות השגת רשיוני הממלכות וכו' עכ"ל.

ומה העוול אשר מצא בתנועת האגודה לכבוש הארץ בידי היראים ואי משום שקוראים אותה כיבוש אין רואין בדבריו התנגדות על דיבורים וקריאת שמות אלא על פעולות ויאמר נא המהריי"ץ מדוע אתם קוראים אותה כיבוש תאמרו הנהגה ועד ארבע ארצות ולקחת כלי זיין מאמעריקע והכל כשר והכל ישר ולא עולתה בו.

ולמה לא ראה בדרשת בלפר לתת הארץ לישראל כוכב יעקב העולה בארץ להאיר הלא שלימות הארץ ביד ישראל היום היא בליובאוויטש מצוה גדולה מכל המצוה ואם הגוים נותנים אפשרות לקיים מצוה זו הגדולה האם אין זה כוכב יעקב המאיר ואי משום שהגוים קוראים אותה מלוכה מה איכפת לך הלא הדברים ק"ו בן בנו של ק"ו השתא כאשר היא ביד הציונים מזרע ישראל בתורת מלוכה ומורדים בה בשם ותורתו כולו ועם כל זה מחויבים למסור נפשו ונפשות כל ישראל רח"ל להחזיק בידם ק"ו בן בנו של ק"ו אם הגוים מחלקים והי' התקוה שיהי' ביד היראים היש מצוה גדולה מזו ומהו הרעש על הרואה בה כוכב יעקב להאיר והיום בליובאוויטש אי"ז כוכב אלא שמש בצהרים רחמנא לשיזבן מהאי דעתא.

והנה קוטב השגעון נבנה על יסוד דקיי"ל אין ישראל נגאלין אלא בתשובה ונבואת השם א"א להכזב וכן הוא בודאי וא"כ איך נהי' הדבר ש"מ שאי"ז מלוכה אלא הנהגה על דרך וועד ארבע ארצות, והא למה"ד לבית שהי' בו שלחן מפואר בכל מיני פאר והדר ויבא נביא ויאמר הנה חטאתם לשם וישלח השם כלי זעמו ויקחהו והשם בעצמו יחזירו כאשר תשובו והנה מצינו לפעמים ציור בהפך המהות והמכוון כמו שמצינו דבית שאינו ראוי לדירה לא שמה בית וכ"כ כאשר אין בה דע"ד מה"ט לא שמה בית שאינו ראוי לדירה וכ"כ מצינו בקרא היש בהבלי הגוים מגשימים וכתב העמדין בק"ש עה"פ ונתתי מטר ארצכם בזה"ל וז"ל הכתוב היש בהבלי הגוים מגשמים אע"פ שהזכירו רז"ל בפ"ד דע"ז דהוי אתרא דאית בהו ע"ז דשחטו לי' גברא ואתא מיטרא אינן גשמי רצון וברכה גשמים בעתם כנ"ל אלא מים המאררים עכ"ל ור"צ בספרו רסיסי לילה הביא מזה"ק דכד בעא הקב"ה לשיצאה לרשעים הקב"ה נותן להם שלום וכתב דהגם כי אין שלום אמר ד' לרשעים השלום שנתן להם להאבידם היא באמת אין שלום מאחר שהכל הולך אחר המכוון ע"כ. וא"כ שלחן שאינו ראוי לאכילה ל"ה הכזבת דברי הנביא. ותו דהנביא דבר ממעשה השם והקב"ה יסד בעולמו הנהגה נפרדת שאינה מתייחס למעשה השם אף כי אין כח בלתו ית' מ"מ זהו מנפלאותיו ית' אשר גלה כחו במהות נפרד ואינה מתייחס אל השם וא"כ כאשר אמר הנביא אשר השם בעצמו יחזירו לטובה ולברכה הרי הבא בכחות

מכתב אחד הרבנים

השטן לקללה ואבדון ל"ה הכזבת דברי הנביא, והי' אם יצוייר שלחן בהפך המהות והמכוון ובאופנים הנ"ל ע"י מורדים בנבואה ויבא אחד ויאמר הרי הנביא אמר כי לא יהי' שלחן וש"מ אין זה שלחן אלא דף על ארבע רגלים לטובה ולברכה ולאכילת צהרים אי"ז מאמין אלא מתלוצץ מאמונה וכפירה אמונה בלבוש אמונה שגעונית וחמור יותר כי מבלבל דעת המאמינים, והמשל היא הנמשל.

אבל אספר עוד עובדא אשר קרה, הנה עיקר ה' מי"ג עקרים היא שהבוית"ש לו לבדו ראוי להתפלל ואין לזולתו ראוי להתפלל ואין אומרים אסור להתפלל אלא אינו ראוי כלל, ומ"מ מצינו בע"ז נ"ה משגיא לגוים ויאבדם וקאחזינן גברי דאזלי כי מתברי ואתו כי מצמדי וגם דהוי אתרא דאית בהו ע"ז דשחטו לי' גברי ואתי מטרא ומבואר בגמ' שם שזהו כדי לטורדם ולהאבידם וכתבו התוס' שם כ"ז ע"ב ד"ה שאני מינות דמשכא בא, ד כי לפעמים יש כח ביד שדים להטעות כדי לטרדם כדאיתא לקמן פרק ר' ישמעאל דהוי בית עבודת כוכבים דכי הוה מינוף עלמא ולא אתי מיטרא מיתחזי בחלמא ואמר שחוטו לי גברא ושחטו לי' ואתי מטרא עכ"ל.

והנה הי' בית אשר גרו בה שלשה אנשים הא' גוי עו"ז, ולהבדיל ב' יהודים וקרה עובדא אשר הגוי הי' חולה מסוכן והלך לבית ע"ז שלו ואתי כי מצמדי, ויעש א' מהיהודים חשבון לעצמו הלא מאמינים אנחנו כי לו לבדו ראוי להתפלל ואין אומרים אסור אלא אינו ראוי כלל ואיך אזיל כי מתברי ואתי כי מצמדי ש"מ אי"ז ע"ז וילך גם הוא לבית הע"ז כמשפט הגוי רח"ל ויאמר לו שכינו היהודי הוי שכני איך ירדת להיות עו"ז איך נהי' הדבר והלא עד עכשיו מכירך אני ליהודי חרד ואיך נהפכת להיות עו"ז רח"ל ויאמר לו שכינו כופר אתה ויאמר לו למה ויען ויאמר הלא יש פס"ד מפורש מן הרמב"ם אשר יסד הי"ג עקרים כי לו לבדו ראוי להתפלל ואין לזולתו ראוי להתפלל ואיך שכנינו הגוי אזל כי מתברי ואתי כי מצמדי ויאמר לו שכינו הלא איתא בע"ז נ"ה כזאת לטרדם ולהאבידם ויען הלא אין פוסקים מתוך הגמ' כ"א יכול למצוא גמ' או ספר יש לנו פס"ד מפורש מן הרמב"ם בעל העקרים שאין לזולתו ראוי להתפלל ואינו מחלק בשום חי' וגם זאת המשל היא הנמשל ממש.

ונבאר הנה יסוד כל התורה והאמונה כי הנהגתן של ישראל וארצם שונה מהנהגת כל הנבראים דאעפ"י כי הקב"ה בורא ומנהיג לכל הברואים מ"מ כל הנבראים מונהגים ממנו ית' באמצעות הנהגה נפרדת שרי מעלה נפש הכו"מ אבל ישראל וארצם מונהגים ממנו ית' בעצמו ית' בסדר התורה והאמונה כפי הזכות והחובה ואינם משועבדים לשום כח זולתו ית' אלא שבאה בלבוש טבע וכמ"ש הרמב"ן והרבינו בחיי כי יסוד כל התורה שאין לאדם חלק ונחלה בתורת מרע"ה אלא בהאמין שכל מקרינו נסים נסתרים אין בהם טבע ומנהגו של עולם כלל הכל בגזרת עליון עשה מצוה יצליחנו שכרי עשה עבירה יכריתנו ענשו עכ"ל, וזהו פי' המלות של אנכי ד' אלקיך כי הוא ית' מנהיג האומה בעצמו ית' כמבואר בקדמונים הביאם גם הארבנאל בראש אמנה פי' המלות של אנכי ד' אלקיך ובשערי אורה כתב כי דיבור ולא יהי' הוא פועל יוצא מן הדיבור אנכי ד' אלקיך דמאחר שהשי"ת מנהיג את ישראל בעצמו ית' ע"כ אסורים לעשות אמצעי ועיי' ברמב"ן עה"פ והייתם לי סגולה והרבה ראשונים ואחרונים ועיי' אריכות גדול בארבנאל אמור ואתחנן, וזהו פי' המלות מלכינו צורינו גואלינו וא"א לישראל הצלחה אמיתית אלא ממנו ית' בהשגחה והנהגה המיוחד לישראל וע"כ הוצרך התורה ליתן רשות לרופא לרפאות וכתב הרשב"א בת' דהו"א שהיא הפך מה שהזכירה התורה בהשגחה דמאחר שהקב"ה מנהיג היחיד והצבור בעצמו ית' הו"א דהמשתדל ברפואה לוקח ההנהגה בעצמו והוצרך התורה להרשות וכ"כ הוצרך התורה להרשות השתדלות בכלל מה"ט. וכתב הרבינו בחיי דלכך בברכת יעקב אמר ויתן לך האלקים ובעשו נא' הנה משמני הארץ יהי' מושיבך דברכת יעקב באה מהקב"ה ובעשו באה ע"י כו"מ.

אמנם כ"ז בכל עניני האדם זולת מצות התורה עשה ול"ת דכ"כ יסוד כל התורה והאמונה דבמצות התורה אין גזרה אלא הבחירה חפשית וכמ"ש הרמב"ם בפ"ה מה' תשובה והראב"ד כתב שם כביכול הסיר הממשלה ממנו ומסרה בידי האדם ואיך הוא א"א להבין כמ"ש הרמב"ם שם גם החוה"ל כתב דא"א להבין איך הולכין ביחד דכל ענין זולת מצות התורה הכל בהשגחה ובנקודת מצות התורה אין השגחה ורק הבוי"ת לבדו ית' היודע להתאים הענינים יעו"ש.

אלא דודאי א"א בלא עזר אלקי לקיים מצות התורה ולהפך ע"י השטן

מכתב אחד הרבנים

יב

וחיילותיו אבל יש נקודת הבחירה חפשית שאין גזרה.

אמנם עניני גלות וגאולה אינה צווי על הבחירה אלא נבואה על ההשגחה דאם יחטאו יגלם מארצם ויטול מהם הממשלה בארצם והם וארצם יתן תחת ממשלת הגוים כמבואר בתנ"ך וחכז"ל וכמ"ש הרמב"ן בברית בין הבתרים כמשייר במתנתו שאם יחטאו ישתעבדו בהם וימשלו בארצם, וז"ל הרמב"ן בפרשת לך קאפי' ט"ו פ' י"ב, והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו דרשו בו רמז לשעבוד ארבע גליות וכו' והי' הענין הזה לאברהם כי כשהקב"ה כרת עמו ברית לתת הארץ לזרעו אמר לו כמשייר במתנתו שארבע גליות ישתעבדו בבניו וימשלו בארצם, וזה בעל מנת אם יחטאו לפניו ואחרי כן וכו' עכ"ל. ואיתא במד' אסתר י"ג עה"פ ומכרתי את הארץ ביד רעים ביד אפוטרופסים רעים ומבואר שם במד' כי נטלה מלוכה מישראל ונתנה לאוה"ע ועוד בנבואת הגלות כי יפזרם בארצות הגוים והבטיחנו בתורה נביאים וכתובים ודברי חכז"ל וכל המדברים ברוה"ק מפוזר לרוב כי בעצמו יחזיר לנו א"י והמלוכה ויקבצנו ויעלנו לארצינו בהתגלות מלכותו נורא מאוד ובכל מיני טובות וישועות ונחמות בתכלית.

ודבר זה שונה היא מכל מצות התורה שהם ציווי על הבחירה וזהו נבואה על ההשגחה ושונה היא ג"כ מכל הענינים זולת מצות התורה שהכל בהשגחה מיוחדת בישראל ומ"מ באה בלבוש טבע וציווה הקב"ה על ההשתדלות אבל שונה בזה שהיא נבואה על ההשגחה לבדה ואסר ההשתדלות הרי כל פעולה בזה הוי הפך ההשגחה.

וכמו לדוגמא במלכותא דארעא אם יבא אחד ויקח חיל המלך ויעשה מלחמה בארץ אחרת מבלי המלך לא עבר על ציווי המלך אלא הוא מורד במלכות דזהו ענין המלך להנהיג את ארצו והלוקח ההנהגה בעצמו אין לך מורד במלכות גדולה מזו ואם יקחו אותו למשפט כמורד במלכות ויאמר לא ידעתי כי אסור הוא לצחוק יחשב, וכי לא ידעת שיש מלך המנהיג את ארצו זו קשה מן הראשונה.

אבל אם יהי' ציווי מהמלך לדוגמא שלא לעשן וא' יעשן וכאשר יקחו אותו למשפט אינו מורד במלכות אלא עובר על ציווי המלך ואם יטעון שוגג ויוכיח אמתתו ידונו אותו כשוגג.

וככה הוא להבדיל במלכותא דרקי'עא כל מצות התורה אפי' גזלה הוי ציווי על הבחירה וידוע כי לא שייך כלל ציווי רק מה שיש בה בחירה וע"כ הגזלן הוי חסרון אמונה בהשגחה ולא פעולה של הכחשת אמונת ההשגחה דאין פעולתו הפך הנהגת הבוי"ת כי אין בזה הנהגה אלא בחירה ואף כי המאמין האמתי יאמין כי חלקו מיוחד לו בהשגחה ומה לו בחלק חבירו הנה יש בין אמונת השכל לאמונת הלב אלפים ורובבות פרסאות ולתאוה יבקש נפרד אבל עצם הפעולה אינה הפך הנהגתו ית' ואדרבה מדאמרה התורה לא תגזול ש"מ שיש בחירה לגזול ואין בזה הנהגה ולא הוי פעולה הפך הנהגת הקב"ה כלל.

אבל עניני גלות וגאולה שאינה ציווי על הבחירה אלא נבואה על ההשגחה לבדה את אשר יעשה השם כאשר יחטאו ואת אשר יעשה כאשר ישובו כן היא נבואת כל המקראות בתורה נביאים וכתובים וכמ"ש ידוע שאני ממשכנן תדע שאני פורקן ידוע שאני משעבדן תדע שאני גואלן ידוע שאני מפזרן תדע שאני מכנסן ויש לה סדר מיוחד בכל המקראות ולכל לראש אחר התשובה ולא נמסרה כלל למעשה בני"א לעשות כלי להשגחה ככל הענינים ומסור להקב"ה לבדו ית' ולא זולתו והשביענו על זה ואין השבועה כדרך איסור המסור לבחירה לזמן כגון איסור ערלה אלא שלא ידחקו את הקץ המסור להקב"ה ולא ילכו נגד הנהגת השם הוי כל פעולה בזה הפך ההשגחה והנהגת הבוי"ת הפך יסוד האמונה אנכי ד' אלקיך אשר הוצאתיך וכו' ופרושה מבואר בקדמונים כי הקב"ה הא ית' מנהיג האומה בהנהגה מיוחדת ומאחר שכך הוא נבואת כל המקראות ודברי חכז"ל ומעקרי אמונה כי ירושת א"י וקבוץ גליות יחזיר השי"ת בסדר מיוחד אחר ביאת המשיח ותשובת כל ישראל הרי הנבואה ובפרט עקרי אמונה א"א להכזב ח"ו ולא יצויר כלל מהשי"ת אחרת.

ומאחר שלא יצויר אחרת מהנהגת הקב"ה המיוחד לישראל הרי לא יצויר כלל אחרת אפי' לרגע כל דהו לטובה ולברכה כי אין לישראל שום הצלחה על דרך האמת אלא מהנהגת הקב"ה המיוחד לישראל וכמ"ש אנכי ד' אלקיך כנ"ל, אבל מה שמצינו שנתן הכח לאנשים מזרע ישראל על דרך קללה ועונש לפי שעה לצאת מהנהגתן של ישראל ולהצליח על דרך נסיון בכח אשר יסד השם להיות הנהגה נפרדת ממנו ית' השטן וחיילותיו טומאה וס"א אי"ז שייך לישראל אלא נתן הכח על דרך קללה

ועונש ונסיון לזרע ישראל לצאת ממהותן של ישראל וישראל עמו של הקב"ה אין להם אלא גלות על גלות.

וכמ"ש הרבינו בחיי פרשת בראשית כי אין לישראל בחירה לעבוד עכו"ם ומקורו מיחזקאל כ' והעולה על רוחכם היו לא תהי' אשר אתם אומרים נהי' כגוים כמשפחות הארצות לשרת עץ ואבן חי אני נאם אד' אלקים אם לא ביד חזקה ובזרוע נטוי' ובחמה שפוכה אמלוך עליכם והוצאתי אתכם מן העמים וקבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם ביד חזקה ובזרוע נטוי' וכו' ע"כ. ומבואר שם ברד"ק והעולה על רוחכם היו לא תהי' המחשבה הרעה שעולה על רוחכם לא תהי' ולא תתקיים אשר אתם אומרים נהי' כגוים אתם חושבים לצאת מרשותי ושלא תהיו לי לעם וכו' ואם תרצו לצאת מעבודתי לא אתן לכם רשות בזה כי אעפ"י שתהיו ימים רבים בגלות בין העכו"ם לא תשבתו מהיות גוי כי אפי' יצאו מועטים מכם מן הכלל כללכם יהי' גוי לפני כל הימים וכו' עכ"ל. ובדורות האחרונים רוב רובו מזרע ישראל יצאו מן הדת ובזמן הבית הי' זמן שלא נשאר רק שלש מאות איש אשר לא כרעו לבעל אמנם קיי"ל רוב בנין מכריע רוב מנין והכלל ישראל הם עמו של הקב"ה וזאת יהי' לנצח א"א להבטל. הרי דאף כי אין לישראל בחירה לעבוד עכו"ם היינו להכלל ישראל אבל יש בחירה לצאת מהכלל ישראל ומ"מ בהכרח שישאר כלל ישראל עמו של הקב"ה.

והוא פלא כי ביחד עם נבואה זו דא"א לישראל לצאת מרשות הקב"ה נאמר ג"כ והוצאתי אתכם מן העמים וקבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם בם וכו' דגם בזאת אף אם יצוייר לזרע ישראל לצאת ממהותן של ישראל ומרשות הקב"ה על דרך קללה ועונש ליקח בעצמו אלו הענינים מ"מ הכלל ישראל לא יצאו אלא ע"י הקב"ה לבדו ית' ובלתי שום ספק כי ישאר לנצח יהודים מורדים במרידה בהנהגת הקב"ה ומבלי לקחת חלק כל שהוא במרידה זו.

מצינו בברית בין הבתרים דאמר הקב"ה לאברהם אבינו ועבדים וענו אותם ארבע מאות שנה ואח"כ יצאו ברכוש גדול, הרי כי דוקא אח"כ יצאו ומצינו בדברי חכז"ל וראשונים דאפי' עבד לא הי' יכול לצאת מגבולי מצרים ומ"מ מצינו דהבני אפרים יצאו לי' שנה קודם לי'

מכתב אחד הרבנים

טו

אלף גבורים והרגום אנשי גת מוכן כי לא הי' זה הכזבת הנבואה כי השי"ת דבר מיציאה לחירות וזה הי' יציאה למיתה והחוו"ד בנחלת יעקב מפרש מאמרם ז"ל שלא יאמר אותו צדיק ועבדים וענו אותם קים בהם ואח"כ יצאו ברכוש גדול לא קיים בהם שיתירא אברהם כי יציאה זו היא כיציאת בני אפרים דאף שיצאו ביד חזקה ובזרוע נטוי" מ"מ יתיירא שאי"ז אלא יציאה לקללה ח"ו לפי שעה.

מצינו בירמי' כ"ט כי כה אמר ד' כי לפי מלאת לבבל שבעים שנה אפקוד אתכם ובמגילה י"ב ע"א ברש"י ד"ה תנ"ה בא"ד ועוד שנה אחת לבבל למלאות שבעים שנה מששלט על ישראל וכו' עכ"ל, ולמעשה מצינו במלכים ב' כ"ד בימיו עלה נבוכדנצר מלך בבל ויהי' לו יהויקים עבד שלש שנים וישב וימרד בו ומבואר שם ברד"ק שעמד במרדו ד' שנים ומ"מ נמנים אלו הד' שנים בע' שנה של גלות בבל דמרידה שא"א להתקיים בגזרת השם אינה יציאה מן הגלות והעבדות אלא התאבקות ומלחמה עם העבדות אשר בפועל קים הוא וסופה לקללה ואבדון ביתר שאת וביתר עז.

וגבור הנלחם עם החלש באופן שא"א להחלש לנצח את הגבור ומ"מ הגבור עושה במרמה להניח להחלש דמיון לפי שעה כאילו מנצח במכוון ללכדו בזה ברשת של עונש ואבדון בחומר יותר ביתר שאת וביתר עז אי"ז נצחון החלש אלא תוקפה של נצחון הגבור.

ובמלכות בן כוזיבא שהי' להם נצחונות גדולות ועמד כ"א שנה וביבמות ע"ב מצינו גדולה מזו כי טרם עמד בן כוזיבא לא יכלו למול את עצמם מפני הרומיים וכאשר עמד בן כוזיבא מלו את עצמם וכאשר ראו שאינו משיח קטלוהו או שדנוהו למיתה וקטלוהו הרומיים ונלכדה ביתר ונהרגו רבבות אלפי ישראל והמרכבת המשנה כתב שהחזירו העיר להרומיים כאשר ראו שאינו משיח ומדוע לא לחמו על שלימות הארץ בידי ישראל ואי משום שבן כוזיבא אמר שהוא משיח מ"מ הם יאמרו הנהגה ואי משום שלא הוי משועבדין כלל להגוים א"כ איך נהי' הדבר ואיכה נכזבה ח"ו נבואת הגאולה.

אבל הדבר פשוט כי ענין ירושת הארץ שהיא ממשלת ישראל בא"י היא דבר התלוי בביאת המשיח ולא יתן השם א"י ביד ישראל אלא ע"י

מכתב אחד הרבנים

טז

משיח אחר תשובת כל ישראל וכל יעודי הגאולה כמ"ש ושבת עד ד' אלקיך ושב וקבצך וירשתה וכו' וכן יש הרבה מקראות לרוב ודברי חכז"ל ותפלות שתקנו חכמים המבואר להדיא קישור ירושת הארץ בידינו לביאת הגואל וכל יעודי הגאולה, וכאשר ראו שאינו משיח הבינו שאין זה מעשה השם אלא קללה ועונש ונסיון ע"י הנהגה הנפרדת מהקב"ה השטן וחיילותיו וקיומה סכנה ביותר מהעדרה ובטלוהו.

וככה קרה לנו בימינו אשר עונותינו גרמו ונתן כח להשטן וחיילותיו להקים מרידה בהנהגת הבוי"ת ע"ד קללה ועונש ונסיון ולא כמו שהי' בבן כוזיבא אשר קודם לא יכלו למול א"ע וכאשר מרד בן כוזיבא מלו א"ע, אלא אדרבה מרידה ומלחמה בכה"ת כלה.

ואי"ז הכזבת הנבואה ח"ו כי המקראות דברו מאשר בא מהשי"ת בהנהגת השי"ת אשר יחד להנהגת עמו ישראל לטובה ולברכה כמ"ש והביאך ד' אלקיך ושב וקבצך וכו', אבל אשר נתן הכח להנהגה הנפרדת מהקב"ה ע"ד קללה ועונש ונסיון אי"ז מה שדברו המקראות אלא הפכו ואי"ז שייך לישראל אלא מה שנתן הכח לאנשים מזרע ישראל לצאת ממהותן של ישראל ע"ד קללה ועונש ונסיון וזהו תוקפו של הגלות.

ואין המכוון שנפסקה גלות אדום והתחילה גלות חמישי אלא כבר הקשה הרמב"ן והרבינו בחיי דמה לנו עכשיו עם גלות אדום, ותי' דכיון שהיא החריבה מלכותינו וכ"ז שהיא קימת לא יוחזר לנו מלכותינו כמ"ש ולאום מלאום יאמץ כל מקום אשר אנחנו היא גלות אדום.

ויש להוסיף כי שרם הוא הס"ם שרה של אדום והאברכנאל כתב כי רומי החריב ביהמ"ק לא אדום ולמה נקרא גלות אדום כי אמונת הנוצרים של רומי מקורה מאדום גם כתב האברכנאל כי המקובלים כתבו כי האותו איש הי' גלגול עשו ולכן אמונת הנוצרים נקראת גלות אדום. וידוע כי הצדיקים בדורו אמרו על ממציא רעיון הציונית שהי' גלגול מאותו איש. הרי כי אמונת הציונית היא עצמה תוקפה של גלות אדום.

והאברכנאל ביאר כי החי' הרביעית היא אדום וישמעאל שנכללין יחד וכבר נתבאר כי מרידה שא"א לנצח ולהפטר מהנהגת הבוי"ת אינה אלא מרידה בגלות הקימת בפועל כמ"ש ביהויקים ודין גרמא אשר לא

ינוחו ולא ישקוטו שם המלחמות השי"ת ירחם להפטר מהצרה הארורה הגורמת כל הצרות בעוה"ר.

ומבואר בקדמונים דעקרי ענין הגלות מה שאה"ק ברשות וממשלת שרי מעלה והשכינה בגלות בבחי' שפחה כי תרש גברתה וזהו בית מרגז הישמעאלים כמ"ש באור החמה ועכשיו הוא ברשות וממשלת והנהגת הס"ם שר של אדום והרי יש גלות אדום וישמעאל יחד.

אמנם לא הרי גלות אדום ברצון הקב"ה ומטעם הנהגת הקב"ה שלוחי הקב"ה להרי גלות אדום ע"ד כפירה ומרידה בהנהגת הקב"ה מזרע ישראל אשר מרדו בשם והנהגתו וגרוע הרבה יותר אלפי פעמים וכמו שהי' רגיל רבינו לפרש בגוי נבל אכעיסם אלו המינים דגלות עכו"ם שהם שלוחי הקב"ה ורצון הקב"ה המאמינים בהנהגת הקב"ה מקבלים באהבה כיון שהוא רצון הקב"ה אף כי מצד אחד מצטערים בצער השכינה ובצערן של ישראל מ"מ כיון שהיא רצון הקב"ה לטובת ישראל מקבלים באהבה אבל ממשלת המינים מזרע ישראל שאינם שלוחי השם אלא מורדים בהקב"ה ותורתו ונותנים ממשלה להס"ם על ישראל וארצם ע"ד מרידה בשם זהו מכעיס המאמינים נורא מאוד ולא יצוייר למאמין אמתי להיות סובל מרידה בהקב"ה וכמ"ש הח"ס דמי שאינו מצטער בסכנת התורה סי' שאין לו חלק באלקי ישראל דקוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא וכ"ש וק"ו בן בנו של ק"ו מרידה ומלחמה גלוי' בשם והנהגתו ותורתו כולו לא יצוייר למאמין אמיתי וטהר לב לסובלו וכבר העיד האוהחה"ק כי נפש מטוהרה לא יתאוה למעשה רע.

והנה כי כן מובן מאיליו דלא יצויר להעלות על הדעת אשר קיומה יהי' אפי' רגע כמימרי' רצון מהשי"ת ומתנה מהשי"ת ח"ו דא"כ נכזבה הנבואה ועקרי אמונה וכיון שכן לא יצויר להעלות על הדעת שיהי' קיומה אפי' רגע כמימרי' טובה והצלה לישראל כי יסוד כה"ת כלה דאנכי ד' אלקיך מנהיג האומה ואין טובה והצלה כל דהו לישראל אלא מהשי"ת בהנהגתו את עמו ישראל ביחוד אבל מה שבא מהנהגה הנפרדת מהקב"ה השטן וחיילותיו אינה אלא קללה ועונש ונסיון לא זולת ולא שייך הצלה אלא עם השי"ת ולא הצלה מהשי"ת ח"ו.

ונדגיש עוה"פ דאף כי בכל עבירה בא העזר ע"י השטן וחיילותיו

מכתב אחר הרבנים

יח

אבל הנהגה אין בהם ונתן להבחירה והעזר משמים להוציא הבחירה מכח אל הפועל אבל בגלות וגאולה אין בחירה אלא הנהגת השם וכשמורדין בהנהגת השם יתכן לבא הצלחה זמני מהנהגה הנתן להשטן הפך הנהגת השם ע"ד קללה ועונש רח"ל ואין שייך בזה הצלה אמיתית אלא קללה ואבדון רח"ל בצורה של הצלה.

וגם בזולת דין יהרג ואל יעבור לא אמרה התורה וחי בהם אלא על פעולות של הצלה ברצון השי"ת ובהנהגת השי"ת המציל האמתית אבל אשר לפי אמונת התורה לא יצויר לבא ברצון השם ולא יצויר לבא מהנהגת השם את עמו ישראל הלא לא יצויר באמונה להיות הצלה אמיתית כלל ולא יצויר באמונה להיות הצלת ישראל תלוי בהפך הנהגת הקב"ה את עמו ישראל שהיא אדרבה קללה על קללה וסכנה על סכנה ועצם שלוב דין פקו"נ להנהגה המורדת בהנהגת השם היא הכפירה האמתית ביסוד כה"ת כלה.

ולא יצויר להעלות על הדעת הכזבת הנבואה ועקרי אמונה במקום סכנה חלילה להעלות על הדעת ומלבד הכפירה באמונת הגאולה הר"ז הפך האמונה בכחו ית' הכל יכול דלא נאמר וחי בהם אלא לנבראים המוגבלים ביכולתם אבל השי"ת כל יכול ואין מעצור להשם להושיע אפי' בדרך הטבע בכל אופן ואופן וכל הסבות מסורות בידו ית'. ודאי מצינו ברצון השי"ת בהנהגה בסדר והדרגה וסבות קשורות זו בזו בגבהי מרומים מטעמים הכמוסים אתו ית' ומצינו כי זה הוצרך בעבור זה אף כי כל יכול הוא ית' מ"מ כך רצה וכך יסד הנהגה קשורה אחת בחברתה אבל הכזבת הנבואה ועקרי אמונה מטעם סכנה לא יצויר בכל יכול המגיד מראשית אחרית וחזה מראש את כל אשר נעשה מראשית ועד אחרית ולא איש קל ויכזב ובן אדם ויתנחם.

ואיך שיהי' נבואה ועקרי אמונה לא יצויר להכזב ח"ו ולא יצויר באמונה שיבא מהשי"ת בהנהגתו את עמו ישראל ירושת הארץ אשר פירוש המלות ממשלת ישראל בארץ ישראל לטובה ולברכה ולהצלחה אפי' רגע כמימרי' ובלתי הנהגת השי"ת את עמו ישראל אין הצלה.

ואפי' מלוכה ע"ד שהי' בבית שני אינו הפקר והיינו דבבית שני כשעלו וכבשו מ"מ עדיין היו משועבדים למלכי פרס כמ"ש ובעבודותינו

לא עזבנו אלקינו ויט עלינו חסד לפני מלכי פרס וכן הי' משועבדים עד החשמונאים וכן אחריהם מבואר בגמ' דק"פ שנה עד שלא חרב הבית פשטה מלכות רומי הרשעה וכמבואר בע"ז ח' ע"ב ובמהרש"א שם דע"ז אמר יעקב יעבור נא אדוני לפני עבדו דכשאיין עושיין רצונו של מקום ישתעבדו בעשו שעבוד גמור.

ומ"מ הי' להם מלוכה בפ"ע אלא שהי' תחת ממשלת האומות אבל אף מלוכה דלה כזו נקראת ביאה שני' כדתניא ברכות ד' ע"א סוטה ל"ו ע"א סנהדרין צ"ח שגרם החטא ופירש"י ולא הלכו אלא ברשות כורש וכל ימי מלכי פרס נשתעבדו להם לכורש ולאחשורוש ולדריוש האחרון עכ"ל רש"י ומ"מ קראוה ביאת הארץ וכיבוש הארץ כמ"ש בכמה מקומות כבשום עולי בבל ונתחייבו בכל החיובים אשר חל בביאת הארץ זולתי במאי דבעינן ביאת כל ישראל ואז לא באו כל ישראל.

ומצינו דאף ביאה דלה וחלושה כזו מ"מ הי' לה זמן ע' שנה ולא קודם הרי כי גם ביאה חלושה כזאת אינה הפקר ובזמן גלות גם כיבוש כזאת אין להם לישראל והי' נקראת גאולה אלא שאינה שלימה. והי' ע"פ נבואה דוקא כמו שנבא ישעי' מ"ד האומר לכורש רעי וכל חפצי ישרים ואמר כורש בעזרא קאפיטל א' פסוק ב' והוא פקד עלי וכו' ופירש"י והמצודות נבואות ישעי' ולשון הרש"ב במכתב פ"ו הנ"ל וכ"ש הגאולה שע"י חמ"ו כו' גם שעשו מעשיהם ע"פ נבואת ירמ' וע"פ נבאים אחרונים שהי' עמם עכל"ק. הרי כי גם ביאה דלה וחלושה כזאת הוצרך נבואה מהשם דכל ענין ירושת הארץ מסור אל השם לבדו.

וז"ל הרמב"ן פ' בחוקותי קאפ' כ"ו פ' ט"ז בא"ד ותסתכל עוד בענין הגאולה ממנו שאינו מבטיח רק שיזכור ברית אבות ובזכירת הארץ לא ימחול עונם ויסלח חטאתם ויוסיף אהבתם כקדם ולא שיאסוף את נדחיהם כי הי' כן בעלותם מבבל שלא שבו רק יהודה ובנימין והנלוים עליהם מעט מקצת השבטים אשר גלו לבבל ושבו בדלות ועבודת מלכי פרס וגם לא אמר שישובו בתשובה שלימה לפניו רק שיתודו בעונם ועוון אבותם ומצינו אנשי בית שני עושים כן כמו שהתודה דניאל וכו' כי כלם למדו מן התורה שיתודו עונם ועוון אבותם וכל אלה דברים ברורים כברית הזאת שהוא באמת רמוז לגלות הראשון והגאולה ממנו אבל

מכתב אחד הרבנים

כ

הברית שבמשנה תורה רמוז לגלותינו זה ולגאולה שנגאל ממנה וכו' והגאולה בברית ההוא השנית מעולה על כולנו אמר והי' כי יבואו עליך כל הדברים האלה וכו' עכ"ל יעו"ש.

ומבואר להדיא מפורש דאפי' גאולה על דרך שהי' בבית שני לא הי' אפשר בלי תשובה כלל אלא להיות הגאולה דלה וחלושה די לה תשובה דלה ווידוי לבד ולא יהי' עוד כזאת אלא תשובה שלימה וגאולה שלימה. ומה שלפנינו אינה מהנהגת השי"ת את עמו ישראל ואינה לישראל עמו של הקב"ה אלא מהנהגה הנפרדת מהשם וישראל ונתן לה כח לעונש וקללה לאשר מרדו בהנהגת השי"ת ויצאו ממהותן של ישראל והנהגתן להנהגה הפכית רח"ל.

והנה זאת היא האמונה האמתית אבל הבא להציל האמונה באמרו אי"ז מלוכה אלא הנהגה אינו אלא מתלוצץ מאמונת הגאולה וכפירה אמתית בלבוש אמונה שגעונית מהו זה הנהגה של מדינה עם חיל אשר לא יבא זר לתוכה הלא זה יקרא מלוכה וכאומר אי"ז שלחן אלא דף על ארבע רגלים לאכילת צהרים, וכמה מן השגעון לדבר מוועד ארבע ארצות שהיו שלוחי המלכות לדון מה שנתן להם לדון וכי מי הוא החסר דעה לחלק מן השופט בערכאות למלך המושל בארצו ויש לו חיל וכי איזה דרדקי דבי רב לא ידע החי' בין מלמד בכתה שלו השופט את הכתה שלו כדעתו לבין מנהל במוסד וכ"כ לחלק בין מנהל לראש המוסד ולהבדיל בין פרה לחמור לא נאמר הכי עלה על דעת איזה חסר דעה לומר על כל מלוכות הקטנות התלויים בחסדי מלוכות הגדולות שאינם מלוכה אלא הנהגה.

וגדולה מזו הלא קכ"ז מדינות שהיו באמת תחת אחשורוש. איך נאמר במגילה בהתחלתה הוא אחשורוש המולך מהודו ועד כוש שבע ועשרים ומאה מדינה הלא מאחר שהיו תחתיו והוא מלך עליהם לא רק שהיו תלויים בחסדו אלא מלך ממש א"כ לא היו מדינה בפנ"ע ואיך הי' שבע ועשרים ומאה מדינה תחתיו הלא תרתי דסתרתי אם הי' תחתיו לא הי' מדינה נפרדת.

ובמס' מגילה גבי שלשה שמלכו בכפה וא' מהם אחאב ולמדו מקרא שנאמר חי ד' אם יש גוי וממלכה אשר לא שלח אדוני שם לבקשך והלא תרתי דסתרתי אם מלך בכיפה הלא לא הי' גוי וממלכה.

והעולה על כלנה הלא בכ"ש הי' באמת תחת הגוים ונקראת גאולה דלה עכ"פ וירושת הארץ והי' לה זמן אחר שבעים שנה דוקא כנ"ל, ואחר תשובה דוקא ולא יהי' עוד כזאת כנ"ל. הרי דאפי' צורה של מדינה בפ"ע שהיא באמת תחת מלך גדול אפי' כזאת אינה הפקר וכ"ש כי כל הדיבורים הבל דמלוכה קטנה שאינה תחת מלוכה גדולה אלא תלוי' בחסדי מלכה גדולה עצמותה הוי מלוכה בפ"ע ולקרא אותה בשם וועד ארבע ארצות לטובה ולברכה לישראל מהשם הרי"ז מתלוצץ מהאמונה ולאמיתו מכחיש האמונה בלבוש אמונה שגעונית.

הביטו נא וראו כמה נזק הוא חסידות של שקר ושטות השם חכמים לחסרי דעה ופקחים מסוגלים לדברי שגעון בכדי שאין הדעת טועה ולא בושים להדפיסם ולהפיצם על פני תבל לא יאומן כי יסופר.

ומסיים שם בהבליו לאמר ב' המחנות לוחמים בציונות זה במחשבה וזה במעשה ומגדיל שורש נשמת מדרגת המעשה ככה ירבה לדבר בשגעון ועורוץ ותמהוץ לבכ נלאתי להעתיקם, והנה מלבד אשר נתבאר כי עצם המחשבה והרעיון היא כפירה אמתית בלבוש אמונה שגעונית, אמנם עצם ההתחלקות בין מחשבה למעשה בהריסת האמונה חילוק זה בעצמה הוי הריסת האמונה, וכי בעבודה פנימית עסקינן לאמר זה עבודתו במחשבה מצד שורש נשמתו, וזה עבודתו במעשה מצד שורש נשמתו, הלא בהריסת אמונה ודת וכפירה בהנהגת הבוי"ת ובכה"ת כלה במלחמה גלוי' עסקינן ועצם הדבר לחלק בהריסת האמונה בין המחשבה להמעשה הרי"ז הריסת האמונה דכל מחשבה או דיבור או פעולה של הכחשת האמונה או הודאה לכפירה וע"ז יש לה בעצמותה דין כפירה כמבואר בפוסקים ונתבאר בויוא"מ. ויש להבין החי' בין פעולה של חסרון אמונה לא הוי כפירה, והרי"ז מקטני אמנה לא כפירה אבל הכחשת האמונה יש לה דין כפירה וכל פעולה או דיבור הפך הנהגת הבוי"ת המבואר בתנ"ך חכז"ל ומעקרי אמונה ואי"ז ציוו הבוי"ת אלא נבואה על הנהגת הבוי"ת וכל פעולה מפורשת בהפכו אין לך כפירה ומרידה בהנהגת הבוי"ת גדולה מזו וכל אנוש במלכותא דארעא יבין את זאת דאף המאמין במלכותו של מלך אבל תנועתו הפך הנהגת המלך לא ציווי המלך הוי מורד במלכות ולא יסתפק בה שום אדם וכן הוא הדין בתורה"ק וכמו באומר ח"ו אנני מכיר בהנהגת הבוי"ת ח"ו הוי

מכתב אחד הרבנים

כב

כופר אפי' מאמין בלבו כ"ש באינו מכיר בפועל הולך בהפכו אפי' מאמין בלבו.

וכ"ש מרידה בכה"ת כלה מלכות ישראל בלי תורה וכלי אמונה אינו דומה עבירה הנעשה ע"ד לתיאבון לעבירה הנעשה ע"ד פריקת עול התורה יש לה דין מינות ולכן בלהכעיס אפי' רק שביק היתרא ואכיל איסורא יש לו דין מין וכ"ש מתוך מרידה גלוי בכה"ת.

ובבכור שור מסכת ע"ז מבואר דמאמין בלב ומכוין להקניט את בוראו חמיר טובא מכופר בלב וכ"כ בתבואות שור סי' ב' אות י"ז אחר שהזכיר מבעט בהיתר מחמת מינות כתב ונלע"ד דכ"ש אם יודע רבונו ומאמין בתורתו ומכוין למרוד בו וכו' עכ"ל. וכל הסכמה במחשבה או בדיבור או במעשה נלכד במרידה זו, והרשב"א בת' ח"א סי' י"ז הביא לשון הרמב"ם בספר המורה בזה"ל הדין אצלי בכל עבירה שיראה ממנה סתירת התורה או המחלוקת כנגדה אפי' אכל אדם מישראל בשר וחלב או לבש שעטנז או הקיף פאת ראש מפני דעת שיתבאר ממנו שאינו מאמין שזאת התורה אמת היא אצלי שהתורה אמרה את השם הוא מגדף ויהרג מיתת כפירה לא מיתת עונש ולזה ממונם בשריפה ואינו ליורשיהם כשאר הרוגי בי"ד וכן אני אומר בעשרה מישראל שזדו לעבור על אי זו מצוה שתהי' ועשו ביד כמה יהרגו כלם וראי' לדבר ענין בני גד ובני ראובן שבא מהם ויאמרו כל העדה לעלות עליהם לצבא ואחר כך באר להם בשעת התראה שהם כבר כפרו בהסכימן על העבירה ההיא וכפרו בכל התורה והוא אמרם להם לשוב מאחרי השם והשיבו גם כן אם במרד אם במעל עד כאן לשון הרב ז"ל מורה דעה ומי כמוהו מורה עכ"ל הרשב"א בשם הרמב"ם ודברי הרמב"ם הוא כמו"נ.

ולכן כל דיבור או פעולה של הכחשת אמונה או הודאה לע"ז דינה ביהרג ואל יעבור משום דהוי פעולה של כפירה אפי' מאמין בלב וכ"כ הסכמה למרידה יש לה דין מרידה בין במחשבה ובין בדיבור ובין במעשה ונלכד במרידתם אף אם בעצמו לא פעל און ומצינו גבי העגל דאף השמח בלבו נענש בהדרוקן כמבואר במסכת יומא ע"א ותו דאתי דיבור או פעולה ומבטל מחשבה כמ"ש הפנ"י בכתובות ל"ג במקבל אלהות בפי' דאתי דיבור ומבטל דברים שבלב יעו"ש ונמצא דהוי כופר

ממש ככופר גם בלבו וק"ו במרידה דמרידה עקרה בפועל כמובן, וכתב שם הפנ"י דבמשתחווה מתוך יסורין ולבו לשמים באמת לא הוי משתחווה לע"ז וניכר לכל דמוכחא מילתא דעביד מתוך יסורין שאין להם קצבה ואינו מאמין בה, והקשה למה מחויב למסור נפשו, וצ"ל דמ"מ כיון דשייך ביה מיהא חשש שמץ עכו"ם להרואים לא גרע מהא דאמרינן שלהי פ' בן סורר ומורה דעכו"ם וג"ע וש"ד אינהו וכל אביזרייהו יהרג ואל יעבור וממילא דבעכו"ם אפי' ע"י יסורין כדילפינן מבכל נפשך עכ"ל, ומרידה ומלחמה גלוי' עם הבוי"ת והנהגתו ותורתו כולו חמיר טובא מסתם ע"ז. והריטב"א כתב והביאו הרדב"ז בת' דעכו"ם האומר לישראל אכול חזיר כי אין התורה אמת או המצוה בטלה, יהרג ואל יעבור אף כי מאמין הוא בלב ומוכחא מלתא גם מבואר שם דכפירה בכה"ת חמיר מסתם ע"ז והמדובר שם בישמעאלים ק"ו בישראל הלוחמים לעשות עם ישראל לגוי כופר ומורד בשם והנהגתו ותורתו כולו גוי ככל הגוים הכופרים גם בשם חמור גם מכפירה, וקיי"ל דלומר עכו"ם אני אסור ביהרג ואל יעבור מטעם הודאה בע"ז אף אם מאמין בלבו הביאו רבינו ביוא"מ, והביא עוד מקורות יעוי"ש. ומעתה אפי' המתנגד באמת לרעיון היציאנית אבל כדיבור ובפועל הולך עמהם לא עביד מידי ומבלבל ביותר וע"ז אמר אלי' הנביא עד מתי אתם פוסחים על שתי הסעיפים אם לד' לכו אחריו ואם לבעל לכו אחריו וכ"ש דכפי האמת גם ברעיון היציאנית גופא אין מלחמתם נגד הכפירה אלא מלחמה עצומה נגד אמונה האמתית בלבוש של אמונה שגעונית.

והא למה"ד למחנה מזרע ישראל אשר סרו מדרך האמונה רח"ל ולבשו על צוואריהן שו"ע רח"ל ויקם לוחם מלחמת השם וילחם מלחמת השם בחזקה ויקם אחד מן המחנה ההוא במרמה ויאמר גם אנחנו נלך במלחמה נגד השו"ע ונצליח ביותר ויעביר קול במחנה מהיום לא יאמר אדם שתי וערב רק אורך ורוחב ובזה אין פשע כי הלא מקרא מלא דבר הכתוב להבדיל אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ויאמר אל מחנה הלוחמין במרמה שנינו נלחמין בשתי וערב אתם במעשה ואנחנו במחשבה והמשל הוא הנמשל.

[ומדי דברי בענין אמונה הנוצרית רח"ל א"א להעלים עין כי גם בזאת רבתה המכשלה בהם כי יש בין השיחות מימרא המבאר איך מותר

לומר בקשתו לרבו ולמה לא הוי אמצעי, והח"ס הביא קושיא זו בשם המבי"ט ומבאר דכל ישראל גוף אחד ומוטב ילך הראש מאשר ילך הרגל ובשיחה מבואר התי' כי הרבי הוא עצמות אלקות ולא הוי אמצעי וחסידיו יבואו אחריו ומרבים להביא מדברי חכו"ל שמצינו אשר הצדיקים נקראים בשם השם.

אמנם שלא בדעת ידברו והשיחה עם הביאורים הכל ע"ז גמורה רח"ל הנה בעצם ביאור מאמרי רז"ל בכל אלה כדאי להעתיק לשון הצ"צ באוה"ת פרשת בשלח אחר ביאור נפלא שקשה להעתיקם פה מפני האריכות וכתב אח"כ בזה"ל, ומעכשיו יובן קצת איך יכול להיות התהפכות מהות הנברא לאלקות והוא כשירצה הבוי"ת לגלות להנברא בחי' אורו ית' בלי הסתר פנים כ"כ עד שיראה עצמו בטל באמת להבורא כזיו השמש כשהוא בגוף כדור השמש דהיינו לפי שיתגלה לו כדור השמש שהוא באמת בתוכו אלא שאינו רואה מחמת ההסתר כמ"ש בלק"א הרי כשיהי' לו ביטול זה לא יהי' בחי' נפרד ויש כלל לעצמו וזהו בחי' אלקות כדלעיל שבחי' אצי' הוא שיש בהם הביטול הזה ואינן נפרדים וכו' והריני קורא בו שנתהפך ממהות נברא למהות אלקות אבל לא חלילה למהות הבורא ית' שאין לו דמיון כלל ומרומם ונשגב כנ"ל, ואדרבה כשנתהפך למהות אלקות ה"ז שמרגיש יותר איך שהוא באמת כלא חשיב לגבי הבורא ית' וכל הקרוב קרוב להבורא ית' ענינו שמרגישים הביטול יותר ויותר כנלע"ד להסביר הענין וכו' עכל"ק, ואם על זה יכוונו הרי הקושיא במקומה עומדת דאפי' הספירות באצי' אסור לעשות אמצעי כמ"ש ז"ל בכל קראינו איליו ולא למדותיו ואסור להתפלל רק להבוי"ת לבדו ית'.

ואם חלילה הכונה כי בדברו אל רבו מדבר אל הבוי"ת המתלבש בו ח"ו זו קשה מן הראשונה דאי"ז אמצעי אלא כהמגשמים מאמיני השלוש הנוצרים ממש שמאמינים כאילו "נתפס" ומתלבש באדם והמדבר איליו מדבר וכו' רח"ל עפ"ל וזו הפכו ממש מדברי הצ"צ הנ"ל והוי ע"ז גמורה אשר גם הגוים מצווים על זה לד"ה.

והכלל היא כי המעריך בקשה לרבו בהעלות על הדעת כי הוא מדבר אל הבורא המתלבש בו הר"ז עוע"ז כדת וכדין ומנסך יין ולא יצויר

מכתב אחר הרבנים

כה

שום תי' וביאור על קושית אמצעי בהתלבשות אלהות שלא יהי' ע"ז גמורה רח"ל וידועים דברי הריב"ש שהביא מי שקרא תגר על המקובלים שמכוונים אל הספירות ואמר כי הנוצרים מאמיני השלש והמקובלים מאמיני עשירות ותי' כי מכוונים אל הבוי"ת שיתלבש במדותיו וכאומר אל המלך תתן בידך אמנם זאת מותר רק בהתפללו אל השם בכינוי ומתפלל שיתן ע"י הספירות אבל להתפלל לחכמה ובינה וכו' אסור והוי אמצעי.

והרבה קולמסין נשתברו על התפלה מדת הרחמים עלינו התגלגלי והתי' שהתפלה להבוי"ת רק שהם יביאו את התפלה להבוי"ת אל הבוי"ת וזאת התיר מי שהתיר אפי' במלאכים כמ"ש מכניסי רחמים הכניסו רחמינו לפני בעל הרחמים ולא מטעם התלבשות אלקות ותי' של התלבשות אלהות לא יצוייר אלא על דרך ע"ז גמורה רחמנא לשיזבן מהאי דעתא.

ובאוהחה"ק פ' תשא עה"פ ויאמרו אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים ואיך יעידו שקר גם כזה הלא הם עשאוהו אבל כווננו באמת להבוי"ת ונתכווננו בדיבור זה להכין בו בחי' האלהות שהוא המוציא ותי' העבודה לחלק מהכל והרי הם כעובדים לכל והחלק הי' הולך לפנייהם והוא יענה להניקה ממנו ולא הי' בעיניהם לזרות כי הלא יש באדם חלק אלקי ממעל וכו' ואולי כי לזה אמר העלוך לשון רבים לרמוז לכח תחתון כעליון ח"ו ובאמצעות זה פגמו פגמים רבים ועשה ד' בהם שפטים ועיי' בפ"י פסוק ח' סרו מהר מן הדרך וגו' עכל"ק. ושם כתב בלשון קדשו עוד ירצה לפי מה שפירשנו כי ישראל עודם באמונת השם השלימה אלא חשבו להיות לפנייהם כח א' מחלק עליון לזה אמר סרו מהר מן הדרך אשר צויתים לבל עשות אמצעיים ועשו דרך אמצעיים וכו' עכל"ק.

הרי דאפי' חלק אלקי ממעל ממש הוי אמצעיים אמנם זהו בכוונה אל החלק הוי רק אמצעי ואם הכונה על הבוי"ת בעצמו על דעת שמתלבש בו ונמצא ח"ו נתפס בגוף האדם אשר בדבר אל האדם ח"ו מדבר אל הבורא ח"ו אי"ז אמצעי אלא ע"ז גמורה רחמנא ליצלן].

והכותב מבלבל שם דוגמת הסתת הנחש כשם שאין מיתה בניגיעה כך אין מיתה באכילה ומרבה להביא ענינים אשר התושבים שם מוכרחים

ובא בטענה דאילו הי' דעת רבינו באמת שזהו כפירה א"כ דברים אלו אסורין ביהרג ואל יעבור וביהרג ואל יעבור ליכא טענת אונס אלא ש"מ שגם דעת רבינו לא הי' כפירה ומה שהרעיש עולמות על הבחירות וכיוצא לא הי' אלא למגדר מלתא עכ"ד הבל שלו והכותב הזה ראוי להיות מסנהדרין שיכול לטהר השרץ בפלפול נפלא, אמנם לא יאומן כי הכותב הזה מאמין בדבריו ומסתבר שאינו אלא רשת פרושה לתמימי לב קטני המוח חסרי מדע אשר דעת רבינו יקרה אצלם וארג אריגה נפלאה להראות על השחור כי לבן הוא ומכחיש שמש בצהרים.

האמנם ליכא שם מסקנא דמהו המסקנא אלא ש"מ מרידה בכל התורה אינה כפירה ואף לפי השגעון של וועד ארבע ארצות אם מותר לשלם מס וליהנות וליקח מטבעות של וועד ארבע ארצות של גדולי ישראל אבל איך מותר כל אלה בוועד ארבע ארצות אשר יסודה ומהותה ומטרתה כפירה ומרידה גלוי' בכה"ת.

ואם יש דרך להתיר כל אלה בוועד ארבע ארצות אשר יסודה ומהותה ומטרתה כפירה ומרידה בכה"ת גלוי' לכל העמים להשכויים בידי אלה הלסטים מאין יימר אשר לא יועיל אלה ההיתרים גם בהיות ההנהגה כפירה בהנהגת הבוי"ת.

ולאיך גיסא אלא ש"מ שאינה אלא וועד ארבע ארצות ומותר גם השותפות ומה שהרעיש רבינו לא הי' אלא למיגדר מלתא ושורש נשמתו בעבודת המעשה הלא אם מותר להיות שותף בוועד ארבע ארצות ביסוד התורה אבל איך מותר להיות שותף בוועד ארבע ארצות אשר יסודה ומהותה כפירה ומרידה בכה"ת גלוי' ומפורש ובקהלות הנעלאגין שהי' באמת כוועד ארבע ארצות יצא כרוז מכ"ו גדולי ישראל קדושי עליון וכתב המחנה חיים שהוא פלא שכלם הסכימו מדעת עצמם לכל הנוסח וכתוב שם בא"ד דהבוחר ומקבל משרה אצלם מודה בע"ז ומלוכד כמו ומבואר שם בשביל שיסודה כפירה בשו"ע שהיא התורה שבע"פ וק"ו בן בנו של ק"ו ביסוד של כפירה ומרידה גלוי' בשם והנהגתו וכה"ת כלה וזהו יסוד של מגלת העצמאות, וזהו יסוד כל החקים אשר בכנסת הארורה שלהם ואיך מותר לשתף פעולה בהווייתה וקיומה והכנסת הארורה והטמאה היא בעלת החקים והכל על יסוד של מלכות ישראל

מכתב אחד הרבנים

כז

בלי תורה ובלי אמונה גלוי ומפורש מבלי הניח מקום לספק בזה ומה יועיל על זה השגעון של וועד ארבע ארצות.

מי חסר דעה והבדלה לומר דכמו שלא אסרו מנין שנות הנוצרים שהיא בפי' לאמונתם ואף כי נבאש ונתעב ונסרח היא אצל כשרי ישראל מ"מ להמוכרח בכך לא אסרו ולא משום פקו"נ אלא משום שגלוי וידוע שאינה התייחסות לאמונתם אלא כי שבויים אנחנו בידם ונושאים ונותנים עמם וכ"כ במס מצינו דאם הולך ממנה גם לצרכי הכומרים בעצמם ואינה מיוחד לצרכי ע"ז בעצמה אינה אסור יעוין ביו"ד סי' קמ"א, וכ"כ מצינו שהתרו לשמח עמם בימי חגם משום איבה וכיוצא מה שהוכרחו להתיר בגלותינו וע"ז נאמר ועבדתם שם אלהים ופירש"י משאתם עובדים לעובדיהם אמנם לא עלה על דעת שום פתי וחסר דעה לבא למסקנא דה"נ מותר להשתתף בכנופית הנוצרים ולהיות מן הכומרים שלהם.

ואין לך מרידה בכה"ת כלה כמו הכנסת הארורה והטמאה שלהם אשר יסוד החקים מדינת החוק ולא מדינת הלכה וגם עצמותה מרידה באמונת הנהגת הבריות כמו שנתבאר והווייתה וקיומה ומציאותה של מרידה זו הוא ק"כ נבחרים מן הבוחרים נציגי ובאי כחם של הבוחרים דבמדינות של דעמאקאציע כל התושבים שותפים במלוכה וממשלה ואלה הנבחרים הם שופרם ובאי כחם של הבוחרים והכל גוף אחד, וקיי"ל דהנטפל לעו"ע דינו כעו"ע אפי' אינו צריך להעבירה וילפוהו מקרא מכות ה' גבי עדות ועי' באוהחה"ק פ' בראשית עה"פ ויכולו דכיון שאין קיום העולם אלא באמצעות שומרי שבת הוי שותף גמור כדין וכהלכה.

וק"ו בע"ז ומינות ומרידה במלכות שמים ותורתו דאין לך מודה בע"ז יותר מן השותף הגמור בהווייתה וקיומה והוא חלק מחלקי המרידה.

בודאי צער וגלות גדול הוא למאמינים בשם ותורתו ענינים המוכרחים שם להתושבים ומבוכות גדולות יש בהם אבל איך ידמו בהבל לשותפות גמורה בעצם המרידה ולהיות חלק מחלקי המרידה בעצמה ולהבדיל בין פרה וחרמור לא נאמר.

עוד מצא ראי' נפלאה דמלחמתו של רבנו בנסי הכפירה והמרידה בשם ותורתו לא הי' אלא למיגדר מלתא כי מצא בח"ת של רבינו לפורים דכמו שלא הי' הנס בזולת מרדכי כ"כ לא הי' הנס בזולת המן הרי דיכול

מכתב אחר הרבנים

כח

לבא נסים גם ע"י הרשעים וכל מלחמתו של רבנו והוציא לאור ספר על הגאולה ובכה על זה מאין הפוגות ונחלה בעבורה הכל רק למגדר מלתא.

והנה לפי דמיונו א"כ ארור המן למה ומה נשתנה דעל מרדכי אומרים ברוך ולהבדיל לאין קץ על המן אומרים ארור ומכין בהזכירו אחר שהביא הנס והיו"ט של פורים הגדולה מיום הכפורים אבל הוא ארור ומקולל בכל מיני קללות שבעולם והוא הביא הצרה לא הישועה אלא השם סבב בסבתו הישועה על אפו ועל חמתו והתגלות הישועה הי' על ידי מרדכי ואסתר שהצילו מיד המן.

וכ"כ כל הרשעים נבראו לצורך תיקון העתיד דכל פעל ד' למענהו ולכבודו בראו וכמו שלא הי' תיקון העתיד בזולת הצדיקים כ"כ לא הי' תיקון העתיד בזולת הרשעים, אבל הם בבחירתם מביאים כל הצרות והשם שולח הצדיקים להציל מידם ובסופו על ידי הצדיקים נתגלה הישועה אשר בזולת הרשעים לא הי' והוא מנסתרות יוצר בראשית.

ובזולת דור המבול ודור הפלגה ואנשי סדום ופרעה והמצרים לא הי' לנו קבלת התורה"ק ובזולת פרעה והמצרים לא הי' לנו יום טוב פסח ולילי הסדר המזהירים בכל מיני זוהר ואורות נפלאות לאין קץ אבל הם לא היו אלא אמצעי וסבה וההתגלות הי' על ידי משה ואהרן אשר הציל מידם.

אבל שיהיו רשעים ארורים כופרים גמורים שלוחי הישועה מהשם לגלות נסי השם חלילה להעלות על הדעת.

אמנם באמת אף כי רבינו האריך בענין נסי הרשעים אשר לא יצויר להיות שלוחי השם להביא נסים לטובת הצלת ישראל אכן עקר מלחמתו הי' על הכרזת נסים על עצם הכפירה והמרידה בהשי"ת והנהגתו ותורתו כולו דהוי כפירה בעקרי אמונה כי מאמינים אנחנו כי לא יתן השם מלוכה לישראל בלי תשובה ומשיח וכל יעודי הגאולה ולא זו בלבד אלא כפירה בכה"ת כלה דנמצא השם נתן יד לכפירה ומרידה בכל התורה ואין לך מודה בכפירה ומרידה גדולה מזו כי השם שלח ישועתו על ידי הכפירה ומרידה גלוי' בו ית' ותורתו כולו.

ויסוד כל התורה את הברכה אשר תשמעו ואת הקללה אשר לא תשמעו וכתב הרמב"ן והרבינו בחיי כי יסוד כל התורה שאין לאדם חלק

ונחלה בתורת משה רבינו אלא בהאמיץ שכל מקרינו נסים נסתרים אין בהם טבע ומנהגו של עולם כלל הכל בגזרת עליון עשה מצוה יצליחנו שכרו עשה עבירה יכריתנו ענשו עכ"ל, ואיך יאמיץ אדם כי השם שלח ישועתו על ידי הפכו של כל התורה כלה ומלבד המינות אין לך טפשות ופתיות גדולה מזו למה ועל מה וכי יש מעצור לשם ח"ו להושיע על ידי קיום התורה והלא כל יכול הוא וגדול עצה ורב העלילה בלי גבול ובלי תכלית ולמה בחר דוקא המרידה בו ובתורתו בתכלית לשלוח את נסיו על ידה אי' השכל הגזר.

ותו מהו תועלת ההכרזה בכלל והלא תועלת הספור בנסי השם להגדיל האמונה בשם אבל מהו התועלת בהגדיל הכפירה והמרידה בשם ותורתו כולו והמלחמה בו ובתורתו אי' השכל אף להנבער מדעת האמונה אמנם יודע עכ"פ כי שתי פעמים אחת הוא שמים והוא משומרי התורה ולמה יכריזו נסים על המרידה בשם ותורתו כולו היש שגוען גדולה מזו.

האם יכריזו ג"כ נסים על הלוחמים בחרף נפש עם ליובאוויטש ולמה יכריזו נסים על מלחמת חרמה בשם ותורתו כולו מהו השכל אף למי שאיך לו שום השכלה באמונה ולמה לא יצטערו עד עומק נפשם בהתרוממות קרן המרידה בשם ותורתו כולו וכי התורה והאמונה אינו עסק שלהם להצטער על כבוד המרידה בה איך יבואר זאת עפ"י שכל הפשוט והוא מכת שומרי התורה.

וז"ל הרה"ק הרש"ב במכתבו אודות הציונות והבאנק שלהם בא"ד ואחר כל הדברים האמיתיים האלה התבוננו אתם אחינו היטיב האם באנשים כאלה חפץ ד' והאם על ידן תהי' ישועתן של ישראל לא לא נקבל זה בשום אופן, גם את טוב האנשים האלה נזרוק לפניהם לא בטוב הזה אנו חפיצים כ"א בהטוב אשר יתן לנו ד' ע"י קיום התומ"צ כמ"ש אם בחוקתי תלכו ונתתי גשמיכם כו' בזה אנו חפיצים ולזה כל תקוותינו וכו' עכ"ל, ומבואר דבריו בתרתי הא' כי השי"ת לא ישלח ישועתו על ידן, והב' כי גם אנחנו אינם חפיצים בטוב הנראה שבא מהם וכמ"ש ז"ל טובתן של רשעים רעה היא אצל הצדיקים ופי' רש"י נפשם קצה בטובתם והיינו דאף מה שהי' ראוי לבא זולתם הרי מה שבא על ידם אינו אלא עונש שנתן כח להשטן להרים קרן מרידה במלכות שמים וטהר לב מצטער על זה צער גדול.

והא למה"ד למלך ובנו אשר יש להם שונא עד מות וכל היום אורב על הבן ללכדו ברשתו ולהמיתו והבן מלך חטא לאביו והשליכו מביתו ולא הי' לו לאכול ולשתות ונטה למות מרעב וצמא והמלך השליך אל השונא לחם ומים שיוכל ליתן לבנו אכן באופן אשר בזה ימצא דרך ללכדו ברשתו ולהמיתו הכי ישמח הבן על זה ויכריז תודה להשונא אשר נתן לו לחם ומים באופן אשר יוכל ללכדו ולהמיתו וכי יתן תודה לאביו שנתן לשונאו להמיתו הלא יצטער צער גדול עד מות וישמר עצמו ביותר מן השונא, ויבין כי כ"כ חטא לפני אביו דאפי' פרנסתו נתן לו ע"י השונא להמיתו ויבכה לפני אביו בכי' גדולה עד מאוד שירחם עליו וימחול לו ויצילו משונאו ויפרנסו לטובה ולברכה, והנמשל מובן מאיליו.

גם דין עכו"ם שצרו המוכא שם לענין החזרת שטחים אינה אלא שגעון נורא ומ"מ איידי דאתי לידן נתבונן בעצם הדין להבינה על בוריו אף כי בנוגע להנדון אין מה להתבונן מ"מ יגדיל תורה ויאדיר איידי דאתי לידן.

הנה בעירובין מ"ה ע"א אר"י א"ר נכרים שצרו על עיירות ישראל אין יוצאין עליהן בכלי זיין ואין מחללין עליהן את השבת תנ"ה נכרים שצרו וכו' בד"א כשבאו על עסקי ממון אבל באו על עסקי נפשות יוצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן ובבל כעיר הסמוכה לספר דמיא ותרגומא נהרדעא דרש ר"ד דמן בירי מאי דכתיב ויגידו לדוד לאמר והנה פלשתים נלחמים בקעילה והמה שוסיס את הגרנות תנא קעילה עיר הסמוכה לספר היתה והם לא באו אלא על עסקי תבן וקש דכתיב והמה שוסיס את הגרנות וכתוב וישאל דוד בד' לאמר האלך והכתיב בפלשתים האלה ויאמר ד' אל דוד לך והכית בפלשתים והושעת את קעילה מאי קמבעיא לי' אי לימא אי שרי אי אסור הרי בית דינו של שמואל הרמתי קיים אלא אי מצלח אי לא מצלח דיקא נמי דכתיב לך והכיתם בפלשתים והושעת את קעילה ש"מ ע"כ הגמ'.

והרבינו חננאל פי' עיר הסמוכה לספר פי' על שפת הים ומשמע הטעם משום דבזה יש שמירה גדולה שאין לאויבים דרך לבא לשם בקל אמנם רש"י פי' לספר עיר שמבדלת בין גבול ישראל לגבול האומות יוצאין

עליהן שמא ילכדוה ומשם תהא נוחה הארץ ליכבש לפניהם, תרגומא, אי זו היא עיר בבבל דהויא סמוכה לספר נהרדעא שהיתה סמוכה לנכרים מצד אחד ולעיירות שיושבין בהן בני גולה מצד שני והם לא באו כו' ואעפ"כ מסר דוד עצמו להציל אי שרי אי אסיר ושבת היתה הרי שמואל ובית דינו קיים, ומידי דאיסור והיתר לא משייל באו"ת והושעת אלמא מבשרי לי' דנצה.

והקשו התוס' ד"ה אי מצלח אי לא מצלח וא"ת א"כ היכי דרש ר"ג דמחללין עליו את השבת דלמא חול הי' ומסקא לי' אי מצלח וכו' וי"ל דמוכחא מילתא מדקאמר נלחמים בקעילה דקרי לי' מלחמה ומסר דוד נפשי' עלי' אע"פ שלא באו אלא על עסקי תבן וקש ש"מ דמחללין עלי' נמי את השבת עכ"ל, ורש"י כלל דברי התוס' בדיבור א' באומר ואעפ"כ מסר דוד וכו', ויש להתבונן ס"ס הרי חזינן שלא הלך אלא אחר שהבטיחו לו דמצלח מהיכא ילפינן לילך אף אי לא ידעינן דמצלח ותו לאידך גיסא הרי לשון השאלה הי' האלך והכיתי בפלשתים האלה והשיבו לו לך והכית בפלשתים והושעת את קעילה ואם דין המלחמה אינו תלוי בידיעת הצלחת המלחמה ומחויבין בכל אופן לילך אפי' בזמן דליכא או"ת ואין יודעין שמצליח הרי מידי דאיסור והיתר לא משייל באו"ת וכ"ש דבר המחויב בודאי עפ"י דין גם יש לדייק לשון הגמ' ובבל כעיר הסמוכה לספר דמיא ופירש"י שהיתה סמוכה לנכרים מצד א' וכו' כנ"ל, מהו זה שאומר בכ"ף הדמיון הלא זהו עיר הסמוכה לספר שמבדיל בין גבולי ישראל לגבולי אוה"ע ותו יש להתבונן דרש"י ותוס' כתבו דדוד מסר נפשו עלי' ובכלל זה גם אנשיו והיינו דאף שהובטח והושעת את קעילה מ"מ לא הובטח שלא יהרג א' או יותר במלחמה ואף דהובטח במלוכה אין הבטחה לצדיקים בעוה"ז שמא יגרום החטא או הכוונה בפ' המלות של מס"נ על אנשיו ועכ"פ יש להתבונן הרי עדיין לא בא לידי סכנה שלא לקחו אלא תבן וקש ואיך הניח אנשיו בסכנה טרם הגיע הסכנה.

אמנם לביאור הענין יש להתבונן מראש בעצם ביאור דין זה מהו הטעם ובלבוש ביאר הטעם שכיון שהעיר סמוכה לספר בקל יוכלו להמלט ואם לא יעשו רצונם יתחילו מיד להרוג וכ"מ בתה"ד בפסקים סי' ס' דבזמן הזה שאנו דרים בין הנכרים מותר לכבות הדליקה דדמי לעיר הסמוכה לספר כאשר המה שוללים וחוטפים עכ"ל, וכ"כ בהג"א ובש"ג

וכ"כ בביאור הגר"א בדין הסמוך י"א דבזה"ז שאנו דרים בין האומות וכו' שמא יהרגנו וכתב הגר"א דדמי לעיר הסמוכה לספר אמנם לפי"ז יש להבין לשון רש"י שמא ילכדוה ומשם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם תפ"ל דבעיר הזאת גופא הוי סכנה והרי בתה"ד הנ"ל לא שייך דברי רש"י ומ"מ כתב דכעיר הסמוכה לספר דמיא וכ"כ הגר"א כנ"ל.

אך האמת יורה דרכו דשורש הדין נלמד מדוד בקעילה שהי' בזה"ב ושם לא הי' נוגע לא בשביל סכנה ולא בשביל חלול ש"ק אלא משום כבוש הארץ דבזה"ב ודאי מחויבין למסור נפשו על כיבוש הארץ שציוותה התורה והורשתם את יושבי הארץ ואין מלחמה בלי סכנה [והלה כתב דאסור לסכן בעבור כיבוש הארץ ומשמע אפי' היכא דאיכא מצות כיבוש ודבריו נפלאו איך שייך כיבוש בלי סכנה וכל מלחמה הוי סכנה וזהו מצות כיבוש ובפ' שופטים בדברי כהן משיח מלחמה ומפרשי התורה ודברי חז"ל מבואר להדיא איך בשעת מלחמה נכנסו בסכנה, ובפרשת תצא כ"ג י' כתב רש"י השטן מקטרג בשעת הסכנה ולא עת האסף פה כל המבואר במקראות ובדברי חז"ל וראשונים עניני סכנת המלחמה ואין להאריך בדבר הפשוט לתינוק בן יומו ואיך לא ראה בכל פנה אשר יפנה במקראות ובדברי חז"ל כמה נפשות נהרגו במלחמות ישראל וא"כ איך ציוותה התורה לכבוש, אמנם אמת נכון הדבר דאין מלחמה בלי סנהדרין אבל מצות כיבוש ודאי לא שייך בלי סכנה, וכמה נפלא דעתי' דהאי גברא דעל פקו"נ מחויב להרוג אלפי ישראל רח"ל, ולסכן כל הכלל ישראל רח"ל, ועל מצות כיבוש הארץ אפי' בזמן שנוהג מצות כיבוש ואין כיבוש בלא מלחמה ואין מלחמה בלי סכנה הבין שאסור, אלא דבזה"ז ליכא מצות כיבוש ונשבענו שלא לכבוש והארץ נטלה מאתנו ונתנה ביד אוה"ע].

וע"כ דוד ואנשיו מסרו נפשו עלי' שיש חשש אשר האויבים יכבשו הארץ ובהכי מיירי הברייתא ומ"מ שאל דוד באו"ת דאי לא מצלח הרי מגרע יותר במלחמה לענין כיבוש וצריך להשלים עמהם ובפרט דעדיין לא בא לידי שום ליכוד אפי' זאת העיר ולא בא עדיין לידי סכנה כלל איך יגרה הסכנה ועדיין לא בא וע"כ שאל אי מצלח אי לא דאי לא מצלח שוא"ת עדיף ואפי' בספק והשיבו לו דמצלח ומסר נפשו ואנשיו לסכנה משום חשש כיבוש שכ"ה הדין בזמן הבית אי ידע דמצלח.

אמנם הרי טעם הדבר דבעיר הסמוכה לספר יש חשש כיבוש אפי' בעסקי ממון משום דכיון דבקל יוכלו להמלט מרשים עצמם ביותר נקל להרוג אם לא יניחום לעשות רצונם משום שיכולים לברוח בקל ועלול בקל לבא לידי מלחמה גמורה וילכדוה ושוב ילכו בקל לעיר הסמוכה לה וכן להלאה משא"כ כאשר מוקפין מכל הצדדין בישובי ישראל יראים ללחום ולהרוג וע"כ למדו משם החכמים גם לענין פקו"נ לחלל ש"ק שבעיר הסמוכה לספר אפי' לא באו אלא לעסקי ממון בקל לבא לידי סכנה ומדויק לשון הגמרא כעיר הסמוכה לספר דמיא דשורש הדין היא בזה"ב לענין כיבוש ובבל הי' בגולה בזמן גלות ומ"מ לענין חשש סכנה בש"ק הוי כעיר הסמוכה לספר בדוד ובברייתא ואף דשם בא"י בזה"ב בנוגע למצות כיבוש מ"מ ילפינן דמסוכן ביותר ועלול ביותר לסכנה.

ובערוך השלחן סי' שכ"ט בדין זה כתב בלשונו ובזמן הקדמון בזמן שביהמ"ק הי' קיים ובאו לעיר העומדת על הגבוול אפי' לא באו אלא על עסקי תבן וקש מחללין עליהם את השבת עכ"ל, ומשמע דס"ל דדין זה לא הי' אלא בזמן הבית אמנם א"כ למה הובא בשו"ע גם בתה"ד הנ"ל מוכח דשייך גם בזה"ז ואולי כתבו משום צענזור ואיך שיהי' מובן הביאור כאמור.

אמנם הרב בשו"ע הביא לשון רש"י הנ"ל ולכאורה לשון רש"י ומשם תהא הארץ נוחה ליכבש לא הי' שייך אלא בזה"ב ואולי הביא לשון רש"י מקור הדין דמשם נלמד ביאור הדין ותו דתפ"ל מחמת סכנת אותה העיר לחוד או י"ל דלולא אשר להאויבים נוח ללכוד גם שאר עירי ישראל הסמוכים לה, לא הי' נכנסים כ"כ בקל למלחמה. דאף אם ילכדו עיר זה יבואו עליהם היהודים משאר עיירות אבל מחשבתם דכמו שלכדו עיר זה כ"כ ילכדו שאר עיירות וע"כ אינם יראים ליכנס למלחמה ויש חשש סכנה, או י"ל דלולא החשש שילכדו גם שאר עיירות ליכא פקו"נ כי יבואו עליהם משאר עיירות אלא החשש שילכדו גם שאר עיירות ובע"כ צ"ל כן דבזמן הבית אפי' שטח א' אסור להניח ביד עכו"ם וא"כ למה כתב רש"י ומשם הארץ נוחה ליכבש תפ"ל משום אותה עיר לחוד, א"ו באותה עיר לחוד בנקל להתגבר עליהם לולא דבנקל ילכו מעיר לעיר עד"ז והבן. וא"ש מה שהביא הרב לשון רש"י ואף דבעצם לשון

רש"י לא הי' שייך אז כלל מ"מ נפק"מ לענין ביאור הדין דמשם שורש הדין והבן.

ואחרי כתבי כל אלה ראיתי בתורת חיים על עירובין שם שכתב בזה"ל, ובבל כעיר הסמוכה לספר דמיא ותרגומא נהרדעא פירש"י ז"ל דנהרדעא היתה סמוכה לספר שהיתה סמוכה לעכו"ם מצד אחד ולעיירות שיושבין בגולה מצד שני ופירושו תמוה דא"כ כעיר עיר מיבעי' לי' ואמאי נקט לישנא דדמיא הל"ל ובבל עיר הסמוכה לספר היא לכך נראה דנהרדעא לאו סמוכה לספר הי' והכי קאמר בבל כיון דעיירות עכו"ם סמוכות שם ועיירות ישראל כדאיתא בפ"ק דיבמות צוה ד' ליעקב סביבו צריו אמר רב כגון הומניא לפום נהרא לכך אפי' עיר היושבת באמצע המדינה ולא באו אלא על עסקי תבן וקש הוה לי' כעיר הסמוכה לספר ומחללין עליהן את השבת שאם לא יעמדו נגדם איכא למיחש שמא יבואו פתאום וילחמו עלי' ויכבשו ויהרגום ותרגומא נהרדעא דוקא לפי שיש שם ישוב קבוע וישראל הרבה לכך ראוי לחלל את השבת בשבילם, אי נמי לפי שיש שם עיירות של עכו"ם סמוכות לה וכ"מ בהגהות אשרי שכתב ובזה"ז אם באו עכו"ם על עסקי ממון יוצאין עליהן בכלי זיין ומחללין עליהן את השבת מפני שאנו דריין בין קצת ישמעאלים ששוללים והורגים ולא גרע מעיר הסמוכה לספר ובסוף פ' מרובה גבי הא דתנן לא יגדל אדם את הכלב קאמר בגמ' דבעיר הסמוכה לספר מותר וקאמר נמי דבבל כעיר הסמוכה לספר דמי ותרגומא נהרדעא וצריך לומר נמי כדפרישית דאע"ג דנהרדעא לא הוה סמוכה לספר כיון דעיירות של עכו"ם סמוכות לה הוה לה כעיר הסמוכה לספר ושרי וכ"כ בהגהות ש"ע סי' ת"ט דהשתא שאנו שרויין בין העכו"ם בכל ענין שרי עכ"ל.

ובספר מעשה רוקח על הרמב"ם פ"ב מה' שבת הביא הגמ' ופירש"י וכתב ולכאורה קשה דא"כ מאי קמ"ל הרי כבר תני בברייתא דלעיל דבעיר הסמוכה לספר אפי' לא באו אלא על עסקי תבן וקש וכו' והדבר פשוט דרש"י ז"ל כוונתו לומר דאף דלא מקרי סמוכה לספר ממש ר"ל מצד המלכות, כי הכל הוא ממלך אחד שהרי בבני גולה קאמר ודין הברייתא הוא בספר שהוא עיר המבדלת בין גבול ישראל לגבול האומות אפ"ה מכיון שבמקצת אותו מלכות יש באיזה עיירות מצד א' כולם ישראל או שאותה העיר היא סוף ישובי ישראל הרי נדון כספר

לענין זה וכ"נ ג"כ ממ"ש בפ' מרובה דף פ"ג גבי ההיא דלא יגדל אדם את הכלב וכו' ובעיר הסמוכה לספר שרי וקאמר התם נמי דבבל כעיר הסמוכה לספר תרגומא נהרדעא ופירש"י בכל שם המדינה ועיר אחת שבה נקראת נהרדעא ואותה העיר סמוכה לספר ואשמועינן ר"נ דהואיל ויש בבבל ישוב קבוע וישראל הרבה מותר לגדל כלבים כעיר הסמוכה לספר כאילו היא מארץ ישראל ע"כ הרי שכוונתו דאף שאינה מארץ ישראל כלומר שהיא חוצה לארץ ואינו ארצינו אלא ממלכות האומות אפ"ה כיון שיש בהם ישוב קבוע וישראל הרבה שפיר דמי ועיין להרב תורת חיים שמפרש כן אלא שהוא ז"ל נראה שלא הבין כן בדברי רש"י ז"ל והדבר מבואר שזו היא כוונתו כמ"ש מעתה קצת קשה למה לא הזכירו רבינו בדין זה ולא בפ"ה מה' נז"מ [היינו דגם בגולה בעיירות הסמוכות לעיירות העכו"ם הוי כספרן וגם בהרי"ף והרא"ש והרב"י ז"ל לא מצאתיו וצ"ל דמשום דמלתא דפשיטא היא לא הזכירוהו ודוחק עכ"ל.

ומבואר בכל אלה כי שורש הדין דעיר הסמוכה לספר מיירי בא"י בזמן שישראל על אדמתן ומשם נלמד גם בגולה בישובי ישראל הסמוכים לישובי עכו"ם ולכאורה יש להתבונן בדברי מעשה רוקח דמשמע כי יותר יש להתיר כשיש הרבה ישראל ולכאורה הסכנה ביותר כשהיהודים מעטים וקשה ביותר להתגבר במעטים מבמרוכים ומשמע דאין הסכנה ברורה כ"כ ואינה אלא קולא שהקילו בעבור פקו"נ דרבים והבן.

והנה אף כי שורש הדין נלמד מדוד בזמן הבית מ"מ ודאי כי אין הדינים שווה דבזמן הבית דנוגע לכיבוש הארץ דמחויבין למסור נפשו עלי' ולא משגחינן אסכנה אלא אהצלחת הכיבוש אבל היכא דליכא מצות כיבוש והנדון לענין חילול ש"ק משום פקו"נ הלא פירוש המלות של פקו"נ היא הצלת נפשות ולא סכנת נפשות וכ"ש כי לא הריגת נפשות בודאי א"כ ודאי נמדד הדין לפי המציאות איזה דרך בטוח ביותר ואיזה דרך מסוכן ביותר.

ותו דאף בזה"ב מצינו שלא הלכו עד שלא ידעו בכיבור הצלחת הכיבוש ע"י או"ת הרי דעיר הסמוכה לספר אפי' כאשר באו האויבים אי"ז גוון לבן לילך בכל גווני אלא כאשר יודעים ההצלחה וא"כ היכא דליכא מצות כיבוש אלא בנוגע לפקו"נ בודאי צריכים לידע בכיבור

לפי המציאות שיהי' הצלה ולא סכנה והיינו לפי מהות האויבים בכמות ובאיכות ולפי מהות היציאה בכלי זיין איך הוא ויודעים בבירור שיהי' הצלה ולא סכנה דאין לנו או"ת ורק להיות המציאות ברור הצלה ולא סכנה ואם לאו בודאי שוא"ת עדיף ולא לגרום סכנה בפועל ואם יכולים להשלים עמהם שילכו בלי מלחמה בודאי מחויבין.

וודאי בלי ספק דבין בזמן הבית ובין בזמן הזה הנה דין זה מיירי בעכו"ם אשר התנפלו על עיר ואין בידינו למנעם בלי מלחמה והנדון אם לגרות מלחמה מחשש שיבא לידי סכנה ולא נוכל אז להציל או להניחם לקחת תבן וקש אבל ודאי בכל אופן אם יש בידינו למונעם ולשלחם בלי מלחמה צריכים להשתדל בכל טצדקי ולא ליכנס לסכנת מלחמה גם בזולת חילול ש"ק ואפי' בחול משום פקו"נ אלא דבזמן הבית א"א לותר על שטח מא"י אפי' במקום פקו"נ דאיכא מצות כיבוש אבל היכא דליכא מצות כיבוש ואפי' באופן דגם איסור ליכא כגון בישובי ישראל בלי ממשלה כגון ק"י סקווער וכו' וכיוצא ויש ישוב אחד אשר יש לאוה"ע תביעות עלי' ונהרגין בשבילה אלפי ישראל רחמנא ליצלן ואם יותר על שטח א' ישקוט הסכנה איזה שטח אשר יהי' ודאי עבדינן אם אפשר עי"ז להציל רבבות אלפי ישראל מסכנה ואלפי ישראל מהריגה ואי' השכל הגוזר הלכה שגעונית לסכן כל הכלל ישראל ולמסור להריגה ודאי אלפי ישראל רח"ל בעבור פקו"נ כמה נפלא הוא השגעון.

ובכלל הכי יש דין בישובי ישראל אי' תהי' הגבול כאן או לפנים יותר וכי יש איזה איסור לשנות גבול ישובי ישראל היכא דליכא מצות כיבוש לא אמרו אלא ההתנפלות בעיר הסמוך לגבול מסוכן ביותר אבל היכן יהי' הגבול ליכא דינים גם מסתבר דבגולה דליכא מצות כיבוש מ"ש יוצאין בכלי זיין משום פקו"נ היינו היכא דהיציאה בכלי זיין אינו מסוכן כגון בנכרים פרטים דבכלי זיין וריבוי עם אפשר לגרשם אבל לסכן בודאי משום חשש שיבא לידי סכנה מוקצה מהדעת, ועכ"פ שגעון כזאת להעלות על הדעת חידוש נפלא כזאת להרוג אלפי ישראל בודאי רח"ל ולסכן כל הכלל ישראל בכל העולם בסכנה נמשכת ואין רואין ואין יכולים לראות את סופה רחמנא ליצלן והכל בעבור פקו"נ מדין עכו"ם שצרו בספר, כמה נורא היא הרציחה והאכזריות בהצלה כזאת ופקו"נ והלכה שגעונית כזאת טרם עלה על דעת אדם ואינו מסוגל כלל להיות

לה מקום בראש, לולא כחה של חסידות של שקר ושטות אשר רב גוברי' להוליד שגעונות נפלאות שאין הדעת מסוגל לטעות בה בלב פקחים.

ועובדא ידענא שדברו עם רבינו שיזכיר ענין עכו"ם שצרו, והשיב שאינו רוצה לטפל עם דברי שגעון.

וידוע העובדא אשר הרה"ק בעל קדושת יו"ט השתדך עם הרה"ק ר"ש מסאסוב זצוק"ל אשר הי' מפורסם לרפאות משוגעים ואמר בעל קדו"ט למחותנו באמצע השבע ברכות בענוות קדשו מחותן איך האב מורא פון אייך איר היילט דאך משגעים און ווערט עס קומט צו מיר איז משוגע איר וועט מיר אויס היילען אלע משוגעים וועל איך בלייבן אן חסידים, והשיב לו בצחות לשונו מחותן איר דארפט נישט מורא האבן דער משוגעת פון חסידות קען מען נישט היילען והשי"ת ירחם והאמת כי לא רק אלו השטחים הם הסכנה אלא כל המדינה אינה אלא סכנת כל הכלל ישראל השם ירחם.

וראיתי מי שהביא מדין עיר הנדחת שאין עושין עיר הנדחת בספר וגם אלה דברי הבל דמבואר שם הטעם דלהניח עיר הסמוכה חרבה בלי ישוב הוי סכנה שמא ישמעו הגוים כי עיר הסמוכה להם חריבה בלי יושב ויכנסו ויחריבו את א"י אבל כשהישוב מגיע עד הגבול היכן יהי' גבול הישוב בזה ליכא דיני סכנה כלל ולא ע"ז נאמר ענין סמוכה לספר כלל אלא דבא"י בזמן הבית לא הי' רשאים להניח אפי' שטח א' בידי האויבים משום מצות כיבוש ולא משום דין סכנה.

והוא כותב באמונה גדולה וזה שיחתם כל היום התורה קובע כי עיר הסמוכה לספר הוי סכנה ואמרו יוצאין עליהם בכלי זיין אף שזה מביא סכנה לצאת בכלי זיין והגוים לא באו למלחמה הרי דמחויבין אף להביא סכנה כשנוגע לסכנה כך הוא דרך התורה אף כי השכל לא יקבלו זה שיחתם ומנגינתם כל היום.

אמנם אך בהבל יאמינו והתורה הקדושה היא חכמתכם ובינתכם לעיני כל העמים וכל דרכי' דרכי נועם ונתיבותי' שלום וליכא בתורה הלכה שגעונית כזאת להביא סכנה כאשר יכולים למנוע סכנה ובפרט

כי אין הנדון סתם סכנה אלא להרוג בודאי אלפי ישראל רח"ל ולסכן כל הכלל ישראל בסכנה נמשכת רח"ל ובשכ"ט לא מיירי אלא מדין חילול ש"ק ולמדו מדוד בעיר הסמוכה לספר שעלול לסכנה "בהתנפלות האויבים" אפי' עדיין לא הגיע לעסקי נפשות אמנם אף גם זאת הכל לפי הענין וכמ"ש בערוך השלחן והיינו כאשר הכלי זיין יציל ולא שיסכן ביותר ואף דוד לא הלך עד אשר נאמר לו באורים ותומים שיהי' ישועה ולא צרה וסכנה ביותר ומסר נפשו על מצות כיבוש וכ"ש היכא דליכא מצות כיבוש אלא מדין פקו"נ בודאי הכל לפי הענין לפי המציאות אם יהי' הצלה ולא סכנה ביותר ולא קבעו חכמים בדבר זה כלום ובנדון היכן יהי' גבול הישוב מזה לא מיירי כלל וליכא דינים בזה כלל היכא דליכא מצות כיבוש.

וכ"ז אף בנדון ישובי ישראל וכ"ש בנוגע א"י ביד ממשלת ישראל בזמן אשר גזר השם להיות א"י ביד ממשלת האומות הרי המאמין בהשגחה א"א להאמין בתנועה נגד הנהגת השם להיות בזה הצלה לישראל גם מלחמה עם המלכיות בזמן גלות היא הסכנה האמתית מלבד דיני יהרג ואל יעבור עצם העלות על הדעת להיות דרך של הצלה הפך הנהגת הקב"ה המבואר להדיא במקראות ובדברי חכז"ל ואמונה פשוטה בלב אחינו עד אשר לא קמו הכופרים ובכלל עקרי אמונה בהנהגת הגלות והגאולה להעלות על הדעת ששייך בזה דרך של הצלה היא הכפירה האמתית אשר השרישו הכופרים בישראל מתוך כפירתם בשם ובתורתו ובאו גרוריהם ולבשו לה דינים והלכות. ושילוב דין עכו"ם שצרו למרידה זו מלבד השבוש בהלכה והשגעון הנורא הרי זה כפירה אמתית עצם הרעיון של הצלה במרידה בהנהגת הבוי"ת ובפרט כי חכז"ל והמדברים ברוה"ק ראו במרידה בכל עניני הנהגת הגלות סכנה נוראה ואמתית רח"ל והמאמין בשם ובהנהגתו לא יצוייר להיות מפלפל בדיני הצלה כלל.

וראיתי מבלבלים מדין מסירה ולא תחנם למסור שטחי א"י ביד גוים וכגון אלה הי' טענת הבריונים בזמן החורבן שמסרו נפשם שלא למסור א"י וירושלים ביד גוים כמבואר ביוסיפין דברי הבריונים והי' שם גם הרבה כשרים שכוונו באמת כי כך רצון השם אבל החכמים ראו שהגיע זמן גלות ולא מסתייעא מילתא והשם מסר ירושלים ביד גוים וכמבואר בגיטין נ"ו אלא כי אספיאנוס טען לריב"ז שהיו צריכים לסכן הישוב

כפועל והחכמים הי' מצפים אולי נוכל להם (להבריונים) ולהוציאם ממנה ותהי' העיר קיימת ונשלים עמך עכ"ל רש"י אבל למסור העיר ביד ממשלת גוים ידעו שהגיע זמן גלות ולא מסתייעא מלתא ולמדו מקרא והלבנון באדיר יפול כי השם מסר ירושלים ביד מלכי הגוים.

וזה לשון יוסיפון בדרשתו להבריונים בסוף סי' פ"ד וכל הימים אשר אתם מחזיקים ברשעתכם לבלתי תת את הרומיים למשול עליכם אתם מקציפים את ד' עליכם גם כי תאחרו את קץ גאולתכם ותרחיקו את הישועה לזרעכם אחריכם כי אחר אשר הדבר יצא מפי מלך העולם להיותנו גולים כמשפט חטאתנו וקץ גלותינו לא נודע כי אם אליו מי יתן וכבר עברו ימים מגלותנו ושנים מפרדנו אשר כל אשר יעבור עלינו יום בגלות נתקרב היום אל עת הגאולה והישועה הידוע לאלקינו הידועה מאתו כמשפטו עלינו וכל ימי אשר נגע העקשות בלבבנו ולא נודה לרצון אלקינו להשלים חפצו "להיותנו מושלים" [נ' כי אלו התיבות להיותנו משלים קאי על אומרו ולא נודה והיינו כי בזה לא נודה והבין] כאשר גזר הנה אנחנו בצרה ובאנחה והימים אשר עברו עלינו לא יבאו בחשבון ימי קץ הגלות אשר נהי' בו כי הגלות לא יתחיל עלינו כי אם בהיות ירושלים משולה ביד אויבינו בגלל אשר היא ראש למלכות ישראל ולממשלתם עכ"ל.

וככה עשו החכמים במלכות בן כוזיבא ובמרכבת המשנה מבואר שמסרו בפיו העיר ביד הרומיים ובדחכז"ל מבואר שסבבו שיבטל מלכות כוזיבא כי בזמן גלות גזרת השם ורצונו להיות הגוים מושלים על א"י כמ"ש ומכרתי את הארץ ביד רעים ואמרו ביד אפטרופסין רעים ואמרו ז"ל במדרש כי נטלה המלוכה מישראל ונתנה ביד אה"ע ומבואר שם להדיא עד אימתי עד אשר יקוים והיתה לד' המלוכה וככה מבואר בתורה נביאים וכתובים ודברי חכז"ל ואמונה פשוטה בלבן של ישראל עד אשר לא קמו הכופרים כי השם מסר ישראל וארצם ביד ממשלת הגוים ועוד בכרית בין הבתרים שייך במתנתו דאם יחטאו הגוים ישתעבדו בהם וימשלו בארצם כמ"ש הרמב"ן שם וז"ל, והי' הענין הזה לאברהם כי כשהקב"ה כרת עמו ברית לתת הארץ לזרעו לאחזת עולם אמר לו כמשיר במתנתו שארבע גליות ישתעבדו בכניו וימשלו בארצם וזה בעל מנת אם יחטאו לפניו עכ"ל.

ובאמת אף לולא אמונת הגלות והגאולה ליכא דין מסירה למסור לאוה"ע השייך להם אף בהפקעת הלואתו כמבואר להדיא בטו"ז חו"מ סי' שס"ט ס"ז וכ"ש כאשר אמר השם להדיא כי מסר הארץ ביד מלכיות הגוים וכל תנועה הפכית היא הסכנה האמתית לישראל הרי אדרבה למסור ביד כופרים אנסים המסכנים את ישראל במלחמתם עם הנהגת השם ועם תורת השם ועם עמו ישראל שומרי התורה היא המסור האמתי ודין מסור אינו רק לגוים אלא גם באנס ישראל ואין לך אנס יותר מאלו הכופרים אשר כל רגע שממשלתם קימת היא הסכנה האמתית בגשמיות וברוחניות להתורה וישראל אין לך מסירה גדולה מזו.

[והנה הכא איירינן למסור שטח א"י ביד שלוחי השם ומסר הקב"ה הממשלה בידם אשר גם לפי הראות בחוש ובשכל הטבעי אינן אלא גרעון מן הסכנה, אמנם גדולה מזו מצינו במלכות בן כוזיבא אשר חכז"ל דנוהו למיתה ונהרג בידי האומות ובמרכבת המשנה איתא שמסרו העיר ביד הרומיים, והנה שם הי' אח"כ הריגות גדולות אח"כ ונגדעה קרן ישראל ואינו עתיד להחזיר עד ביאת ב"ד ובודאי חכז"ל ידעו זאת מראש אשר יהי' אח"כ סכנה עצומה שהרי בן כוזיבא בשעתו עשה הריגות גדולות עד מאוד בהרומיים כמובא בדחכז"ל ובישועות משיחו להאברכנאל ובסדר הדורות ונתגלה היום ג"כ ממטמנויות הריגות גדולות אשר עשה בהם וא"כ מובן מאיליו דכאשר ינוצח יהי' סכנה גדולה ומי לנו גדול ברוה"ק מחכמי המשנה ואיך דנוהו למיתה ואף כי הוא ביהרג ואל יעבור זה שייך בבן כוזיבא בעצמו וכל אנשי מלכותו אבל במי שאינו פועל האיסור לא שייך יהרג ואל יעבור אחר לא מצינו יהרגו הצדיקים ואל יעברו הרשעים.

אמנם לכאורה א"ש דמאחר שמאמינים אנחנו בעקרי אמונה כי הקב"ה לא יתן מלוכה טרם ביאת המשיח והוא אינו משיח א"כ בע"כ שהוא הפך הנהגת רצונו ית', אמנם עדיין יש לומר יבא בעל הכרם ויכלה קוצים מן הכרם ולא נסכן בידיים בסכנה גדולה כ"כ רחמנא ליצלן, ואף כי אוהב השם וטהר לב קץ בחייו מהנהגה הפך הנהגת רצונו ית' וכבר כתב בספר עקידה פ' פנחס דיש מס"נ שלא מדין מס"נ אלא כי אין לחייו שויית נגד כבוד השם מ"מ זהו לסכן עצמו אבל לסכן אחרים אשר לא חטאו ובפרט כל הכלל ישראל באופן אשר נגדעה קרן ישראל ואינו עתיד להחזיר עד

מכתב אחד הרבנים

מא

ביאת ב"ד א"כ יש לומר כאמור יבא בעל הכרם ויכלה קוצים מן הכרם והרבה דרכים למקום ואיך נסכן בידים.

וביאר מרן ז"ל בספרו ח"א סי' קל"ט דכיון שראו שאינו מלך המשיח א"כ הוי במלכותו לפני הזמן של ביאת המשיח סכנה גדולה לכלל ישראל ומי יודע מה הי' עוד ח"ו יותר אלו היו מתארך ממלכתו יותר וע"כ בחרו חז"ל את הרע במיעוטו להורגו ולבטל ממלכתו וראו בזה הצלה פורתא המתבונן באמת יוכל לראות מזה עד היכן הדברים מגיעים במלכות ישראל לפני ביאת המשיח, כי נורא הוא עכל"ק, וכמה הדברים ק"ו בן בנו של ק"ו בממשלה מישראל שהיא מרידה ומלחמה גלוי' בשם ובתורתו כולו והעברה על הדת.

אמנם זהו לענין מי שאינו פועל האיסור, אבל האוחזים במלוכה הרי הדבר פשוט כי מלבד הדין של יהרג ואל יעבור לא שייך לאחוז בדבר אשר מאמינים אנחנו וקבלנו בנבואה דלא יצויר להיות ממשלה לישראל מהנהגת רצונו ית' טרם ביאת המשיח ותשובה שלימה, ולא יצויר להכזב ח"ו ובודאי לא שייך לאחוז בהנהגה הפך רצונו ית' ובפרט שהוא ביהרג ואל יעבור ומצינו דבר מבהיל ביש"ש ב"ק פ"ד בענין אשר חכו"ל גילו לשלוחי רומי בהעתקתם את התורה כי שור רעהו ולא שור עכו"ם והקשה איך לא יראו דנפיק מיני' שמדיות והריגות ותי' שיש בזה דין כפירה בתורת משה הרי דלא שייך הפך האמונה אפי' במקום שמדיות והריגות רח"ל והלא כן מצינו בפורטוגאל שהי' שמדיות והריגות ועכ"ז מרידה באומות הוי מרידה בהקב"ה, ובפרט כי באמת יש דרך למנוע באו"מ כנ"ל.

אמנם זהו אילו הי' בידינו לבטל, אבל אחר אשר עוונותינו גרמו ונתן כח להשטן ואינו בידינו, כי הכופרים והמורדים בשם אינם שומעין לקול השם, ואנו מקוים לרחמי השי"ת שיסיר הצרעת הארורה הזאת מישראל הנה זה ודאי כי כל פרסום משמעות של הסכמה לרציחה רחמנא ליצלן וע"י כלי פרסום דהאידנא כל דבר הולך מסוף העולם ועד סופו לעיני כל העמים והשרים ולעיני כל מיני רוצחים ושונאי ישראל למיניהם וחתום באוצרות האומות ושונאי ישראל לאמר מודים רבנן כי בצדק וביושר שפיכת דם נקי מישראל רח"ל למטרה אשר הצדק והיושר בעיני

מכתב אחד הרבנים

מב

הרוצחים, וכמו שראיתי בפי' א' מכתות הרוצחים אשר אמר בפי' בעת אשר באו מישראל לאסיפתם ודנו שם בפניהם מה יאמרו אשר באו אצלם אידישע ראביי'ס ועמד א' מהם ואמר בפני יהודים אשר ישבו שם כי הוא להם לחיזוק גדול בעיני העולם אשר מסתכלים עליהם כרוצחים ועי"ז יראו העולם כי הם "לעגיטימער קעמפער" בצדק וביושר רח"ל.

ואין אדם שליט על החצים אשר כבר יצאו איך ישמשו ומה ישמשו עד ביאת המשיח הן בהתדיינות אצל האומות והן בנוגע להרוצחים גופא המתחנכים למסור עצמם ואת בניהם להריגה כדי לשפוך דם נקי וילמדו ק"ו בן בנו של ק"ו אם אלה מסכימים להריגת אחיהם לרוב רח"ל בשביל הצדק והיושר באמונה אחרת ושונאיהם ק"ו אשר הם ימסרו נפשם ולשפוך אפי' דם נקי למטרתם בצדק וביושר וידועים הדברים כי בעת אשר הרעיונות שקולים אם לעשות או לא לעשות ובפרט דבר החמור וקשה על האדם מהכל למסור עצמו או בנו להריגה כל דבר בכוחו להכריע כידוע טבע הרעיונות, אמנם אי"ז אלא דוגמא אחת, כללו של דבר הסכמת ישראל לשפיכת דם נקי מישראל למטרה צודקת בעיני רוצחים הר"ז חרב ביד הרוצחים עד ביאת המשיח ולא שייך כלל לשער מראש התוצאות מסוף העולם ועד סופו בכלל ובפרט רח"ל היום או מחר או אחר זמן והשם ישמרנו.

ומבואר בפוסקים דגרמת רציחה ברציחה אשר לפנינו הוי אביזרייהו דשפכ"ד וק"ו בן בנו של ק"ו בנוגע להכלל עד ביאת המשיח בכל קצוי תבל רח"ל והרי הרציחה לפנינו כי הוא מלחמה נמשכת למטרה ואיכא לאוין ועשין על הרחקה וגדר ושמירה מסכנה ל"ת על דם רעין ונשמרתם מאוד לנפשותיכם והח"ס בת' מביא עוד מקרא והי' עליך דמים כמבואר במו"ק ה' ובספר אור גדול מבאר דלכן גרמת רציחה הוי אביזרייהו משא"כ בע"ז וג"ע דהני לאווי מיחדי לשפ"ד ובמק"א ביארנו עוד ביאור ואכ"מ.

ואין לך הפכו של הרחקה וגדר ושמירה מסכנה יותר מן הפרסום באוה"ע ולכל מיני רוצחים קים עד ביאת המשיח כי מודים רבנן לשפיכת דמן של שונאי ישראל ואפי' דם נקי ממש למטרה הצודקת בעיני הרוצחים רח"ל.

מכתב אחד הרבנים

מג

והם קוראים לה פיוס ומביאים מן הפוסקים שצריך לפייס את הרוצח אבל לא ראי פיוס זה לפיוס האמור בפוסקים דפיוס האמור בפוסקים הוא לפייס הרוצח שלא יהרוג אבל פיוס זה אומרת לאמר יפה אתה עושה לעיני כל העמים והשרים והרוצחים למיניהם, בין הנאמר בפ"י ובין מכללא ואפי' בלי דיבור זאת אומרת, וכמ"ש השמים מספרים וכו' איך אומר ואין דברים בכל הארץ יצא קום ובקצה תבל מליהם, וזאת יבינו הרוצחים למיניהם וכל העולם כולו.

ומבהיל הרעיון מ"ש הרמב"ם פ"ד מה' רוצח ה"ט על אחאב דאף שהי' עווע"ז חוטא ומחטיא את הרבים יותר מירבעם מ"מ מה שהכריעו לכף חוב לחייבו כלי' הי' עוון של שפכ"ד שלא הי' אלא גרמא ואיזבל היא שהרגה מדעת עצמה וזהו דוקא אשר הכריעו לכף חוב וזה הי' ליחיד ק"ו בנוגע להכלל עד ביאת המשיח בודאי חמור הדבר מאוד.

מלבד החילול השם כמ"ש ביד הקטנה דלומר ברבים לרוצח יפה עשית ואפי' לאחר המעשה שאינו מוסיף כלום הוי חלול השם וצריך למסור נפשו על זה, ולגבי אוכלי ד"א דהוי חילול השם פירש"י שיאמרו כמה מגונה אומה זה שאינם חסים על אחיהם עכ"ל, ובפרט כי כל האומות טובלים קשות מטעראריזעם ושיהי' הסכמה עמהם מישראל גלוי לכל העמים בודאי הוי חלול השם גדול.

ומלבד זאת הוי ענין חמור של חלול השם בישראל כמבואר בסוף יומא ומבואר דהוי חוטא ומחטא שגורם שיפרשו מן התורה מלבד עצם הדבר שמבזה שם השם ואכ"מ להאריך במראה מקומות, ובודאי הוי חלול השם גדול להלביש דרך האמונה בלבוש של אכזריות ורציחה וזלזול בדמן של ישראל רח"ל, ומרבה כפירה בישראל כמו שאמר מרן ז"ל בפ"י פרשת נשא תשכ"ז בעת רתיחתו לקנאת השם צבאות וידוע שהי' נזהר בזה מאוד ומי כמוהו מורה.

ואם אמר יאמר שמציל, הנה לפרסם התנתקות מהתגרות הכופרים והמורדים בהנהגת הגלות מהשם זה ודאי יש בו גרעון מן הסכנה. אילו זכינו והיו כל שומרי התורה מתאחדים לפרסם בודאי הי' בזה הצלה רבתי לידע כי שומרי התורה עם אחר הם מן הכופרים. מלבד הקדוש השם העצום בזה כי עוד יהודה רד עם קל ותורתו ושומרי התורה ופריקת

עול התורה הם תרתי דסתרי בתכלית. ועכשיו אשר לא זכינו ובעוונותינו ולחרפותינו רבו שומרי התורה הנגזרים אחרי הכופרים והמורדים בשם והנהגתו. מ"מ כל פרסום מישראל להתנתקות מהתגרות הכופרים בהנהגת השם הוי עכ"פ גרעון מן הסכנה מה שבידינו עכ"פ, ועז"נ שלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנה ובודאי לא שייך להחריש כאשר מגרים עלינו האומות בסכנה גדולה ע"י התגרותם והריגתם מן האומות ובודאי מחויבין לפרסם במה שבידינו עכ"פ כי ההולכים הפך הנהגת הגלות עם אחר הם מן התורה והתורה הורונו להכניע להנהגת הגלות להכניע להאומות נקי מכל מין התקוממות והם אינם באי כח של היהודים האמתיים, מלבד הקדוש השם העצום במה שבידינו עכ"פ למנוע מהחלול השם כי עדיין יש יהודים אשר עוד רד עם קל והם היהודים האמתיים הכואבים כאב גדול על פריקת עול התורה והאמונה.

והמשכיל יבין כי ההתנגדות למורדים בשם ותורתו בריבוי הכמות ובאופן הנאה ומתקבל אצל האומות שלא באופן עקסטרמיסטען וקאלד זהו דוקא המצליח לקדש השם וכמבואר בדברי חכז"ל וראשונים ועי' בר"מ ספ"ה מה' יסוה"ת ובכ"מ ואכ"מ להאריך. וכן אמר מרן ז"ל בפ"י ועכ"פ כ"ז בהתנתק מהתגרות, אבל משמעות של הסכמה לרוצחים בודאי אינו אלא מוסיף שלהבת ברציחה אשר לפנינו שיתפרסם כי מודים רבנן לרציחה ושפיכת דמים למטרת צודקת בעיני רוצחים.

בודאי אילו יש בידינו לבקש מהרוצחים תן לי יבנה וחכמי' כמו ריב"ז מחויבים להשתדל אבל משמעות של הסכמה להריגה רח"ל אינו אלא מוסיף שלהבת בהסכנה אשר לפנינו ובמטרה אשר הם מבקשים שטחי א"י או כולה אינו מגיע להם כלום באלה הפעולות אלא מטרה זו שיהי' להם קורת רוח להמשיך ברציחה רחמנא ליצלן, ואין הפיוס משמש אלא חיזוק להמשיך וכו' רח"ל ואהבתם אינו מוסיף שום הצלה יותר מן עצם ההתנגדות למעשה הכופרים. והלא הדברים ק"ו אם אינם חסים על עצמם ועל בניהם ומוסרים להריגה כדי להרוג כמה נפשות כ"ש שלא יחוסו על הנראה להם כאוהבים ובכלל אמרו חכמים נראים כאוהבים בשעת הנאתן ואינם עומדים להם בשעת דוחקם ואגריפס המלך יוכיח שהביא הרומיים לא"י ולבסוף נהרג על ידם, כ"ש באלה הלא אין לך אוהב להאדם יותר מאשר גופו ונפשו ונפש בניו והלא הם מוסרים

מכתב אחד הרבנים

מה

עצמם ואת בניהם להריגה כדי להרוג כמה נפשות להגיע למטרתם וכאשר החריבו הבנינים הגדולים הי' שם מאחיהם הערביים ולא רמזו להם צאו ונהרגו ומה שמספרים גדולות משמחת הערביים מפרסומים כאלה בודאי הם שמחים להעביר מעליהם הכתם של רוצחים אבל איך יבואו בשביל זה להציל והלא עלובה עיסה שנחתומה מעיד עלי' לאמר יפה אתם עושים בפירוש או מכללא לאו או משמעות.

ומקרים בודדים אשר אירע באנשים פרטים מקרים להנצל כאלה קרה גם מפרסום של התנתקות מהתגרות הכופרים כאשר ידענו כפי' והסכמה אינו מוסיף הצלה אלא מוסיף שלהבת להסכנה ועצם העלות על הדעת לפרסם עמידה עם רוצחי נפשות ישראל על חשבונות והשערות ודמיונות שלא במהות הצלה בפועל אינו אלא קלות הדעת וזלזול בדמין של ישראל ועצם הזלזול בדמין של ישראל הוא חילול השם ובאזהלה יוסף להגה"ק ר' אלי' יוסף ריבלין זצוק"ל כתב דהכלל ישראל עמו של הקב"ה הם שמו של הקב"ה ובזלזול עובר על לאו דלא תחללו את שם השם מלבד האכזריות והאיסורים. ולא אישית אני מכוין ח"ו כי אשר באו לזה הוא מרוב צער על המרידה במלכות שמים אשר גודל הצער העבירם על דעתם לצאת מן השורה הראוי עפ"י תורה אבל הענין חמור מאוד.

ובמד"ר איכה פרשה א' סי' ל"א מבואר דאחר ששרפו הבריונים את האוצרות והי' רעב גדול לאחר ג' ימים יצא ריב"ז לטייל בשוק וראה אותם ששולקין תבן ושותין מימיו אמר בנ"א ששולקין תבן ושותין מימיו יכולין לעמוד בחיילותיו של אספיאנוס אמר כל סמא דמלתא ניפוק לי מהכא שלח ואמר לבן בטיח אפקוני מהכא וכו' ע"כ. ומבואר דבכל הג' שנים דצר עלה אספיאנוס לא הלך רק אחר שראה שבודאי יבא ויהרוג שונאי ישראל הלך להציל וכ"מ בגמ' דרק אחר דקמו וקלנהו להאוצרות והוי כפנא הלך וזה הי' בסופו של אספיאנוס ושלח לטיטוס אלא דבגמ' התרעמו עליו על אשר לא נסה לבקש לשבקונהו הדא זימני ובמד' מבואר כי בקש ואמר לו הלא לכך המליכוני ובקש להציל מה שיכול להציל וגם בזה יש חז' מהמבואר בגמ' להמבואר במד' ועכ"פ הלך לבקש הצלה כאשר ראה אשר בודאי יבא ויהרוג רח"ל, ולא הלך סתם לפייס.

והיינו דכל הג' שנים מאחר שלא הי' בידו להשלים העיר ביד הרומיים מחמת הבריונים שהי' ידם חזקה והי' תקותו אולי יצליח להוציא

מכתב אחד הרבנים

מו

העיר מן הבריונים להשלים עם הרומיים שלא בדרך מלחמה כמו שאמר לאספיאנוס ואם ילך סתם לומר עמך אני נראה כמסכים להריגה שהרי בא להרוג רח"ל ורק כאשר ראה אשר בא ויהרוג רח"ל, הלך להציל מה שיכול להציל.

ואיך שיהי' זה ודאי דכאשר עוסקים האומות להרוג יהודים ובאים להשמיד ולהרוג ולאבד רח"ל מאיזה סיבה שיהי' והיינו דאף כי הכופרים גירו אותם ומ"מ הם באים להרוג ועוסקים בהריגה רח"ל שיתפרסם בעולם הבנת האומות הסכמה מיהודים בודאי הוי אביזרייהו דשפכ"ד השדלות להציל מה ששייך בודאי מחויבין ואז גם לא נראה כמסכים להריגה אלא בא להציל מה שיכול להציל אבל משמעות של הסכמה חמור מאוד כנ"ל ואין בדורינו מי שבכוחו להורות שאלות חמורות כאלה ובפרט כי הי' לנו עיר וקדיש מן שמיא שהורה את ההפך ומי כמוהו מורה.

מלבד שאר איסורים חמורים אשר אלו הפעולות כרוכים וא"א בלעדם ואכ"מ.

ועלינו נאמר כל רודפי' השיגוה בין המצרים ואנחנו בין המצרים מצד אחד צריכים להזהר מהסכמה לרציחה אבל הרבה יותר צריכים להזהר מכל משמעות של הסכמה למרידה ומלחמה במלכות שמים ותורתו ית' ועמו ישראל ומסכני ישראל ברוחניות ובגשמיות, בגוף ובנפש, אשר כמוהו לא היתה מיום היתה ישראל לגוי והשי"ת ירחם.

והרבה יותר ממה שכתוב כאן יש בענין והמה בכתובים אלא שאין כאן מקומו ולא נכנסתי בזה אלא שלא להתראות כאילו עמדינו עם רוצים והוי חלול השם אבל אנו לי-ה ועינינו לי-ה שיציל אותנו מאלה ומאלה וימסור אותנו ואת ארצינו להטוב בעיניו ית' מן האומות, עד עת קץ ותפלתינו אל השם שלא יגרמו חטאינו למסור ביד מי שסכנה לישראל ח"ו וכל הסבות ממסבב כל הסבות גדול העצה ורב העלילה בלי גבול ולב מלכים ושרים ביד השם, אבל תקותינו האמתי שישלח לנו גואלינו צדקינו במהרה] אבל עד עת קץ מאמינים אנחנו במה שקבלנו בנבואה כי השי"ת מסר ארצו ביד מלכי האומות.

וכמה אזלי הני אינשי הפך משכל האמונה למסור שטח בא"י למלכיות האומות בזמן אשר אמר השם להדיא שמסרו למלכיות והאומות

שלוחי השם זאת היא מסירה ולמסור למורדים בשם ותורתו ולוחמים במלחמה עצומה עם השם ותורתו וישראל שומרי תורתו ומסכנים את ישראל בסכנה אמתית, זאת אינה מסירה.

ואף כי לאו דלא תחנם נוהג גם בזה"ז ואסור למכור וליתן קרקע או מחובר לקרקע בא"י לנכרי מ"מ המלוכה והממשלה מסר השם לאוה"ע וכל תנועה הפך הנהגת השם הוי מרידה בהנהגת השם ואם אפשר לקיים שניהם שיהי' המלוכה והממשלה לאוה"ע כאשר גזר השם והקרקע ישאר ביד היהודי בעל הקרקע ודאי עבדינן ואם האומות מושלי הארץ יגרשו את היהודים משם הלא זהו הגזרה אשר גזר השם ומבואר בתורה נביאים וכתובים שישלח את הגוים כלי זעמו של הקב"ה ויגלו את היהודים מארצם ומי שצוה לא תחנם אמר מפורש כי גזר על זאת ודעת הריטב"א שהותר שיבת מצרים כי נגזר עלינו להיות נדחים בארבע כנפות הארץ ואף שלא כתבה התורה להדיא להתיר שיבת מצרים גם הגלות אינו מ"ע לומר עשה דוחה ל"ת מ"מ כשאמר הכתוב והפיצך ד' בכל העמים מקצה הארץ ועד קצה הארץ והלא גם ארץ מצרים בכלל מקצה הארץ ועד קצה הארץ וא"כ מי שאמר לא תשיב למצרים הוא אמר שיפיץ אותנו למצרים והחולקים ס"ל דעל הכלל דבר הכתוב מקצה העולם ועד קצהו ואינו מוכרח להיות כל שטח פרטי בכלל, והריב"ש והרשב"ש ס"ל מצות ישוב א"י נוהג בזה"ז מ"מ כתבו דמן הכלל נמנעת מחמת השבועות ולא דאתי שלמה ועקר מצוה אלא גזרת הגלות שאמר הקב"ה שיגלה אותנו מארצו כנ"ל ואתכם אזרה בגוים ויתשם ה' מעל אדמתם וישליכם אל ארץ אחרת כיום הזה ועוד.

וה"נ אף שנצטוינו בלא תחנם מ"מ אמר הקב"ה אשר ישלח מושלי הגוים כלי זעמו של הקב"ה ויגלו אותנו מארצו גם אמר שיתן את הארץ ביד האמות ולא שייך בזה לא תתן להם חני' בקרקע שאין אנו נותנים להם כלום אלא הממשלה הוא של האומות מהקב"ה והאומות כלי זעמו של הקב"ה מגרשין אותנו בכח הממשלה אשר נתן להם מהקב"ה כחטאינו וזהו אשר אמר הקב"ה בתורה נביאים וכתובים כי אם נחטא ישלח האומות ויגלו אותנו, ולמרוד באומות שלוחי ההשגחה כדי שלא יגלו אותנו וגם עצם הדבר להחזיק א"י ביד מושלי ישראל והשם אמר שיתנה ביד מושלי האומות הר"ז מרידה בהנהגת הקב"ה והוא פשוט מאוד.

מכתב אחד הרבנים

מח

ולא עלו רעיונות והלכות כאלה בלב שום מאמין בזה עד אשר לא קמו הכופרים והשרישו רעיוני המרידה בהנהגת השם ובאמונת הגלות והגאולה ולבשה צורות שונות ומשונות וא' מן הצורות היא גם לא תחנם ושכ"ט וכיוצא אבל השורש מן הכופרים וכפירתם כידוע טבע הרעיונות שמתלבשים בגוונים שונים כ"ח לפום שיעורין דילי' באין מרגיש אמנם נפש מטוהרה ומאמין אמתי ירגיש ברעיון אשר אין לה חלק ונחלה באמונה אף אם לא יהי' למדן לידע איך והנסיון מוכיח. ועוקרי השביעית שמוכרין א"י כדי לעקור השביעית ועוברין גם על לא תחנם לא מצינו אלה שירעישו לא תחנם. שו"ר באגרות רש"ב ח"ד קפ"ט דס"ל דליכא לא תחנם בזה"ז וציין להפמ"ג בא"א וא"כ עכ"פ בליובאוויטש אין לה מקום.

והמתבונן בספר יוסיפין איך הבריונים מסרו נפשם על עיר השם והיכלו שיהי' ביד ישראל יבין כי כל הטענות אשר הם טוענים היא ישן נושן מימות הבריונים עצם הטענות אבל המקורות נתחדשו והניחו הבריונים מקום לחדש מקורות ובפרט עכו"ם שצרו הרי לא הי' להבריונים גמ' ושו"ע וכווננו אלו הדינים מדעתם ולא תחנם הוא זהו אשר אמרו הבריונים שלא להניח להגוים לגלות אותנו ואין להאמין להבטחת הגוים ככל הדברים אשר אומרים היום בליובאוויטש יעוין ביוסיפין גם אמרו אשר ריב"ז הוא צדיק וקדוש כמבואר בגמ' שאמר להם אבא סיקרא שיאמרו רבם דקרו או דחפו חדלו הרי כי הכירו בצדקתו רק לא בשיטתו כדברים אשר הם דוברים היום. ובאמת אם יוותרו על המרידה לגמרי בודאי יש מקום לפשר שישאר דירת ישראל באופן אשר הגוים אשר נגרשו בחזקה יחזרו מגלותם.

והרש"ב במכתבו אודות הציונות והבאנק שלהם הנ"ל התאונן בלשון קדשו ואם ח"ו יעלה בידם להחזיק בהארץ כמו שמדמים בנפשם יטמאו את הארץ בשקוציהם ובמעלליהם הרעים ויאריכו בזה ח"ו את אורך הגלות עכל"ק. הרי כי כל שטח מא"י אשר בידם אין בה אלא טומאת הארץ ביותר ואריכות הגלות ביותר רחמנא ליצלן והמלחמה על שטחים הר"ז מלחמה נגד קדושת הארץ ונגד תקות הגאולה ומוסרים נפשם לטמא הארץ ולהאריך הגלות רח"ל.

מכתב אחר הרבנים

ממ

ואחת מן השגעונות הרגיל אצלם היא שצריכים לשאול את המומחים, חוץ מהחזרת שטחים שיש הלכה שגעונית של עיר הסמוכה לספר, ומי הם אלה המומחים רוצחים ומופקרים המוחזקים ברציחה ואכזריות והפקרת דמן של ישראל מיום היותם ודמן של ישראל אצלם כאין וכאפס וכמאן דליתא דמיא ואינו בא לחשבון כלל, ובפי' אמרו בשנות השואה כאשר עברו על הכלל ישראל צרות איומות ומבהילות והריגת מיתות משונות רח"ל מיליונים מישראל אשר כמוהו לא נהיתה ואלו הרוצחים האכזרים כתבו כי רק בדם תהי' לנו הארץ ואמרו כי פרה אחת בא"י שקול ככל ישראל בחו"ל עפ"ל ואין להם שום חשבון זולת להיות גוי ככל הגוים וככל חשבונות הגוים המופקרים והאכזרים שבהם, והם אשר העלו אפו וחמתו של צורר היהודים בהתגרות ונעשה מה שנעשה בעוה"ר וכמה פעולות של הצלת אלפי ישראל עכבו בעבור תאותם ושקעו ספינה מלאה יהודים בעבור תאותם וכהנה וכהנה רציחות אכזריות אשר לא עת האסף פה והעבירו על הדת רבבות אלפי ישראל באכזריות נורא ואלפי ילדים נחטפו מחיק אומותיהם באכזריות להעבירם מן הדת ומי הוא אשר בכחו לתנות ולספר את כל אשר סבלו הכלל ישראל מרשעות ואכזריות והפקירות שלהם והעברת הדת שלהם מיום היותם ועד עכשיו ולהפקיר דמן של ישראל ולסכן הכלל ישראל בסכנה נמשכת רח"ל על סמכות ונאמנות שלהם לתאותם, אין לך הפקירות וקלות הדעת בדמן של ישראל ואכזריות נורא גדולה מזו.

ובודאי בלי ספק דבימינו אלה שאין העולם הפקר אם ירצו לותר על תאותם להיות גוי ככל הגוים ויוותרו על המדינה הארורה ויופסק מטרת מלחמה בישמעאלים בודאי בלי ספק יכולים לטכס עצה לשמור על דמן של ישראל ע"י אמעריקא ואומות מאוחדות ותשקוט הארץ וכמו שכתב רבינו בעה"ג אשר כידוע הי' בקי גדול בפאליטיק מלבד רוח קדשו.

וכ"ז שיש גרילע מלחמה ובפרט שמפקירים עצמן למיתה אין שייך בעולם שום עצה אפי' מלוכה אדירה וחזקה דעם מתים והרוגים אין שייך ללחום שייך לצמצם במה שיכולים לצמצם אבל לנצח המלחמה א"א וכל רגע בסכנה וכ"ז מלבד אשר יש מאות מיליונים ערביים במלכיות גדולות החושבים כל רגע לטכס עצה איך לבולעם וללכוד המדינה, אבל כאשר אין עוד מטרת מלחמה בודאי יש לטכס עצה לשמירה ועכ"פ לעומת

הסכנה של עכשיו בודאי לא ידומה ובודאי בלי ספק כי גם עפ"י שכל קיומה הרבה יותר סכנה מהעדרה אם יטכסו עצה כראוי ויופסק כל מטרת מלחמה.

והנה כ"ז מצד שכל הטבעי אבל גם זולת כל החשבונות מצד אמונתינו האמתי לא שייך בתנועה נגד הנהגת הגלות שיהי הצלה לישראל והיא הסכנה האמתית רח"ל הן מצד ירושת הארץ בזמן אשר נטלה מישראל והן מצד המלחמה במלכיות בזמן אשר נתנו ישראל בידם למשכון והשיב אחור ימינו ואמר הקב"ה אל תעמדו כנגדו ונשבענו בעונש אני מתיר את בשרכם רח"ל בעבור התנועה נגד הנהגת הקב"ה וכמו שביאר הרמב"ם באגרת תימן והעקידה פרשת וישלח ועוד הרבה ודברי חכז"ל המפורשים בגמ' ומדרשים והנסיון הוכיח בעוה"ר.

וככה עשו החכמים במלכות בן כוזיבא כאשר ראו שאינו משיח ודנוהו למיתה וי"א שהרגוהו ונלכדה ביתר ולהמרכבת המשנה החזירו העיר להרומים ולא חשו על עכו"ם שצרו ושלימות הארץ ואף כי באמת הי' סכנה נוראה אח"כ ונהרגו רבבות מישראל רח"ל מ"מ ברור הי' להחכמים כי קיומה של מלכות ישראל נגד הנהגת הגלות קיומה יותר סכנה מהעדרה איך שיהי' וכמו שאמרו החכמים להבריונים קודם החורבן לא מסתייעא מילתא והי' מה שהי' בעוה"ר.

והרבינו בחיי פרשת וישלח כאשר ביאר ענין יעקב אבינו עם עשו שהתקין עצמו לדורון ולתפלה ולמלחמה ורמז ג"כ לדורות דרכנו עם עשו בזה"ז שייך כל הג' דברים וממנו למד חזקי' כאשר מבאר שם וסיים וכן אנחנו צריכים ללכת בדרכי האבות ולהתקין עצמנו להקביל פניהם במנחה ובלשון רכה ובתפלה לפני השם יתעלה אבל במלחמה אי אפשר שנאמר השבעתי אתכם בנות ירושלים גו' השביעם שלא להתגרות מלחמה עם האומות עכ"ל, וכתב לשון התגרות דגם על התגרות לחוד נשבענו ותו דאם רק לשחרר אסור איך כתב במלחמה א"א הרי מלחמה לחוד ש"ד.

הרי מבואר דברים ברורים ומפורשים גם בזולת ענין ירושת הארץ עצם ענין מלחמה עם האומות לא יצויר בזה"ז דהוי מרידה באומות ואף דעשו בא להרוג את יעקב והי' סכנה ודאית וכ"כ סנחריב על חזקי'

ומ"מ לא יצויר שום מלחמה בזה"ז דהוי מרידה באומות וכ"כ להדיא המהרש"א בכתובות קי"א בזה"ל ומיהו בשמעתין צ"ל דאחת שלא ימרדו לאו היינו בענין החומה אלא בדברים אחרים כשהם בגלות עכ"ל.

ודלא כמו שכתב בעל הקונטרס דענין מרידה באומות זהו רק לשחרר עצמו אלא עצם ענין מלחמה המלכיות הוי מרידה בגזרת הגלות אשר נמסרנו בידי האומות בצורה של עבדות ומשכון בידם כמו שאמרו ז"ל ידוע שאני ממשכון ידוע שאני משעבדן והמלחמה עמהם היא הפכו ולא שייך בזה הצלה כלל כלל מאחר שהיא הפך הנהגת הגלות מלבד דין יהרג ואל יעבור.

וכן מבואר להדיא במדרש רבה דברים פ"א סי' י"ט מהו פנו לכם צפונה א"ר חייא אמר להם אם ראיתם אותו שמבקש להתגרות בכם אל תעמדו כנגדו אלא הצפינו עצמכם ממנו עד שיעבור עולמו הוי פנו לכם צפונה, א"ר יהודה בר שלום אמרו לו ישראל רבש"ע אביו מברכו על חרבך תחי' ואתה מסכים עמו ואומר לנו הצפינו עצמכם מפניו ולהיכן נברח, אמר להן אם ראיתם שמזדווג לכם ברחו לתורה ואין צפונה אלא תורה וכו', ד"א מהו צפונה אר"י אמר הקב"ה המתינו עד עכשיו מלך המשיח לבא ויקיים מה רב טובך עכ"ל, ואי"ז רק מדין יהרג ואל יעבור בתנועה נגד הנהגת הקב"ה אלא בעצם לא שייך בזה הצלה בזמן גלות, דבזמן גלות החרב ביד עשו ואין לישראל הצלה מחרבו אלא אם יצפינו בתוה"ק.

ורבינו הביא מדברי הקדוש ר"א גלאנטי בספר זכות אבות באנשי פורטיגאל שרצו להרים ראש להרגם וללכוד המלוכה והי' שם זקן אחד ושאל בשמים ע"י שם והשיבו לו ג' שבועות ואחת שלא ימרדו בהקב"ה והעיר רבינו שהי' שם גזרת שמד והריגות במיתות משונות רח"ל עכ"ז השיבו לו מן השבועות ודקדק רבינו בלשון שלא ימרדו בהקב"ה והיינו דכל מרידה בגלות הוי מרידה בהנהגת הקב"ה שגזר הגלות, ובקונטרס הנ"ל הרעיש עולמות דאם תאמר במלחמה באומות הוי כפירה נמצא אנשי פורטאגאל הי' כופרים ולמה לא העיר הקדוש רא"ג שפגמו בכפירה, אלא מאי אינה כפירה, אלא התשובה הי' מג' שבועות לחוד וזה האיש לא ידעתי מה הי' לו איך עשה עצמו כלא ידע פי' המלות

בלשון אשר העתיק דאסור הוא ואפי' במקום פקו"נ נורא שאין גדולה הימנו, שהי' גזרת שמד והריגת מיתות משונות ופקו"נ דוחה כה"ת כלה, וכ"ש אשר עי"ז יצאו רבבות ישראל מן הדת נוסף על המיתות משונות, ואיך השיבו דאסור מטעם השבועות באם אי"ז כפירה. ותו דמה ענין מרידה בהקב"ה לכאן הכי אם ישאל אדם על ספק בה' שבת אם אסור או מותר שייך התשובה שלא ימרדו בהקב"ה מי חשב למרוד בהקב"ה הלא לא שאל אלא אם פעולה זו אסורה או מותרת ומהו פי' המלות שלא ימרדו בהקב"ה ומהו פי' אחת מן השבועות שלא ימרדו בהקב"ה היכן יש שבועה כזאת, ותו דהוא מקשה קושיא עצומה איך לא העיר הקדוש רא"ג שפגומים בכפירה והלא מרידה בהקב"ה חמורה מכפירה כנ"ל, וא"כ הרי הביא מפורש להדיא כי פעולה זו הוי מרידה בהקב"ה החמורה מכפירה אבל המסופק אם מותר למרוד באומות בלי חירות ומעיין בדברי חכז"ל ובא למסקנא דהוי כפירה אין לו שום פגם דעשה כתורה שעיינ בתוה"ק בהירות האמונה ובא למסקנא אמתית וככה הוא דרך האמונה והמאמינים בכל דרכי האמונה לעיין בתוה"ק, וזקן זה הי' כחו יותר גדול מכוחינו, כי אנחנו בחקירתנו מעיינים בספרי קודש והוא שאל בשמים והשיבו לו שחמור מכפירה אלא הוי מרידה בהקב"ה כי האומות הם שלוחי הקב"ה להיות אדונים עלינו וכל מרידה בהם הוי מרידה בהנהגת הקב"ה אפי' שלא ע"י חירות, דאי דוקא ע"י חירות הרי הי' בידם לסדר שיבואו תחת אלו הרשעים אומות הטובים מהם.

ומה שהסתפקו מתחלה, הנה אפי' נימא שהסתפקו אם מרידה אסורה במקום פקו"נ ג"כ לא קשה מידי דאף אם הבינו כן בשכלם בשכל האמונה מ"מ בנוגע למעשה להציל משמד והריגה צריכין להיות ברור ביותר וידוע שרבינו מנע עצמו מלכתוב בפי' יהרג ואל יעבור מה שלא נכתב בפי' בפוסקים אף אם ברור לו וא"כ מי שיש בידו לשאול משמים למה לא ישאל אמנם יכול להיות ג"כ שהי' הספק שלהם כיון שאינה ע"י מלחמה אלא בהשבעות דאולי אי"ז דרך מרידה, והשיבו לו דגם זאת הוי מרידה בהקב"ה.

ובכל אופן ואופן דרכי הוכחות כאלו ומסקנות כאלו אינם אלא דרכי שגעון לא הי' מהראוי לטפל בכאלה לולא מה שהנסיון מוכיח כי קטני המוח נלכדים בכל מין חלקלקות לשון אפי' בלי פי' המלות כלל.

ובהנ"ל יש להבין דברי הקדוש רא"ג וז"ל, ואל תתוודע לרשות דהיינו רשות הרבים לילית ובן זוגה ס"מ וע' שרים עכ"ל, ויש לומר הכוונה דהרי מצד הנהגה המיוחדת לישראל לא שייך הצלחה בתנועה המורדת בגזרת הגלות אבל בזה נכנסין לרשות הס"מ וחיילותיו וע' שרים מחוץ להנהגתן של ישראל והר"ז יהודי אשר יצא מחוץ למהות היהודים.

אמנם ודאי מודינא דבזמן שאינו שולט יצרא דמינות של התקוממות המאמין שאין גאולה ומלוכה מהשי"ת אלא ע"י משיח ותשובה שלימה וטועה בענין מלחמה עם האומות אין לו חטא כפירה כלל אלא כי פעולה זו היא תנועה כנגד אמונת הגלות והוא פשוט.

ובזאת יובן כי טרם התנוצצות יצרא דמינות של התקוממות נגד הגלות גם לא הי' נוגע למעשה ולא חשב אדם שיהי' נוגע למעשה כי העלימו מן הצדיקים זאת הצרה האיומה כמו שרואין בדברי הצדיקים גם הרש"ב בעצמו כותב כי כל עניניהם יסודתם בדמיון לבד כי חפצם בלתי אפשרי לבא לידי פעולה ועכ"פ טרם התנוצצות יצר זה כלל אם המצא ימצא בספרן של צדיקים לתלות שבועה מרידה באומות בשעבוד יותר מדאי דרך דרוש הנה כן הוא דרך הדרשנים שמחדשים פירושים שונים בדרך אגדה אף אם אינם להלכה כלל הדרשה תדרוש ואין משיבין על הדרוש כלשון רבינו בספרו.

וכתב הרמב"ם במכתביו כמדומה לקהל מרשולי' דאינו מן הדעת להשליך אחרי גיוויו אמונה שנתברר בראיות ושכל בעבור מאמר תמוה בדברי חז"ל וכתב ג"כ באיזהו מקומן אל תשקץ אמונתך בשביל חסרון הבנת דבר חכמה.

ובזאת יובן דמ"ש בזרע שמשון על המגלת אסתר בפסוק ונהפוך הוא דכיון שבקשו להרגם הותר השבועה והיו רשאי לשלוח יד בהם אינו אלא דרך דרוש אבל באמת בלא"ה לא הי' שם מרידה באומות שלא עמדו נגד שום אומה ואחשורוש הי' מלך על כל המדינות והוא נתן פקודה להרוג את כל העומדים נגד היהודים וא"כ אותן שעמדו על היהודים להורגם הם היו המורדים במלכות והיהודים קיימו פקודת אחשורוש לטובת אסתר המלכה שלו.

אמנם באמת יש ליישב דברי הזרע שמשון בטוטו"ד דהנה חזינן

בימי ב"ש דאף כי רוב הזמנים היו תחת האומות ולא הי' גאולה שלימה והי' עדיין גזרת הגלות בצד מה וכ"כ כפי' האברכנאל בישועות משיחו, ובע"ז ח' ע"ב ומהרש"א שם מבואר דק"פ שנה האחרונים הי' שעבוד גמור אף כי הי' הבית קים והי' להם מלוכה אבל היו תחת האומות, מ"מ לא הי' גזרה מוחלטת דהרי בימי החשמונאים מרדו ביוונים וחמשים ושתים שנה הי' להם מלוכה עצמאית לגמרי וכן ע' שנה של הורדוס ואמרו ז"ל ראויים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא כדרך שנעשה להם נס בימי יהושע אלא שגרם החטא, וכן משמע במהרש"א שם דתלוי לפי הזכות והחובה באותה שעה, וא"כ בימי ב"ש שפיר שייך להעלות על הדעת כי השבועות היו תלויים זה בזה לפי האמונה וכאשר עמדו להרוג את ישראל אם הי' בכחם היו רשאים למרוד אף כי רוב הזמנים הי' הגזרה קימת בצד מה ובמהרש"א על שלא יעלו בחומה משמע דהשבועה קים זמן ב"ש מ"מ הנה כאשר עמדו עליהם להורגם והי' בכחם למרוד אפי' לגמרי יכולה להעלות על הדעת שהי' הוראה מן השמים לפי שעה והרי כן עשו החשמונאים.

והנה כי כן אז בימי מרדכי ואסתר שהי' אחר ע' שנה גלות בבל אלא שלא נתמלא עדיין ע' שנה לחרבות ירושלים אבל שנות הגלות כבר נתמלא א"כ שפיר יש לומר באמת כי אז היו השבועות תלויים זב"ז ותודה לקל שזכיתי לברר מקחו של צדיק אמנם כבר כתב רבינו בספרו כי דעת גאוני קדמאי דאין השבועות תלויים זה בזה וידוע דאין להכריח הלכה מהנאמר דרך דרוש. ומ"מ משמע דבזמן ב"ש הי' שייך היתר באיזה אופן ואיסור באיזה אופן כנ"ל.

ובדברי שאול להגה"ק ריש"נ זצוק"ל הביא מספר צרור החיים דבמצרים שהי' פרעה שוחט הילדים מדוע לא עמדו כנגדו מפני השבועה שלא ימרדו באמות, ומבאר ענין השבועות כי כן נתן בטבע היהודים וגם הגה"ק מפלאצק זצוק"ל באילת אהבים מבאר השבועות שנתן השם בטבע היהודים ומבואר דמי שטבעו למרוד סי' רע על מהות נשמתו שאין לו טבע היהודים וידועים הדברים מקדמונים ובדברי האריז"ל כי יתכן להיות יהודי עם נשמה של גוי ובדורו אמר כי הרבנים והבע"ב רובם מהע"ר ועכ"פ מבואר בדברי שאול וצרור החיים דאפי' במקום סכנה להציל עצמו קים השבועה שלא למרוד, והחינוך במצוה תקכ"ה

מכתב אחד הרבנים

נה

שלא לפחוד מן האויבים במלחמה וכן להלץ בכל מצות התלויים במלחמה כתב ונוהגת מצוה זו בזכרים כי להם להלחם בזמן שישראל על אדמתן עכ"ל הרי כי פשוט לו דלא שייך מלחמה בזה"ז. וכבר נת"ל דאף כי מאחר דהוי תנועה נגד הנהגת הקב"ה שקבלנו בנבואה דינו להיות יהרג ואל יעבור אבל באמת אף לולא הדין של יהרג ואל יעבור אין שייך באמונה להיות בזה הצלה לישראל אלא הוספת סכנה אמתית רח"ל.

והכותב בקונטרס מסיק לדעת רבינו דאין השבועות חלין כלל לדורות ולכן הרמב"ם אינו מביא השבועה של לא יגלו הקץ ולא יגלו הסוד שאינו להלכה כלל וגם זאת מן ההבל דודאי מה שאמר שלמה ברוה"ק דאמר הקב"ה לא יעשה אסור לעשות וחי וקיים לעולם ואפי' מה שתקן שלמה חי וקיים לעולם ועשה אזנים לתורה עירובין ונטילת ידים וכ"ש מה שאמר ברוה"ק כי הקב"ה השביע את ישראל ולא כתב רבינו אלא על דין שבועה שלא חלה דין שבועה אבל ודאי מה שהשביע הקב"ה לא לעשות ודאי אסור לעשות.

ומה שלא הביא הרמב"ם שלא יגלו הקץ והסוד מוכן שפיר דידוע דאף שהרמב"ם מביא מה שאינו נוהג בזה"ז היינו רק אם לעתיד יהי' נוהג אבל מה שלא יהי' נוהג גם לעתיד השמיט זולת אם יש בה איזה נפק"מ לפי דעתו הגדולה והרחבה, והנה שלא יגלו הקץ פירש"י נביאים שביניהם והרי נתבטלה הנבואה בימי חגי זכרי' ומלאכי וכתב הרמב"ם בסוף שורש י"ד בספר המצות דידוע דהנבואה נתבטלה עד לעתיד שיתקיים אז אשפוך רוח על כל בשר וע"כ מה שתלוי בנבואה אינו צריך להזכיר שאינו נוהג בזה"ז ולעתיד הרי כבר יהי' הקץ מגולה וא"כ לא הוצרך להביא שבועה זו.

וכ"כ שלא יגלו הסוד הנה לפי' א' ברש"י קאי על סוד העבור והרמב"ם בה' קידוש החודש פי"ז כתב דכל חכמת העבור אשר בידינו היא מספרי היוונים אבל מה שחברו הנביאים וחכמי ישראל לא הגיעו אלינו וא"כ סוד העבוד לא נגלה בישראל בזה"ז ולעתיד הרי כלם יהיו גרים גרורים לע"ל ותו דהמהר"ל בנצח ישראל מבאר גם באלה השבועות שנוגע לגזרת הגלות וא"כ לעתיד לא יהי' שבועה זו וגם סגנון השבועה אם תעירו ואם תעוררו וכו' משמע דלעתיד יתגלה, וא"ש מה שהשמיטו

הרמב"ם ואיך שיהי' לא יעלה על הדעת דמה שאמרו חכז"ל אשר שלמה אמר ברוה"ק כי הקב"ה השביע את ישראל לא לעשות ויש פלפול בגמ' למעשה ר"י ור"ז באלה השבועות ודאי חיים וקיימים לעד ולעולמי עולמים עד סוף כל הדורות.

ומ"ש דמרן ז"ל כתב דיש הכרח על השבועה של עלי' בחומה דקאי על כנופיא מרובה וע"כ תמה על מ"ש מרן ז"ל לתרץ מה שלא הביא הרמב"ם השבועה של עלי' בחומה משום דס"ל דוקא רוב ישראל וזה נכלל בדבריו דמשיח יקבץ את ישראל והרי יש הכרח דהשבועה על כנופיא מרובה א"ו המכוון דלא חל לדורות. להד"ם, לא כתב רבינו שום הכרח על עלי' מרובה ולא הביא רבינו ראיות אלא דשייך לשון חומה על עלי' מרובה אבל אינו מוכרח לפרש כך וע"כ מדלא הזכירו הרמב"ם י"ל משום דס"ל דוקא רוב ישראל וגם זה לא הכריח רבינו אלא כי יש לתרץ כן.

ומ"ש דאם נימא דעלית רוב ישראל ברשות הוי כפירה א"כ המהרש"א והאבני נזר הוי אפיקורסים ח"ו, הנה זה ודאי דלומר ששייך קיבוץ גליות בלי משיח הוי כפירה בביאת משיח כי זהו מכוון האמונה בביאת המשיח באחת מפעולותיו וכמ"ש במד' שה"ש א"כ למה מלך המשיח בא לקבץ גליותיהן של ישראל ופי' ביפה קול הנ"ל דכיון דקיי"ל מכמה קראי דהמשיח יקבץ הגליות אין בידינו לקבץ מעצמינו וכ"כ הרמב"ם להדיא דהמשיח יקבץ ולא ידעתי פס"ד מפורש ברמב"ם להיכן הלך גם לא ידעתי מה בין חירות לקבוץ גליות דבחירות אומר כפירה ובקבוץ גליות לא, וכ"כ הרה"ק הרש"ב דהרמב"ם כ"כ כמ"פ וכתב דאמונה זו פשוטה בלב אחינו מן התורה והנביאים וא"כ האומר להיפך הוי כפירה.

וחלילה להעלות על הדעת כי המהרש"א יאמר הפך פסוקים מפורשים בתורה יסוד אמונת הגאולה והרי המהרש"א בעצמו כתב מגילה ל"א דבקראי דנצבים מפורש דאין גאולה בלי תשובה והרי באלו המקראות להדיא קבוץ גליות אחר התשובה דוקא והכותב הבין כאילו רבינו בא לחלוק על המהרש"א, להד"ם. דמאחר דהמהרש"א מפרש חומה כמשמעו שבונים בחומה א"כ אינו מפרשו על קבוץ גליות אלא שבונים החומה א"כ אינו ענין לדברי רבינו דלא מיירי בעלית רוב ישראל ולדידיד' בע"כ

ליכא שבועה מפורטת על קבוץ גליות שהוא בכלל דחיקת הקץ, וכמו דס"ל ליפה קול אליבא דרש"י וענין יחד ביד חזקה מפרשו על בנין החומה אבל קבוץ גליות ברשות בלי משיח ותשובת כל ישראל הר"ז הכחשת הבטחת הגאולה המבואר בתנ"ך וחז"ל ומעיקרי אמונה, דא"כ למה מלך המשיח בא ובודאי הוי כפירה בעקר של ביאת המשיח.

ונראה כוונת המהרש"א בענין החומה דהנה המהרש"א הביא הפסוק בנחמי' ב' י"ט עה"פ העל המלך אתם מורדים וכתב שם המצודות וכי תחפצו למרוד במלך כמה שאתם בונים החומה להתחזק במבצר העיר עכ"ל. והרלב"ג שם כתב ר"ל העל המלך אתם חושבים למרוד ולזה אתם מחזקים כדי שלא יוכל למשול בכם עכ"ל. ושם קאפ' ו' פ' ו' כתב המצודות אשר אתם רוצים למרוד במלך וע"כ תבנה החומה להתחזק במבצר העיר ואתה להם למלך עכ"ל, הרי דמכוון של בנין החומה בלי רשות מהמלך היינו עצמאית ולמרוד במלך ולהתחזק בפנ"ע, וזהו הכוונה יחד ביד חזקה ולבנות החומה היינו להתעצם ולמרוד במלך, וכמה יגיעות יגע טיטוס לשבור החומה כשמרדו בו, אבל ברשות הרי ליכא מרידה, והוקשה לו להמהרש"א א"כ השבועה של מרידה באמות למה דעלי' בחומה ג"כ מרידה באומות, ע"ז כתב דהיינו בשאר ענינים בתוך הגלות ומכוון פירושו הוי כיפה קול אליבא דרש"י, אבל קבוץ גליות ברשות חלילה להעלות על הדעת, ומה יועיל רשות המלך לבטל גזירת הבורא ולהכזיב ח"ו אמונתנו שקבלנו בנבואה חלילה להעלות על הדעת.

אמנם גם ברשות ע"ד שהי' בכ"ש שהי' להם מלוכה אלא שהי' תחת המלכיות דזה הוי עכ"פ גאולה דלה הי' לה קץ לא לפניו ולא לאחריה והוי דחיקת הקץ, אלא דהשבועה של עלי' בחומה לא קאי אלא על הנקודה של פריקת עול המלכות דברוב הזמנים בכ"ש הי' אסור.

אמנם הדבר פשוט בש"ס ופוסקים דלא יהי' חומה כלל עד לעתיד וכ"כ האבנ"ז בסי' תל"ה בריהטת לשונו, וכתוב בונה ירושלים ד' וכן סגנון לשון ברכת בונה ירושלים דהכל מקושר יחד בנין ירושלים והחזרת המלוכה וחזרת השכינה, אמנם י"ל דבאופן שאין לישראל שום מלוכה כלל אין החומה כלום ולא זהו מכוון החומה אלא לקדש העיר לישראל אבל כשאין לישראל שום מלוכה אין שייך קידוש.

מכתב אחד הרבנים

נח

אמנם מסתבר דאף אי ליכא שבועה מ"מ רצון הקב"ה שלא יהי' ולא יבנה אלא ע"י משיח כמו שאומרים חריבה ובזוי' ומצינו כי לעתיד יבנה החומה, וכן מבואר להדיא במדרש רשב"י כי משיח יבנה החומה, א"כ מסתבר שלא יהי' קודם.

ועכ"פ כוונת המהרש"א מוכן היטיב דעלי' בחומה מפרש כיפה קול אליבא דרש"י והיינו עצמאית, ומרידה באומות מפרש בתוך הגלות למרוד במלך, ופשיטא דחיל אשר לא יעבור זר לתוכה הוי עצמאית יותר מן החומה, גם פשוט דמלחמה אף לא להשתחרר אין לך מרידה גדולה מזו, והרי כתב המהרש"א דמרידה באומות היינו בתוך הגלות.

והנה המהרש"א כתב דשבועה של מרידה באומות בעינן על המרידה בתוך הגלות, אמנם לכאורה יוקשה להפך דעלי' בחומה ל"ל דאין לך מרידה גדולה מזו, אמנם ע"ז תי' ביפה קול אליבא דרש"י דהו"א דוקא בעודן תחת רשות המלכיות אסור למרוד אבל לצאת מהם ש"ד, אמנם עדיין קשה דבחומה משום עצמאית הרי כבר איכא השבועה של דחיקת הקץ, וי"ל דבא לאשמועין דבעצם המרידה כבר עבר על השבועה אף שלא ע"ד מלוכה, ובלא"ה באמת כל השבועות אחד הם שלא למרוד בגזרת הגלות בכל פרטי', אלא שמפורט לפרטים מפורש וכ"כ מרן ז"ל.

ומצינו כנ"ל באברכנאל בראש אמנה בה' עקרים הראשונים דבאמת הכל אחד רק שמפורט בה' פרטים, ולכן בספר המורה לא הזכירו הרמב"ם, וה"נ מפורט לפרטים המרידה בפנ"ע והעצמאית בפנ"ע, והירושה והכיבוש והמלוכה בפנ"ע, ואפי' ע"ד שהי' בבית שני, אמנם מרידה הי' אסור גם בב"ש לכן הוצרך המהרש"א לומר דלא הי' אמת אלא שהיו חושבים כן, אבל באמת הי' ברשות ולא הי' מרידה, וזה עשו עפ"י נבואה שהגיע הקץ ע"ז. וגם לפי היפה קול אליבא דרש"י ויבואר להלן צ"ל כנ"ל, שהרי מפרש עלי' בחומה פריקות עול המלכיות, וא"כ הרי יש גם דחיקת הקץ אלא כי יש שבועה על צד עצם המרידה ויש שבועה על צד עצמאית ומלוכה ואין כל השבועות אלא פרטים מכלל אחד שלא למרוד בגזרת הגלות אלא להמתין על קצו של הקב"ה עד שתחפץ, הבן זה מאוד.

ומ"ש מאבנ"ז הנה היעלה על הדעת דהאבנ"ז יחלוק על מקראות מפורשות בתורה ובנביאים וכתובים ועל דברי חכז"ל המפורשים ותפלות

מכתב אחד הרבנים

נמ

מפורשות ודברי הרמב"ם המפורשים, וראשונים ואחרונים מפורשים והאמונה הפשוטה בלב אחינו מתורה ונבואת הנביאים דהמשיח יקבץ נדחינו אחר תשובת כל ישראל. ותו דהאנ"ז שם סי' תנ"ד אות ס"ג הביא לשון הריטב"א, אבל בזה"ז שנגזר עלינו להיות נדחים בכל קצוי ארץ עכ"ל, ואם יכולה להשתנות איך שייך לשון נגזר ואיך יוצדק לשון בזה"ז ואין לה זמן, ולשון בזה"ז רגיל בש"ס ופוסקים עד עת קץ ואיך כתב הריטב"א דהותר לאו דשיבת מצרים בגזירת הפזור אם גזירת הפזור אין לה זמן ותו דמסופק אם רשיון האומות הוי פקודה אבל זה דברשות ליכא שבועה ומצוה לעלות אינו מסופק והלא אי ליכא פקודה הגזרה במקומה עומדת.

אמנם המעיין בסגנון המשך דבריו יראה מבואר דכל כוונתו רק לישוב מה שהקשה דאיך אפשר שיהי' מצוה ליחידים ולציבור לא והלא מוטל על כל אחד להיות מן הזריזין המקדימין למצות, ותו דקיי"ל דכל דליתא בציבור ליתא ביחיד וא"כ איך יתכן להיות שבועה על כל ישראל שלא לעלות והיחיד מקיים מצוה עכ"פ, א"ו מדליתא בציבור גם ביחיד ליתא ואיך שייך שיבטל הנביא בשבועה מצות התורה ועיי"ש תנ"ו אות י"ד וע"כ המציא דהשבועה רק שלא ברשות וזהו בין ביחיד ובין בציבור וברשות אית' בין ביחיד ובין בציבור, ומ"מ בהשגחה מהשם לא יהי' הדבר שיעלו כל ישראל או רוב ישראל עד עת קץ כאשר יבא משיח וזהו ענין המסור להשגחה כמבואר במקראות וכל תנועה ועלית רוב ישראל דרובו ככולו הוי תנועה הפך הנהגת הקב"ה המבואר במקראות להדיא והאבנ"ז לא יחלוק על זה ולא מיירי מזה אלא מעצם הדבר דס"ל דברשיון איכא מצוה וחיוב לאותן אשר יש להם רשיון אבל לא יצויר שיעלו רוב ישראל טרם ביאת המשיח והחושב להפך הוי כופר לכו"ע שכופר בנבואת הגאולה מן עונש הגלות ע"י משיח דייקא ולית מאן דפליג על זה אלא הכופרים אשר המציאו רעיון זה בקרב עם ישראל. אלא דס"ל דלא שייך לאסור בשבועה על הציבור וכל יחיד מחויב, אבל מ"מ מאחר אשר מעקרי האמונה מנבואת התורה והנביאים שהקב"ה מפזר והקב"ה מקבץ הרי המתעצם נגד הנהגת הקב"ה שהוגד בפי' בנבואה הוי כופר, ולא יצויר להסתפק בזה אלא הכופר בהשגחה והוא פשוט וברור מאוד, ואין לה ענין לדברי האבנ"ז כלל, וכל מטרתו באריכות דבריו רק

להגיע לזה דעכ"פ שלא באופן מרידה בגלות יש חיוב לדעתו ולא מיירי שם בעליית רוב ישראל כלל.

אמנם גם בעיקר הדבר שמיאן האבנ"ז לחלק בין יחיד לצבור לענין השבועה, הנה בת' רשב"ש מבואר להדיא החי' וז"ל סי' ב' בענין העלי' לא"י הארכת לכתוב ואני אשיבך דבר בקצרה אין ספק שהדירה בא"י היא מצוה גדולה בכל זמן בין בפני הבית בין שלא בפני הבית, וא"ז הרמב"ן ז"ל מנה אותה מכלל מ"ע כמ"ש וירשתם וישבתם בה וכ"ה דעת א"א הרשב"ן בס' זוהר הרקיע ואף לדברי הר"מ ז"ל שלא מנאה מכלל מ"ע מ"מ אם אינה מצוה נמנית היא מצוה מדרבנן, וזה מזולת תועלת אחרות נמשכות להיושב בה אמנם מצוה זו אינה מצוה כוללת לכל ישראל בגלות החל הזה אבל היא נמנעת כלל כשאז"ל בגמ' כתובות פ' האחרון שהיא מכלל שבועות שהשביע הב"ה את ישראל לא ימהרו את הקץ ושלא יעלו בחומה וצא וראה בני אפרים מה קרה להם שמהרו את הקץ, אמנם מצוה הוא על כל יחיד לעלות לדור שם אלא שמצוה זו אם יש דברים מונעים אינה לעלות וכו' עכ"ל, והאריך בסבות ששייך מניעה ומבואר לחלק החי' בין יחיד לכל ישראל דבגלות החל הזה אינה מצוה כוללת לכל ישראל אלא מצוה על כל יחיד לדעתו שסובר כהרמב"ן, ומבואר ג"כ בדבריו דהשבועה דוקא לכל ישראל ומוכן דרובו ככולו ומבואר חומר הדבר ומבואר להדיא דאפי' ברשות.

ומאי דקשיא לי' להאנ"ז איך יפקיע הנביא מצות התורה לק"מ דהרי עונש הפזור עד עת קץ מבואר בתורה ואתכם אזרה בגוים וישליכם אל ארץ אחרת וכו' וכיוצא והכתוב אומר אחר התשובה ושב וקבצך דהקב"ה בעצמו יקבץ אחר תשובת כל ישראל א"כ הרי הכתוב הפקיעו בפיו בזמן גלות והשבועה אינו אלא חומר על התנועה נגד הנהגת הבורא אבל הפקעת המצוה מבואר בתורה ופליגי אי הופקע או הותרה כמ"ש רבינו בספרו וכן מבואר בלשון הרשב"ש הנ"ל אבל היא נמנעת וכ"כ הריב"ש אין ספק שהעלי' לא"י מצוה היא וכו' ומה שהי' אומר הנביא לבני הגלות בנו בתים וכו' זה הי' מפני הגלות שנגזר עליהם ומי שהגלם לא הי' מניחם לשוב וכו'.

ותו הרי מודה האנ"ז דשלא ברשות אסור, ומשמע אפי' יש בכוחו

לעלות אסור מחמת השבועה, ואיך יפקיע הנביא מצות התורה. ותו דגם כבוש היא מצוה הכתוב בתורה ואיך הפקיעו הנביא בשבועה שלא למרוד באומות. א"ו התורה הפקיעו בנבואת הגלות דאם יחטאו יטול מהם המלוכה וימשלו הגוים בארצם ויפקיע הכבוש, וכאשר ישיבו כל ישראל ישיב ד' אלקיך את שבותך. וה"נ לענין ישוב א"י דאמר הכתוב כי ישליכם אל ארץ אחרת ויזרם בגוים והוא יקבצם כאשר ישובו כל ישראל, ובזה נפקע מצות כבוש ועלית רוב ישראל. וכ"כ בנין המקדש היא חיוב הכתוב בתורה ואיך אנו פטורין, אבל הכתוב הפקיעו בנבואת הגלות, וביחידים דלא דבר הכתוב ס"ל להרמב"ן דנשאר החיוב.

והמתבונן בלשון הריב"ש והרשב"ש בלא"ה לא קשה קושית האבנ"ז דהרי נבואת התורה היא נבואה על ההשגחה ובתנועה נגד ההשגחה הרי לא שייך הצלחה אמיתית כמ"ש מרע"ה להמעפילים והיא לא תצלח ולא שייך הצלחה אלא על דרך קללה ואבדון רח"ל בכח השטן טורדו ולהאבידו רח"ל כנ"ל והשבועה הוא שלא לילך נגד ההשגחה ושלא יצליחו אלא אני מתיר את בשרכם ח"ו א"כ לא שייך להקשות איך יפקע הנביא דהנבואה היא שנטלה האפשרות בהצלחה אמיתית אלא אני מתיר את בשרכם רח"ל ועצם דבר זה שנטלה האפשרות מבואר בתורה, וכיון שידענו בנבואה כי גזרה והשגחה זו היא עד עת קץ הרי כל פעולה נגדה הוי פעולה נגד הנהגת השם ובפרט כי השביענו על זה, אמנם בלא"ה כן הוא כנ"ל דמאחר שאמר הכתוב מפורש כי השם יגלנו מארצינו והוא יקבצינו אחר התשובה ומבואר בנבואה כי זה יהי' ע"י משיח הרי מי שצווה על העלי' הפקיע זה המצוה מן הכלל עד עת קץ ולא בדרך הסרת הציווי אלא מניעה ועונש אפי' למ"ד נוהג בזה"ז ולא שייך בזה ליתא לציבור ליתא ביחיד מאחר שהיא ענין המסור להשגחה ואין רצונו שנשתדל הפך ההשגחה והבן מאוד וזה מבואר בספר ויואל משה ח"ב קט"ז קי"ז.

וראיתי באיזה מגדולי האחרונים - כעת אנני זוכר אי' מקום כבודו - דהרשב"ש שמבאר שם דביש לו מניעה פטור, בא לתרץ קושיא זו, דלכאורה אם יש חיוב על כל יחיד א"כ חיוב על כל ישראל להיות שם וע"ז מתרץ דבמניעה פטור ומבואר כי זה יסבב ההשגחה וכמו שקבלנו בנבואה.

ובעל הקונטרס בהפצת דברי כפירה שבא לחסות בצלן של צדיקים לומר אם אני כופר גם אותו צדיק כופר לא חש על כבודן של צדיקים וקדושים לשווי' כחולק על פסוקים מפורשים ודברי חכז"ל המפורשים ואמונה פשוטה ומקובלת עד אשר קמו הכופרים.

גם מאי דפשיטא לי' לבעל הקונטרס דאם נאמר דהשבועות תלוין זה בזה לא פלגינן דיבורא וכל השבועה תלויה זה בזה ואם בטלה היכא דליכא כפירה הי"נ בטלה היכא דאיכא כפירה ונשאר רק איסור כפירה והאומר לחלק לדעתו סברא זו מביא לידי גיחוך ומתוך כך תמה על רבינו שמחלק דאפי' להאומר לתלות בשבועת האומות היינו היכא דליכא כפירה ותמה תמיהא גדולה ומרוב הכרח תי' תירוץ של שטות ושגעון ולא יאומן שמאמין בתירוצו ואינה אלא רשת פרושה לקטני המוח אשר דברי רבינו יקר בעיניהם ובחלקלות לשון ילכדו אף בלי טעם וריח.

אמנם לשחוק אמרתי מהולל ולא ידענא מאי קאמר הלא כל עקר סברת דין זה ביו"ד רל"ו בשנים שנשבעו זה לזה שתלוי זה בזה היינו משום דהוי כמפרש בשבועתו שתלוי הא בהא אבל מאי דידעינן להדיא שלא הי' הכוונה לתלות הרי השבועה במקומה עומדת, ולדוגמא רב המוכיח את תלמידו שמבטל הזמן וצריך לקבל על עצמו עול של כך וכך דפין להיות לו שעבוד ללמוד והודות לזה משביעו שילמוד דף גמ' בכל יום והיות שהוא הביאו לכך השביעו שילמוד לע"נ אביו של הרב והרב נשבע לו ג"כ שילמוד לע"נ אביו של התלמיד והנה קיי"ל ביו"ד סי' רי"ח דבשבועה ונדר הולכין אחר הכוונה כפי הענין אשר עלי' נדר או נשבע ומעתה הלימוד לע"נ אביו של הרב אם הרב לא ילמוד לע"נ אביו של התלמיד הרי התלמיד פטור מללמוד לע"נ אביו של הרב אבל בעצם הלימוד אשר השבועה הי' מטעם שלא יבטל הזמן והעצה לקבל עול בשבועה הרי זאת לא בטלה בהעדר לימוד לימוד לע"נ אב התלמיד והוא פשוט.

וה"נ הרי כאשר השביע הקב"ה את ישראל שבועת הגלות הרי מאי דחזינן בקרא להדיא שלא יבטל עד עת קץ הרי חזינן להדיא כוונת הקב"ה בשבועתו על זה שלא להתלות בשבועת האומות ורק מאי דלא מצינו בקרא מבואר שקיים עד עת קץ הנה חלק זה בשבועה יש מקום לפרש הכוונה להתלות בשבועת האומות הנאמר ביחד והוא פשוט וע"כ מאי

מכתב אחד הרבנים

סג

דידעינן דהוי כפירה להעלות על הדעת שבטלה גזרה זו הרי השבועה במקומה עומדת בכל ענין לכו"ע והוא פשוט.

אמנם מודעת זאת דבעקר דין לתלות השבועות זב"ז ביו"ד סי' רל"ו סעי' יש פלוגתא דלדעת המבי"ט אפי' לא נשבעו אחד לחבירו אלא ששניהם נשבעו לאחד ביחד וכן ס"ל בת' בית יעקב קי"א אמנם הש"ך שם חלק עליו והוכיח מהרמ"א דדוקא אם נשבעו זל"ז והפלוגתא תלוי מהיכן ילפינן אי מעצמות יוסף ואי משבועת אברהם עם הפשלתים ועיי' שם בטו"ז ועכ"פ להש"ך אין לכל הענין מקום שהרי ישראל לא נשבעו להאומות אלא הקב"ה השביע את שניהם ותו דבאמת יש ג' שבועות נפרדות ועל זה נאמר אין משיבין על הדרוש אבל להלכה אין לה מקום.

וגם מה שקורא תגר בקונטרס על האומר כי השבועות מגלים איזה פעולה הוי כנגד האמונה הנה ודאי כן הוא ודבריו בהבל דמאחר שנבואת הגלות והגאולה אינו ציווי על הבחירה אלא נבואה על הנהגת הגלות וסגנון השבועות ג"כ אינו כעין איסור המסור לבחירה כמו שלש שנים ערלים שאין שם קץ אלא איסור על בחירת האדם שעומד שלש שנים ואח"כ מותר אבל סגנון השבועות היא אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ שלא לעורר נגד הקץ המסור להקב"ה הרי כי יש ע"ז קץ להקב"ה והשבועה שלא להתעורר נגדו בפעולות הרי כל פעולה האמורה בשבועות הוי פעולה נגד הנהגת הקב"ה והוי כפירה בהשגחה והוא פשוט וככה כתב רבינו בספרו סי' מ"ה ח"א.

וחוזר אני על הראשונות הנה אחרי כותבי כל אלה הרגשתי בתוך דברי הקונטרס שכתב דשייך בתוך הגלות מין מלוכה המשועבדת לאומות ומשמע דשם מלוכה שפיר דמי אילו יהי' משועבדת וא"כ השגעון של וועד ארבע ארצות למה ודבריו סתורין.

אמנם אף גם זאת בהבל יהמיון, דהנה תרי סוגי שעבוד יש, דהיינו יש שעבוד של בני המדינה למלכם ויש שעבוד של עני לעשיר אשר באמת אי"ז שעבוד להעשיר בעצם אלא לחסדי העשיר וכ"כ יש מלך ומלוכה עני' שהיא מלך ומלוכה כדת, אמנם משועבדים לחסדי מלוכה עשירה אדירה וחזקה ומחר ימצאו חסד זה במקום אחר אז יבחרו את מי שירצו לקבל חסדם הצריך להם.

וזה פשוט דענין שעבוד מלכיות אין המדובר מן שעבוד של עני
 לחסדי העשיר אלא שעבוד של בני המדינה למלכם כמ"ש ז"ל ידוע שאני
 ממשכנן, שנתנו ישראל אצל אומה"ע כמשכון, ואמרו ז"ל נטלה המלוכה
 מישראל ונתנה לאוה"ע הרי שנטלה המלוכה לגמרי מישראל והרמב"ם
 בפיה"מ כשמבאר אמונת ביאת המשיח כתב שהיא זמן שתחזור המלכות
 לישראל וגם בספר המצות בסוף שורש י"ד כתב דמצות התלוי במלך
 אצ"ל שאינו נוהג בזה"ז דהכל יודעין שנתבטלה המלוכה עד לעתיד
 ומביא הקרא ביום ההוא אקים סוכת דוד הנופלת ואם שייך מלוכה
 לישראל אלא משועבדת לחסדי מלוכה עשירה וחזקה הרי המלוכה
 לדוד וזרעו כמו שאמר אבינו הזקן לא יסיר שבט מיהודה אלא שכתב
 הרמב"ן ושאר מפרשים דעכשיו נתבטלה לגמרי אבל כאשר יש מלוכה
 המלוכה לדוד וזרעו ואמר הקב"ה לדוד אקים ממלכתך עד עולם והרבה
 מקראות מבואר דמלכות דוד קימת לעד אלא דעכשיו אין מלוכה לישראל
 והאברנאל בראש אמנה ס"ל דהא דאין מלכות אלא לדוד וזרעו היא בכלל
 העקף של ביאת המשיח, ולשון הר"מ בספר המצות ל"ת שס"ב אמנם
 המלכות לבד כבר ידעת מספרי הנבאה שזכה בה דוד וכן זרעו אחריו
 עד סוף כל הדורות אין מלך למי שיאמין תורת משה אדון כל הנביאים
 אלא מזרע שלמה לבד וכל מי שהוא מזולת זה הזרע הנכבד לענין מלכות
 נכרי קרינן ב', כמו שכל זרע אחר בלתי זרע אהרן לענין עבודה זר
 קרינא ב' וזה מבואר אין ספק בו עכ"ל.

ואם יצוייר מלוכה בישראל אף אם משועבדת לחסדי מלוכות
 העשירות והחזקות מ"מ הוי מלוכה כדת והרבה זמנים בזמן בית ראשון
 שהיו צריכין לחסדי מלוכות אחרות והמלוכה הי' כדת והרי המלוכה
 לדוד וזרעו ואין רשאין לעשות פארלאמענט ואיך אמר הכתוב ביום ההוא
 אקים סוכת דוד הנופלת והרמב"ם הוכיח משם דאין מלכות בישראל עד
 לעתיד והרי יצויר מלוכה התלוי' בחסדי העשירות והוי מלוכה כדת
 ושייך המלוכה לדוד וזרעו, ותו דגם התחלקות המלכות מלכות ב"ד
 ומלכות ישראל נתבטלה כשגלו עשרת השבטים ולא יהי' עוד כמבואר
 להדיא בקרא יחזקאל ל"ז ואומרים בהפטורה פ' ויגש ודבר אליהם כה
 אמר א"ד אלקים הנה אני לוקח את בני ישראל מכין הגוים אשר הלכו
 שם וקבצתי אתם מסביב והבאתי אותם אל אדמתם ועשיתי אותם לגוי

מכתב אחד הרבנים

סה

אחד בארץ בהרי ישראל ומלך אחד יהי' לכלם למלך ולא יהי' עוד לשני גוים ולא יחצו עוד לשתי ממלכות עוד וכו' ועבדי דוד מלך עליהם ורועה אחד יהי' לכלם וכו' ע"כ, הרי כי לא יצויר בנתיים דבר אלא כאשר יעלו מן הגוים על אדמתם ויתחדש המלוכה לא יהי' רק מלך אחד מבית דוד.

ועל יסוד אלה הכתובים בנה הרמב"ם אמונת ביאת המשיח בה' מלכים פי"א ה"א בלשונו המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות בית דוד ליושנה הממשלה הראשונה וכו' וכתב הרדב"ז שם כל זה מבואר מן הכתובים וכדברי רבותינו ז"ל במדרשות ואגדות עכ"ל. ואם לו יצויר מלוכה לישראל טרם ביאת המשיח הרי המלוכה לדוד וזרעו גם טרם ביאת המשיח. ובכל אופן עקר המלוכה לדוד אפי' בזמן שהי' גם מלכות ישראל כמ"ש הרמב"ם בפ"א מה' מלכים ואין רשאיין להניח זרע דוד ושלמה ולהמליך אחר וגם בלי מלוכה אין רשאיין דהרי שייך המלוכה לדוד וזרעו, ותו דלשבט יהודה מעולם לא נתבטלה המלוכה ואנן משבט יהודה, ותו דבירושלים ודאי המלוכה לדוד וזרעו מאז הומלך דוד כמ"ש הרמב"ם להדיא בפ"א מה' מלכים ה"י בזה"ל, ואין ממנין אותן בירושלים לעולם אלא מלך ישראל מזרע דוד עכ"ל. ולדעת הרמב"ן חטאו החשמונאים במה שלקחו המלוכה ונענשו על זה ועיי' בבנ"י במאמר כהנים הנגשים ו' ז' על מה סמכו חכמי הדור בימים ההם וזה לא הי' שייך אלא אצל החשמונאים לפי שעה.

ואיך שיהי' מאי דפשיטא לי' להרמב"ם דאין מלוכה לישראל בזה"ז אין לה מקום לפי אמונה זו הכוזבת וברור הדבר דפי' המלות של שעבוד מלכיות היינו שעבוד של בני המדינה למלכם והיינו שינטל המלוכה מישראל ולא שעבוד של מלוכה עני' למלוכה עשירה וזהו פי' עקש ופתלתול אף בלי שום ראי' בפי' המלות הפשוט.

ותו דכבר נתבאר לעיל דבבית שני כאשר עלו היו משועבדים לכורש וכן רוב הזמנים היו משועבדים למלכיות שעבוד ממש לא כעני לעשיר ומ"מ הי' להם גם מלוכה לעצמם אלא כי מלכותם הי' תחת מלוכה אשר מלך על כמה מדינות כמו שהי' נהוג אז שהי' מלך על מלכים. וכבר נתבאר ואוסיף נופך, הנה הרמב"ם כתב דהמקראות בנצבים כוללים כל

הדברים שנאמרו על ידי הנביאים ושם מכואר אמונת גאולה העתידה. והנה אמר הכתוב ושבת וגו' והביאך ד' אלקיך אל הארץ אשר ירשו אבותיך וירשתה והטיבך והרבך מאבותיך ומל ד' אלקיך את לבבך וגו' וחכז"ל דרשו מאשר ירשו אבותיך וירשתה ירושה ראשונה ושני' ולרש"י ותוס' ירושה שני' קאי אירושת עזרא, אמנם פשוטה דקרא וירשתה מיירי בירושה העתידה כמכואר בערכין ל"ב ע"ב דלמ"ד לא קדשה לע"ל דריש אשר ירשו אבותיך וירשתה מה ירושת אבותיך בחידוש כל דברים הללו אף ירושתך בחידוש כל דברים הללו ולמאן דאית לי' קדשה לע"ל מפרש כיון דירשו אבותיך ירשת את הרי דלכו"ע וירשתה מיירי בירושה העתידה ומאי דדרוש ר' יוסי ירושה ושני' היינו מכפל לשון ירושה דמיותר והבן.

ומכואר עכ"פ ב' דברים הא' דירושה ע"ד שהי' בב"ש נקראת ירושה ואין ירושה בלי תשובה, ומכואר ג"כ בהמשך הכתובים דירושה העתידה לא יהי' ע"ד שהי' בב"ש אלא ירושה שלימה בגאולה שלימה ותשובה שלימה והרי כתב הרמב"ם שכוללים כל הדברים שנאמרו על ידי הנביאים וע"כ המעלה על דעתו ששייך איזה מין ירושת הארץ אפי' ע"ד שהי' בב"ש בלי תשובה הוי כפירה באמונת הגאולה אבל גם עצם העלות על הדעת ששייך עוד ירושת הארץ ע"ד שהי' בב"ש הוי כפירה באמונת הגאולה דבקראי הגאולה מכואר ירושה שלימה בגאולה שלימה ותשובה שלימה.

וזאת הארורה אינה מהשי"ת ואינה לישראל דאין לישראל עמו של הקב"ה אלא הבא מהשי"ת בהנהגה המיוחדת לישראל לטובה ולברכה אבל זאת היא מה שנתן כח להנהגת השטן להטעות את ישראל לצאת ממהותן של ישראל לקללה ונסיון ועם ישראל עמו של הקב"ה נתוסף להם גלות על גלות ופורעניות שאין גדולה הימנה והשי"ת ירחם להפטר ממנה במהרה מתוך רחמים וחסדים.

ולו יצויר באמונה מלוכה התלוי' בחסדי מלוכה עשירה א"כ איך אמר הרש"ב איך יעמדו היראים בראש תנועה המנגדת לאמונתנו בגאולה האמתית הלא הצורך לחסדי האומות בלא"ה יהי' כי לא יכזב האמונה ומלוכה התלוי' בחסדי מלכות האומות אין בו פשע ועול א"כ יעמדו

היראים בראש ויאמינו כי יהיו צריכים לחסדי האומות וגם המהרי"ץ במכתבו נגד האגודה מה שהרעיש עולמות על כבישת א"י בידי היראים מה פשע דודאי לא חשבו היראים שלא יהיו צריכים לחסדי האומות, ובאמת אף הכופרים לא חשבו על זאת שלא יהיו צריכים לחסדי האומות, ובכל אופן יזהיר על מחשבה זו שלא יחשבו ולא ירצו להגיע לדרגה גדולה כ"כ שלא יהי' תלויים בחסדי האומות והכל כשר והכל ישר ולא עולתה בו כמו שעושין באמת היום בליובאוויטש וכבר הארכנו בזה לעיל.

עוד הרעיש שם בעל הקונטרס על דברי רבינו סי' ס"א דמה שמבואר בתוה"ק א"א שישתנה דלכן הכופר בביאת המשיח הוי ככופר בתוה"ק, אבל מה שבא בקבלה כתב רבינו דאפשר שישתנה, ומרעיש עולמות באמונתו המבולבלת וכי אין אנחנו צריכים להאמין בתורה שבע"פ כמו בתורה שבכתב ומתוך כך מגיה בדברי רבינו ומאריך בבלבולים ושקרים וארס המינות כאילו יש פלוגתא בין חכמי הדורות בענין קבוץ גליות אם יהי' ע"י משיח דוקא גם כותב כי רבינו לא סמך על הרמב"ם ולכך הוצרך לחבר חיבור שלם לחזק ידי האומרים כי יהי' ע"י משיח דוקא וליובאוויטש יש להם פס"ד מפורש מן הרמב"ם. והכל שקר והבל וארסי המינות יש בו, מעולם לא על דעת שום מאמין להסתפק בקבוץ גליות כי יהי' ע"י משיח דוקא, עד אשר קמו הכופרים מתוך כפירתם בתורה ובהשגחה ובגלות וגאולה מן השמים וגם בעקר הבוית, כפרו והמציאו רעיון לקבץ בכח עצמי וגרוריהם הדתים המציאו סלופים שונים וכתב הרמב"ם הנ"ל דאם בא מסלף בזדון או בטעות אפי' במושכלים גלויים ראשונים הוצרכו אנשי החכמה לברר ולהעמיד האמת.

וכ"כ הרש"ב במכתבו שמביא ראיות כי קבוץ גליות יהי' ע"י משיח דוקא וכתב והוא אמונה פשוטה בלב אחינו עפ"י התורה ונבואת הנביאים וע"ז אנו מצפים ומיחלים בכל יום ויום כו' ובדבר אשר יצויר בו פלוגתא בגדולי ישראל אין לאלה הדברים מקום.

ואנו רואים כי הרש"ב לא הסתפק בפס"ד מפורש ברמב"ם אלא הביא מן המקראות ומדברי חזו"ל בגמ' ומד' זוה"ק וכתב בדרך כלל, וכן מבואר בכמה ספרים ראשונים ואחרונים ובתוך דבריו הביא דברי

הרמב"ם דאף כי דברי הרמב"ם מחייבין מ"מ להבין דברי הרמב"ם על בוריו צריכים לעיין במקורות אשר לקח את דבריו וכמ"ש הרא"ש בת' כלל ל"א אות ט' שהמורים הוראות מתוך דברי הרמב"ם ז"ל ואינם בקיאינן בגמ' מהיכן הוציא את דבריו טועין להתיר האסור ולאסור המותר כיון שכ' ספרו בלא טעם ובלא ראי' כל הקורא בו סובר שמבין בה ואינו כן שאם אינו בקי בגמ' אין מבין דבר לאשורו יעיי"ש שהאריך עוד בזה והביאו בת' הריב"ש סי' מ"ד וז"ל הריב"ש וגם אותן המורים הוראות על פי ספרי הר"ם ז"ל ולא קדמה להם ידיעה בתלמוד הרי הם בכלל והגס לכו בהוראה לפי שלא יבין עקרי הדברים על אמתתן כיון שלא ידע מהיכן הוציא הר"ם ז"ל הדין ההוא והנה אעתיק לך תשובת הרא"ש ז"ל לחכם ה"ר מצליח וז"ל על המורים הוראה מתוך דברי הר"ם ז"ל ואינן בקיאינן בתלמוד לדעת מהיכן הוציא דבריו טועה להתיר את האסור ולאסור את המותר כי לא עשה כשאר המחברים שכתבו ראיות לדבריהם והראו על המקום שנמצאים דבריהם בתלמוד ומתוך זה יכול לעמוד על העקר ועל האמת, אבל הוא כתב ספרו כמתנבא מפי הגבורה בלא טעם ובלא ראי' וכל הקורא בהם סבור שמבין דבריו ואינו כן שאם אינו בקי בתלמוד אינו מבין דבר לאשורו ולאמיתו ונכשל בדין ובהוראה, לכן לא יסמוך אדם על קריאתו בספריו לדון ולהורות אם לא שימצא ראי' בתלמוד וכן שמעתי אדם גדול בברצלונה שהי' בקי בתלתא סדרי ואמר תמהני על בני אדם שלא למדו תלמוד וקורין בספרי הר"ם ז"ל ומורין ודנין מתוך דבריו וסוברין שיבינו בהם כי אני מכיר בעצמי כי בתלתא סדרי שלמדתי אני מבין כשאני קורא בספריו אבל כשאני קורא בספריו בהלכות קדשים וזרעים איני מבין בהם כלום וידעתי שכך הוא להם בכל ספריו עכ"ל הרא"ש ז"ל בתשובה ההיא שפתים ישק משיב דברים נוכחים עכ"ל הריב"ש, הרי כי בפס"ד מפורש לחוד מבלי הסתכלות במקורות אשר לקח משם היא הגורם לכלבל האמונה וכמו שקרה לבעל הקונטרס. ובאמת חבר רבינו ספרו לבאר השבועות ולבאר כי העברה על השבועות הוי פעולה של כפירה והכחשה באמונה וכל הסכמה במחשבה ובדבור ובמעשה הוי מודה בע"ז וגם זאת בא לבאר שאי"ז פס"ד מהרמב"ם אלא אמונה פשוטה מקובלת בלי חולק.

ועצם הלשון פס"ד מפורש ריח מינות יש בו כאילו יש פלוגתא

והרמב"ם מכריע, ועוד מבאר כן להדיא אלא דהחולקים אינם פוסקים וכ"ז ממה שבדו גרורי הכופרים לסלף דברי חכז"ל וראשונים ואחרונים והוא קורהו פלוגתא ואין כאן פלוגתא אלא מן הכופרים למאמינים להבדיל, וזה הדרך שלא לעיין אלא בפס"ד מפורש הוא אמצעי נפלא לסלף כי בנקל יותר לסלף כמה שורות מלסלף מקראות ודברי חכז"ל וחכמי הדורות.

ומ"ש כי רבינו לא סמך על דברי הרמב"ם, שקר הוא דובר וחלילה להעלות על הדעת, אלא הרמב"ם לא העמיד יסוד אלא על המבואר בקרא לפי הבנת חז"ל דשאר ענינים שבאו בקבלה יכולה להשתנות באחישנה וכמו שכתב בפ"י הפלתי ביו"ד בססי' ק"י בזה"ל, ונראה דהא דכתב הרמב"ם סוף ה' מלכים דאין הדבר מוחלט שיבא אלי' קודם משיח אף דגמ' אמרו כן והא קרא הנני שולח וכו' וכי דברי הגמ' בכדי נאמרה, אבל ידוע מ"ש חז"ל בעתה אחישנה לא זכה בעתה זכה אחישנה וס"ל להרמב"ם ודאי סדר ותנאי ב"מ הוא שאל"י יבא לבשר ביאתו רק ה"מ אם נעשה בעתה אבל אם זכו שימהר ויחיש גאולה מדלג על ההרים ויקפץ על הגבעות לשנות הסדר ואהבה של הקב"ה כי זכות ישראל משנה השורה. והן הן דברי הרמב"ם כי ודאי ראוי שאל"י יבא קודם לבשר אבל אין מוחלט כי אולי ירחם ד' להערות על ישראל רוח קדשו לעבדו בכל לבב ואז יחיש הפדות והגאולים מבלי ביאת אלי' ז"ל וכו' עכ"ל. אבל מה שמבואר בתוה"ק א"א להשתנות דאל"כ לא שייך לומר דהכופר בביאת המשיח הוי כופר בתוה"ק ואיך הוא מעקרי אמונה וכמו שכתב הרמב"ם אחר שכתב שלא יתעסק ולא יעשה עקר הדברים האמורים בענינים אלו כתב בלשונו אלא יאמין בכלל הדברים שביארנו עכ"ל. והיינו שהמלך המשיח יחזיר המלוכה והממשלה כמו שהי' בראשונה לדוד לבד ויקבץ נדחי ישראל ויבנה ביהמ"ד ויחזיר בתשובה את כל ישראל ויכוף את כל ישראל לקיום התוה"ק.

והלה תפס על לשון מרן ז"ל שכתב אבל כל מה שהוא אח"כ בקבלה כתב הרמב"ם שא"א לידע האיך יהי' עד שיהי' עכ"ל. ותפסי' להאי הלא הרמב"ם כתב בשביל שיש פלוגתא הנה גם הפלתי הנ"ל כתב להדיא בכוננת הרמב"ם דאפשר להשתנות באחישנה ועליו בנה מרן ז"ל את דבריו ואף כי תמה איך העמיס זה בלשון הרמב"ם, היינו לענין ביאת

אלי' דברמב"ם מבואר שיש פלוגתא והפלתי ס"ל דליכא פלוגתא אלא דאפשר להשתנות, ותמה רבינו דברמב"ם מבואר דאיכא פלוגתא אבל במה שלמד בדברי הרמב"ם שאפשר להשתנות א"ש.

והנה מרן ז"ל כתב בלשונו אבל כל מה שהוא אח"כ בקבלה, כתב הרמב"ם וכו' שא"א לידע האיך יהי' עד שיהי' עכל"ק, והיינו כלפי מה שכתב קודם דמה שמבואר בפי' בתוה"ק א"א להשתנות אבל מה שהוא בקבלה אח"כ דייק בלשונו אח"כ והיינו מן החכמים וגם מה שכתוב בנביאים כמ"ש הרמב"ם שם שדבריהם סתומין הן אצל הנביאים דעצם הגאולה מבואר מפוזר לרוב, אבל פרטי הדברים סתומים ומצינו בגמ' שמיישבים הסתירות דכאן בזכו וכאן באחישנה הרי דגם מהנביאים לא ידענו פרטי הדברים בבירור איך יהי' רק מה שמבואר בתוה"ק ומבאר מרן ז"ל שתלוי באיזה מדה יהי' הגאולה.

ומ"ש הרמב"ם גם החכמים אין להם קבלה בדברים אלו אלא לפי הכרע הפסוקים ולפיכך יש להם מחלוקת בדברים אלו עכל"ק, הנה לא ראי לשון קבלה שכתב הרמב"ם ללשון קבלה שכתב מרן ז"ל.

דכוונת הרמב"ם נבנה על מ"ש הרמב"ם בהקדמה לפיה"מ שמחלק לחלקים, החלק הראשון פירושים מקובלים מפי משה ויש להם רמז בכתוב ואפשר להוציאם בדרך סברא וזה אין בו מחלוקת, אבל כשיאמר האחד כך קבלתי אין לדבר עליו החלק השני הם הדינים שנאמר בהן הלכה למשה מסיני ואין ראיות עליהם וזה כמו כן אין חולק עליו, החלק השלישי הדינים שהוציאו על דרכי הסברא ונפלה בס מחלוקת וכו' אבל מי שיחשוב שהדינים שנחלקין בהם כמו כן מקובלים מפי משה וחושבים שנפלה המחלוקת מדרך טעות וכו' זה הדבר מגונה מאוד והוא דברי מי שאין לו שכל ואין בידו עקרים ופוגם באנשים אשר נתקבלו מהם המצות וכל זה הוא ובטל וכו' עכ"ל.

הרי דעתו מבואר דבקבלה מפי משה לא שייך פלוגתא רק במה שתלוי בהכרע הדעת וזהו כוונת הרמב"ם פה דהחכמים לא הי' להם קבלה, והיינו מפי משה, דא"כ לא הי' שייך מחלוקת וזה לא הי' שייך להשתנות אם לא הי' קבלה להדיא דשייך שינוי אלא לפי הכרע הפסוקים הוציאו מדעתם ולפיכך יש להם מחלוקת, ובזה שייך שינוי דאם שייך

מחלוקת בפ' הפסוק הרי שייך בזכו להיות פי' הפסוק כך ובאחישנה פי' אחר, והבן.

וזה ודאי דכיון שאמר הנביא הנה אנכי שולח לכם את אלי' הנביא בודאי יבא ולא שייך הכזבת הנבואה ח"ו, אבל מתי יבא אם קודם ב"מ או ביחד או אח"כ זה אינו מבואר בנבואה.

ומה שביארו החכמים הפסוקים ולא אמרו בהחלט אשר כן יהי' הרי לא ביארו במאי מיירי בעתה או אחישנה וזה ודאי מצינו בדברי החכמים דבעתה עם אחישנה הם שני סוגים מובדלים בערכם ובמהותם וכי יש הבדל גדולה מזו דבעתה בא עני רוכב על החמור ובאחישנה וארו ענני מן שמיא וכיון שמצינו שיש כמה אופנים בסדר הגאולה הרי כל מה שמצינו בפרטי הסדר לא ידענו במאי מיירי משא"כ בהמבואר בתורה שהוא יסוד האמונה בביאת המשיח בודאי לא שייך בה חילוקים, והבן.

וזה ודאי דמה שהנחילו לנו החכמים לאמונה פשוטה ומקובלת לא יצוייר להשתנות. וחלילה להעלות שינחילו לנו החכמים אמונה אשר יכולה להכזב, ואמונה אשר יכולה להכזב אי"ז אמונה ואיך שייך לומר אני מאמין שיהי' כך אם יכולה שלא יהי' כך ח"ו.

עוד ראיתי שם דברים מבוהלים ודחופים דאותן האומרים כי דברי הרמב"ם בפ"א אינו מחייב מהיכן הם יודעים כי הישו הנוצרי אינו משיח אנחנו ידענו מפס"ד מפורש שכתב הרמב"ם הסימנים של מלך המשיח אשר לא הי' בו, עכת"ד. ואשתומם על המראה יהודי מאמין יאמר דברים כאלה.

והנה לא ידעתי היכן מצא מי שיאמר כי דברי הרמב"ם אביהן של ישראל בפ"א אינו מחייב. אמנם בנוגע לאותו האיש תמה אני וכי סימני משיח של הרמב"ם הי' חסר לו הלא כל אמונתו שהביא לעולם מחוץ לאמונת ישראל באמונת הבורא ובאמונת התורה ובאמונה בעם ישראל וכי הרמב"ם פסלו בסימניו, הלא אמונת הבורא ואמונת כל התורה כולה ואמונה בעם ישראל פסלוהו, הוי אמונה לא אמונה.

עוד ראיתי בזה הקונטרס בהג"ה שהצריך עיון בדברי הרמב"ם אשר החזירו מהשמטת הצענזור אם עשה והצליח ונצח כל האומות שסביבו

מכתב אחד הרבנים

עב

ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל הרי זה משיח בודאי ואם לא הצליח עד כה או נהרג בידוע שאינו זה שהבטיחה עליו תורה והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים הכשרים שמתו ולא העמידו הקב"ה אלא לנסות בו רבים וכו' ע"כ, והצריך עיון איך יצוייר להיות מלוכה בלי משיח והניח בצ"ע ולא ידעתי מה משמש באינטערנעט קושיא בלי תי' הנוגע לאמונה אם לא לקרר בעקיפין.

והנה לכל לראש יש לברר אם לא שלטו ידי זרים בצענזור דלכאורה למה השמיטוהו בשלמא מה שכותב מהנוצרי והישמעאל, שפיר השמיטוהו אבל מה ראו בזה, ואולי הא דקאמר שאם לא הצליח ומת בחזקת שאינו משיח משמע להו הכוונה על הנוצרי (ולא עלה על דעתם חידוש של המשיחיסטען שאינו אלא הסתר והעלם ובהסתר לא קא מיירי).

ואם כנים הדברים שהם מדברי הרמב"ם הנה הרמב"ם כתב בפי' דלא העמידו הקב"ה אלא לנסות בו רבים, והנה הא דכללו הרמב"ם בין השלמים והכשרים זאת בודאי לא קשה מידי שהרי בן כוזיבא שטעה בו ר"ע והרמב"ם הביא רא'י ממה שטעה ר"ע הרי שהי' בכדי שדעת קדושי עליון וחכמי עולם יכולה לטעות וכמ"ש הרמב"ם שהרי ר"ע הי' חכם גדול מחכמי המשנה ודמה הוא וכל חכמי דורו שהוא משיח ואף שנודע אח"כ שהי' טעות לא נגרע מערכו דבר וכבר כתב רבינו בספרו דאם ר"ע טעה בו וגם החכמים לא מצאו בו רא'י שאינו משיח אלא ממה שאינו מורח ודאין הרי בודאי שהי' קדוש ונורא במדריגות גבוהות ראוי לנבואה, אלא מדריגה זו מורח ודאין הי' חסר בו, שגם מרע"ה לא היו לו, וכ"כ בפי' הברטנורא על מגלת רות שהי' ראוי להיות משיח אלא ישראל לא הי' ראוי, וא"כ בודאי שגם הוא בעצמו טעה בטעות אשר צדיק וקדוש וחכם גדול יכולה לטעות, וא"כ בודאי אף אחר הטעות ונעשה מה שנעשה מ"מ נשאר בכשרותו ושלמותו אלא שטעה.

אמנם אי קשיא הא קשיא, איך כתב הרמב"ם והרי הוא ככל מלכי בית דוד דמאחר שס"ס המלוכה שלא כדת אין לו דין מלך וכמ"ש הרמב"ם לגבי סנהדרין דאם יתמנה מי שאינו ראוי הוי כמקדיש בעלי מומין למזבח ולגבי דינא דמלכותא אם המלכות שלא כדת הוי דינא דגזלנותא וביד רמ"ה סנהדרין צ"ג כתב דמשיח הוא נביא וכיון שאמר שהוא משיח

מכתב אחד הרבנים

עג

הו"ל נביא שקר וכ"כ הרמב"ם באגרת תימן דמשיח יהי' נביא גדול מאוד וכו' ומי שאומר על עצמו שהוא נביא אם נמצאת נבואתו מוכחשת הוא חייב מיתה עכ"ל הרמב"ם באגרת תימן. אמנם מסתבר שטעו בו גם בזה שהוא נביא דאל"כ למה הוצרכו להוכיח מהא דאינו מורח ודאין תפ"ל שאינו נביא ובע"כ דהנסיון הי' גדול כ"כ לטעות לטעות בו שהוא נביא רק מהא דמורח ודאין והוכיחו שהנבואה בטעות ושקר הוא.

אמנם באמת י"ל כי באומרו והרי הוא ככל מלכי בית דוד השלמים והכשרים אין כוונתו לענין הדין אלא קראו כן ע"ש מעשיו וכמ"ש הרמב"ן עמ"ש הכתוב כי יקום בקרבך נביא או חולם חלום דאף שבאמת אינו נביא אבל הכתוב קראו כן ע"ש מעשיו וכתב עוד פי' דיש מי שיש בו בתולדה כח הנבואה יעו"ש וה"נ יש לפרש כוונת הרמב"ם דאף שהוא מזרע דוד והוגה ועוסק בתורה כדוד אביו וכופה את ישראל לתורת השם ולחזק בדקה וראוי הוא להיות מלך מבית דוד בכל עניניו ככל מלכי בית דוד הכשרים והשלמים ויותר מזה משמע אף דחזינן באמת ששבו כל ישראל על ידו מ"מ כיון שלא הצליח במלחמה ומת בחזקת שאינו משיח וזהו כוונת הרמב"ם והשמיענו דבר גדול דאף שהוא ככל מלכי בית דוד השלמים והכשרים שבהם שמתו מ"מ משיח לא הוי. ואולי כוונתו לאפוקי מדר' הלל שאמר אין משיח לישראל שכבר אכלוהו בימי חזקי' והיינו שהוא הי' משיח ולעתיד הקב"ה בעצמו יגאלם ולאפוקי מדעתו כתב הרמב"ם [וגם כזאת מבלבל בקונטרס דגם במשיח בעצמו יש פלוגתא אמנם כתב הח"ס בת' בסוף חיו"ד דיחיד ורבים הלכה כרבים, ע"כ האומר כר' הלל הוי כופר] דכיון שמת ולא נגאלו ישראל בהחלט שאינו משיח, אמנם משמעות הלשון שעלול להיות כן והיינו כנ"ל, אבל אין כוונתו לענין דין מלכי בית דוד דלאחר מיתתו וכבר נקבר מאי נפק"מ בדין מלכי בית דוד ולאיזה תועלת השמיענו דהוי ככל מלכי בית דוד אבל להמבואר א"ש הכוונה דאף שמהותו ככל מלכי בית דוד השלמים והכשרים שבהם דהרי הי' גם רשעים כמו אחז ויהויקים אבל הוא כמלכי בית דוד הכשרים וכמו שהתחיל ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה ועוסק בתורה כדוד אביו מ"מ העדר ההצלחה הוי סימן מובהק שאינו משיח.

ייתכן ג"כ דעת הרמב"ם מאחר דמיירי אחר תשובת כל ישראל כמ"ש

ויכוף את כל ישראל לילך בה ולחזק בדקה, ותו דאל"כ אפי' הצליח אינו משיח א"ו מיירי אחר תשובת כל ישראל וכתב הרמב"ם דאף יכוף את כל ישראל לתורת השם וילחם מלחמות השם הרי הוא בחזקת משיח אלא שאינו משיח בודאי אלא אחר שיצליח לנצח האומות שסביביו ויבנה ביהמ"ק ויקבץ נדחי ישראל אז הוא משיח בודאי אבל הרי יש דרך עד כי יבא לכל אלה, ועד גמר ההצלחה הוא בחזקת משיח אבל אינו ודאי, וא"כ עכ"פ אם הולך בדרך אשר הוא בחזקת משיח אחר תשובת כל ישראל הרי כדין המליכוהו ולא הוי דחיקת הקץ שהרי זהו הדרך שאמרה התורה אשר יעשו ואם אח"כ נתברר אשר לא כן ולא הי' אלא לנסיון אם לא יתיאשו אח"כ מן הגאולה הרי עכ"פ עשו כתורה וי"ל דעת הרמב"ם אשר יתכן ויתנסו ישראל אחר תשובת כל ישראל עוד בנסיון קשה כזה וא"כ עכ"פ מאחר שהמליכוהו כדת שפיר יש לו דין מלך מבית דוד.

ואי"ז סתירה למה שאמר הכתוב ביום ההוא דייקא אקים סוכת דוד הנופלת דכיון שאינה אלא לנסיון ואינה עומד להתקיים הר"ז מלוכה נופלת ואי"ז הבטחת הנביא אשר אקים סוכת דוד הנופלת וכבר נתבאר לעיל דמה שלא נתן לנצח אלא תחבולה להנצח ביותר חמור או לנסיון לא הוי גאולה אלא התאבקות וגלות היותר קשה מאחר שכל עקרו אינו אלא פח ומוקש להלכד בו והכל הולך אחר המכוון והמהות האמתית וכן הוא לשון הברטנורא שם לענין בן כוזיבא שלא הי' גאולה אמתית הרי שהי' לה צורה של גאולה אבל לא גאולה אמתית. ואם כנים הדברים יתורץ עוד קושיות ואכ"מ להאריך, אמנם בנדון אלה דברי הרמב"ם א"ש גם בדרך הא' לענ"ד והבן מאוד.

שוב ראיתי ביפה קול בשהש"ר פ"ב בענין בן כוזיבא כתב בזה"ל, ולא הי' ר' עקיבא עובר על השבועה שע"י שבן כוזיבא הי' אומר שהוא מלך המשיח והי' מצליח במלחמותיו הי' מאמין בו כי אין צורך למלך המשיח לעשות אותות ומופתים רק מה שהי' מצליח במלחמותיו כמש"ה בהלכות מלכים עכ"ל, ותהלה לקל כוונתי לזה מדעתי לתרץ את ר"ע וגם כתבתיו ומחקתיו כי יראתי מחידושים ועכשיו ראיתיו ביפה קול וברוך שכוונתי לדעתו הגדולה.

ובודאי שהי' בתשובת כל ישראל והי' כופה את ישראל לתורת השם

מכתב אחר הרבנים

עה

שזה הסימן הראשון כמ"ש הרמב"ם וגם פשוט שהי' באופן אשר ר"ע וכל התנאים הקדושים בתכלית הקדושה הי' ראוי לחשוב עליו שהוא משיח דאל"כ בודאי אסור להאמין ובודאי הוי דחיקת הקץ אם הוא גבר שאינו ראוי להיות משיח כפי המעלות אשר קבלנו מן הנביאים ומדברי חכמים וא"כ בודאי דברי היפה קול לא יוצדק אלא עד"ז וכמ"ש מרן ז"ל בויואל משה דבודאי הי' לו מדריגות הראוי לנבואה דאל"כ לא הי' ר"ע וחכמי דורו מעלים על דעתם שהוא משיח וגם מצינו שלא מצאו בו אלא שאינו מורח ודאין.

ויתכן כי משם מקור דברי הרמב"ם שאנו עוסקים בה כידוע כי כל דבריו ממקור בגמ', ומרן ז"ל בויוא"מ ח"א סי' ל"ח כתב בלשון קדשו, ויוכל להיות שלולא החטא הזה היו בבחי' זכו אחישנה והי' אז מציאות לגאולה אבל מחמת שהי' חטא ביניהם לא הי' הזמן מוכשר להיות אחישנה וממילא היא דחיקת הקץ וכו' ובאמת אין אתנו יודע עד מה ועמקו דרכיהם של התנאים הקדושים ונאחזנו לא נדע והנגלות לפנינו דברי חכז"ל שהי' אז מכשול נורא ואיום ר"ל מהטעות של דחיקת הקץ וגם מסקנת הש"ס הוא דקטלוהו רבנן וכו' עכ"ל. וכן מבואר בברטנורא שם יעו"ש היטיב ומ"מ לענין דין מלך י"ל דמאחר שלפי דרכי התורה שפיר עשו אלא שהטעו אותם מן השמים לנסיון הדור בעוון הדור, י"ל עכ"פ דין מלך.

ואי"ז הכזבת הנבואה דמאחר אשר מתחלתה אינה עומדת לקיום ולא נתן לקיום אלא לנסיון ולא הי' כשבת המלך אלא מלחמות שלא הי' עומד לנצח בסופו ולא הי' שייך לנצח מאחר שכל ההצלחות לא הי' אלא לנסיון לפי שעה אי"ז גאולה והצלחה אלא מרידה, כמבואר. ויתורץ בזה כמה קושיות ואכ"מ.

וז"ל האור החמה פ' וארא על הזוה"ק כ"ד ע"ב ד"ה לבשרא בא"ד אחר שאמר והוצאתי אתכם מעבודתם שיצאו אחריהם כמו שיצאו לזה אמר והצלתי אתכם אח"כ מעבודתם במה שילחם להם ושמא תאמר שאח"כ לא יהא לו פרוקא ירצה אפשר להיות כדרך העבדים המורדים מתחת יד אדוניהם ולא יהיו גאולים ממש לזה אמר וגאלתי גאולים ממש עכ"ל.

ואמר הכתוב פ' לך לך ושלש עשרה שנה מרדו היינו כל המשך השלש עשרה שנה הי' בדרך מרידה שלא הי' התיישבות וחירות אלא מלחמה להשתחרר וכ"ש כאשר באמת לא שייך חירות והתיישבות בסופן של דברים כמו שקבלנו בנבואה ואם השם לא ישמר עיר שוא שקד שומר ולא שייך הצלחה זולתו ית' בודאי אי"ז גאולה אלא מרידה ולפי המבואר שם בסנהדרין ניבא הנביא ע"ז, אמנם הנביא לא יכזיב נבואת התורה, אמנם הביאור כנ"ל והבן, כן י"ל לפי דרכו של היפה קול.

ואי"ז סתירה למ"ש מרן ז"ל דבמ"ש הרמב"ם דאין ישראל נגאלין אלא בתשובה יצא מכל חשש דחיקת הקץ מאחר שכבר ידענו דמצד הנהגת השם את עמו ישראל לא יצויר גאולה בלי תשובה ותנועה הפך הנהגת השם המבואר בתורה הוי כפירה בהשגחה ואחר התשובה כבר יהי' הגאולה וגם א"א להחזיר את כל ישראל בתשובה בשפלות אשר בדורות האחרונים אלא ע"י מלך המשיח וע"כ יצא מכל חשש והשבועות אינם אלא חומר עכת"ד מרן ז"ל.

והנה לפי הנראה לא הי' לפני מרן הרמב"ם מצענזור שיצויר נסיון גם אחר תשובת כל ישראל, אמנם א"ש תי' מרן אף לפי אלה דברי הרמב"ם שהרי לא יצויר נסיון כזה אשר בדברי הרמב"ם אלא בתשובת כל ישראל וכל הסימנים ומדריגות של מלך המשיח והצלחת המלחמה ולו יצויר ח"ו כזאת הרי גם השבועות לא יועיל שהרי בדין הוא לחשוב שזה משיח וכמ"ש ביפה קול על ר"ע ומ"מ הוצרך הרמב"ם להזהיר דאם בסוף לא יצליח לא ימשיכו בהטעות וידעו שזה לא הי' המשיח ולא ממנו דבר הכתוב.

אמנם הרבה קדמונים ובתוכם האברבנאל הלכו בדרך אחר שהי' טעות ואין להאריך בדבר אשר שגבה מדעתינו. כמ"ש מרן ז"ל.

אמנם אני חוזר לראש, דבאמת אלה הדברים לאו דסמכא הוא, דהנה בת' הרמ"א סי' י' שהי' שם העובדא כי המהר"ם פאדווא הדפיס הרמב"ם והגיהו וגם נכרי הדפיס הרמב"ם וכתב הרמ"א ד' יסודות לאסור לקנות אצל הנכרי, והיסוד הרביעי כתב הרמ"א דאסור לשהות בביתו ספר שאינו מוגה יותר משלשים יום שנא' אל תשכן באהליך עולה ומביא מהגמ' דל"ד ס"ת אלא אפי' שאר ספרי קודש וכ"ש דעיקר מה שאנו

פוסקים הוא מתלמוד ושאר ספרי המחברים ואם יהי' הספר מוטעה בקל יבא לטעות בדין לאסור המותר ולהתיר האסור וכן לטהר הטמא וכו' עכ"ל, והמכוון בדבריו דהמהר"ם הגיה ספר הרמב"ם ושל הנכרי אינו מוגה הרי כי ספרי הרמב"ם הי' מצוי בהם טעותים ושבושים אשר בכחם להחליף הדין מאסור למותר והמותר לאסור והמהר"ם מפדוואה הגיה ואז כבר הי' אחר הצענזור וא"כ ההשמטות אינם מוגהים ולא דסמכא וראיתי בשינויי נוסחאות, כי בדפוסים הקודמים כשהחזירום הניחו בסוגריים ומי יודע למה.

ועוד יש שם בהקונטרס הרבה בלבולים והבלים ונלאתי להאריך עוד ויעידון אלה על אלה.

ומה שהביא בשם צדיק א' כאילו אמר על זה הארורה שיש בזה מנוחה וקצת ישועה לישראל, תמה אני איך לא יבושו לפרסם בשם צדיקים דבר שהחוש מכחישו גלוי לכל העולם ואפי' הכופרים מודים על זה לעת כזאת כי אין בעולם מקום מסוכן לישראל כמו אותו מקום וכל הסכנות לישראל בכל העולם הוא רק הודות לזה הארורה וכל המנוחה הארורה משוקע בדמן של ישראל וכולה שרשרת אחת ארוכה מיום הוסדה עד עתה במלחמות ושפיכת דמים והעברה על הדת רבבות אלפי ישראל בכפי' ואכזריות וגזירות על הדת ואי' המנוחה, והם סותרים עצמם אומרים חוב קדוש לילך לבחירות ולמה לא שמענו בשום מקום ישוב של ישראל חוב קדוש לילך לבחירות, אלא כי שם הכופרים גוזרין על הדת וצריכין להציל וא"כ אי' המנוחה והישועה אשר שומרי התורה צריכין ללחום על קיומם, והבאנו לעיל לשון הרש"ב שכתב בלשון קדשו, ואם יעלה בידם להחזיק את הארץ כמו שמדמין בנפש יטמאו את הארץ בשיקוציהם ובמעלליהם הרעים ויאריכו בזה את אורך הגלות עכ"ל, וכי זאת היא המנוחה וקצת ישועה לישראל שמטמאין את הארץ ומאריכין את אורך הגלות.

ולא יאומן שיצא מפי אותו צדיק דברים כאלה הלא אלה הרשעים העבירו על הדת אלפים ורבבות מישראל ושנאתם את הדת יותר משנאתם את הערביים, ואיך יעלה על הדעת על ממשלתם לראות בה מנוחה אף בלי שום אמונה בתוה"ק רק מצד שכל טבעי ואנושי ואביו הקדוש כאשר

אמרו לו ממחשבתם של הכופרים ליסד מדינה בראשונה אמר בלשון קדשו: עס קען נישט זיין ואחר חשבו כמה מינוטין אמר בלשון קדשו: און אז מען וועט יא געבן א כח פארן בע"ד וועט א ערליכער איד נישט קענען בלייבן וואוינען אין א"י. ואמר לי אחד כי רבינו אמר לו בלשון קדשו, דער בעלזער רב און דער רש"ב זענען געווען שקול קעגן אלע גדולי ישראל וא' אמר לי ששאל את רבינו על תואר הה"ק שכתב על הרש"ב והשיב לו דער מהרש"ב איז געווען אש להבה.

וב"כ וב"כ לא חדש הוא בכל הנסיונות אשר קמו על ישראל נלכדו בה צדיקים וקדושים בעוון הדור מי לנו גדול מנחשון בן עמינדב אשר בזכותו נבקע הים וחכז"ל אמרו הרוצה לישא אשה יבדוק באחי' ומביא בגמ' ראי' מאהרן שלקח אחות נחשון ויצא ממנו פנחס, והרי זהו אלי' זל"ט שאנו מקווין על ביאתו, והמאור ושמשי פרשת קרח מביא מן המדרש שהי' מר"ן איש וגם ברש"י מבואר על ר"ן איש שהיו ראשי סנהדראות, וכן במרגלים על ויבכו כל העדה פירש"י סנהדרין, ומבואר ברמב"ם מעלות נשגבות שהי' צריך להיות לסנהדרין ובדור דעה ונתמנו ע"י מרע"ה מי יכול לשער גודלם וקדושתם הנורא ועכ"ז מצינו שטעו במרגלים ובעדת קרח ובמתאוננים, ובכל הנסיונות במדבר נלכדו בה קדושי עליון ואחי' השלוני חתם על ע"ז של ירבעם וכתב באור החמה האזינו רפ"ז ע"ב בשם הרמ"ק בזה"ל ונוכל להרחיב הענין יותר כי אחי' חטא באותו החותם שחתם לירבעם כמשרז"ל אשר בו טעו כל ישראל ולכן נתגלגל עתה ברשב"י לתקן תיקוני שכינתא עכ"ל, ואמרו ז"ל יהוא צדיקא רבה חותמי של אחי' השלוני ראה וטעה והלא דבר הוא אשר חכז"ל תארוהו בתואר צדיקא רבה ולא סגי להו בתואר צדיקא ומי לנו גדול מר"ע יסוד כל התורה שבע"פ והיחיד שעלה למרכבה ונכנס בשלום ויצא בשלום והשיג נ' שערי בינה ואמרו ז"ל כי אין כל ברי' יכולה לעמוד במחיצתו גם לולא הרוגי מלכות וטעה בכך כוזיבא, והאברנאל בישועות משיחו כתב דבר המבהיל הרעיון דלכן נענש במיתה משונה בשביל טעות בן כוזיבא ואלמלא כתבו האברנאל לא היינו רשאיין לאומרו והצ"צ כתב על האברנאל חכם השלם בדעות.

וכן בש"ץ שר"י בתחלתו טעו בו חכמי ישראל ופוסקים אשר מפיהם אנו חיים וז"ל העמדין בתורת הקנאות ה' ע"א ובאמת שהוא דבר שאי

אפשר להאמין על כל הרבנים והחכמים ובעלי תרסין עוקרי הרים בעלי קבלה איך רובם ככולם הטעו אחר ש"ץ ובודאי דמעשיו של ש"ץ היו שלא כדרך הטבע ובהגה שם כתב ארשום כאן מה שנראה בחוש לפעמים שניתן רשות לשטן להטעות העולם וכמ"ש חז"ל הנאמנים וכו' כי ככה אירע עם משיח השקר ש"ץ ימש"ו אך גדול היו ערבוב העולם באותו זמן ולא חידוש הי' שטעו בו פתאים גם חכמים קודם שנשתמד, עכ"ל. ומה יענה על הצדיקים שהתנגדו להבש"ט ותלמידיו והתניא כתב על שיטתם מה שכתב.

ואם יחשוב שיחסה בצלם של צדיקים אשר טעו לא כן הדבר דא"כ למה אנו סובלים עד כה ממעשה העגל והי' נראה לישראל כאילו אהרן קדוש ד' עשהו וכן המרגלים היו נשיאי ישראל וצדיקים וכמ"ש המג"א באו"ח סי' תק"ס והיו נשיאים שנבחרו עפ"י השם והסנהדרין טעו כנ"ל, ולמה נגזר שלא ליכנס לא"י על כל העדה, ובספר הזכות להחי' הרי"ם כתב דלכך נאמר פרשת ציצית אחר פרשת מרגלים דהמנהיגים נקראי עיניהם ולבם של ישראל להזהיר הכתוב אחר חטא המרגלים דאם יראו מנהיג נוטה מדרך השי"ת לפי הפשוט לא ישמעו להם כלל וסיים ואפשר הי' עוד נסיונות כאלה עוד קודם הגאולה עכ"ל"ק.

ולמה גלינו מארצינו בבית ראשון אחר שטעו בחותמו של אחי' השלוני ויהו צדיקא רבה הוה וחותמו של אחי' השלוני ראה וטעה, ומבואר בהושע א' ד' כי יהוא נענש בהכרתה ולא הועיל לו מה שטעה בחותמו של אחי' השלוני, ולמה נענשו בכך כוזיבא אחר שטעה בו ר"ע. ועיי' בספר חסידים סי' תפ"ט וסי' תרמ"ה שהעושה עבירה בשוגג וכונתו לטובה אפי' אינו חכם אבל הי' לו ממי לשאול נענש על זה ואם התרו בו חכמים וחסידים שלא יעשה ועשה בכוונה לטובה לא רק שיענש על העבירה אלא גם על עצם הכוונה לטובה אינו מקבל שכר והביא דוגמא ממעשה הארון בשמואל א' ד' ששמואל התרה בהם שלא יוציאו הארון אף שהמתכונן בפסוקים יראה מבואר שהי' בעצת זקני ישראל וכידיעת עלי הכהן שהי' בן צ"ח שנים ושפט את ישראל ארבעים שנה והי' נביא כמבואר ברש"י מגילה י"ז ע"א ד"ה נבואה בשם הסדר עולם ושמואל הי' עוד צעיר לימים ולא שפט את ישראל עדיין ובס"ח לא כתב שהתרה בהם אלא שמואל ומ"מ נענשו שהי' להם לברר את דבריו, יראה המתכונן

ויפחד ולא יעצים את עיניו ובפרט במרידה גלוי' בשם והשגחתו והנהגתו ותורתו כולו כזה.

והנאמן לאלקיו יגעל נפשו מלנגוע בקצהו של מרידה זו אף טרם כל בירור והשי"ת ירחם ויאיר עיני העוורים במחנה העברים ויתן בלב תועים בינה.

והנה יש להאריך הרבה בכל פרט ופרט בכל הכתוב כאן אמנם כאמור מי שאלה לא יועילו כל אילי נביות לא יועיל ודי בזה למבקש האמת ולמי שאינו חפץ בהאמת לאמיתו אין קץ לדברי רוח ומבקש אני ממך שלא להטריח עוד בהבלים ושטותים ובלבולים המיגעין השכל ותורה מה תהא עלי' ואחשוב כי כבר יצאתי ידי חובתי והשי"ת ירחם ויאיר עינינו בתורתו הקדושה באמת לאמיתו ונזכה במהרה לקבל פני משיח צדקינו במהרה בימינו אמן.

כתבתי וחתמתי שמי אור ליום ה' לסדר למען ידעו דורותיכם שנת
תשס"ט לפ"ק

* * *

מכתב אחר הרבנים

פא

ואחרי כתבי כל אלה, איקלע לידי ספר ממבלבל אחד ציוני נלהב המבאר שי' ליובאוויטש, וכל דבריו שם דברי הבל ושגעון ובלבול וחלומות ודמיונות וגוונתנית וחציפות וכפירה ובהתחלת כפירתו אומר לשם יחוד קוב"ה ושכינת' והא למה"ד למי שמורה חצים נגד כביכול רח"ל כאנשי דור הפלגה ואומר בדביקות גדול לשם יחוד קוב"ה ושכינת' הוא הולך בטורי דפרודא בתכלית עם המורדים ולחמים בשם ותורתו וישראל עמו וארצו. והוא מיחד יחודים הוי עם נבל ולא חכם כי דור תהפוכות המה.

וראיתי שתפס באבנ"ז לשון מבלי פי' המלות ותפסי' להאי מ"ש ובהכי ניחא שהרמב"ם וכל הפוסקים לא הביאו דין החמש שבועות שנשבעו ישראל דזה אין עסק בהלכה דבאמת האדם עצמו כמו שהוא בגוף לא נצטוה רק שורש הנשמה למעלה ואם האדם הולך בדרך טוב הולך בדרך שמלמדתו הנשמה ואי"ז לימוד התורה אלא לימוד הנשמה ע"כ לא הביאו הפוסקים עכ"ל. ולמד מדבריו הרי שאין השבועות הלכה.

וטח עיניו מראות את אשר לפני עיניו ממש, מה שמבאר שם בחומר ועונש השבועות שנעשה כהפקר וקשה להעתיק אריכות לשונו אבל המכוון בדבריו שמבאר השבועות שניתן כח בשורש הנשמה למעלה שלא ירצה אחרת ומשם יושפע להארת הנשמה המאיר בגוף האדם ומשפיע על הגוף ג"כ שלא ירצה אחרת, אמנם להנשמה המאיר בגוף ניתן הבחירה אם תעשה שליחותה ואם לא עשתה שליחותה אז נפסקת הדיבוק בינה לביין קונה ואם עשתה שליחותה והגוף אינו מקבל אז נפסק הדיבוק מן הגוף להנשמה ואין הציווי על הגוף אלא על הנשמה שישפיע על הגוף ואם לאו יופסק הדיבוק רח"ל ומבאר בזה ענין הפקר כצבאות ואילות השדה דהשגחת השי"ת ע"י הנשמה שהיא חלק אלקי ממעל השורה באדם ואם נפסק הדיבוק רח"ל מסולק מהשגחה רח"ל ונעשה כהפקר רח"ל, עכת"ד.

ובמלים אחרים המכוון שאין לו חלק באלקי ישראל דהחלק באלקי ישראל היא ע"י הנשמה וזה מסולק ממנה ונעשה כהפקר ואין לך חומר ועונש יותר מזה אבל אין העונש בפועל על הגוף אלא סילוק הנשמה והעונש נעשה ממילא יותר חמור מכל העונשין וגם עצם הדבר שאין לו

עוד חלק באלקי ישראל ע"י הנשמה חמור מכל העונשין ונוח לו לאדם להקבר חיים ואל יופסק חלקו באלקי ישראל רח"ל. וכוונתו בזה לתרץ מה שלא הביאו הרמב"ם וכל הפוסקים וכעין תירוצו של רבינו דהשבועות אינם הלכה אלא חומר ע"ד הנ"ל והאבנ"ז שם שקיל וטרי אם איסור השבועות ברשות או לא והעונש בסילוק ההשגחה הרי שאי"ז מילי דכדי.

וגם מה שהתיר ברשות המתבונן יראה להדיא שאין כוונתו אלא על קיבוץ אנשים וכ"כ בסי' תנ"ד אות ה' ליתן רשות לקיבוץ אנשים לעלות, והיינו דס"ל דהשבועה של עלי' בחומה היא על עלי' מרובה לא רק רוב ישראל ובזה דעתו דרק שלא ברשות לפי דעתו כפי' המלות של בחומה אבל ודאי לא יחלוק על עקרי אמונה המבואר בתורה וכנביאים ובדברי חכז"ל והאמונה הפשוטה בלב אחינו כלשון הרשב"ב דהמלך המשיח יקבץ נדחי ישראל וכמבואר להדיא ברמב"ם שזהו האמונה בביאת המשיח וכמ"ש גם הרשב"ב שם דמבואר כן ברמב"ם.

ואיך שייך להאמין הן ולאוי ביחד, ואם עקר האמונה שהמשיח יקבץ איך שייך להאמין בקיבוץ בלי משיח ואיך שייך פלפול בזה, וכל הפלפול בזה אין הורתה ולידתה אלא מלכות הכופרים בהשגחה ובגלות וגאולה משמים ובכה"ת כלה וזולתה לא יצוייר להסתפק ואפי' אם לו יצויר אשר המצא תמצא באיזהו מקומן פי' המלות של בחומה שלא ברשות או במלחמה אי"ז אלא על עלי' מרובה לא כל ישראל ורובו ככולו.

וגם פי' האבנ"ז דחה רבינו, וידוע אשר דעת גדולי הצדיקים אשר בחכמתם וזכות ההשקפה הכריעו את כל חכמי ישראל התנגדו לכל תנועה בעלי' כגון הרה"ק משיניווא ובנו הרה"ק מצישענוב והרה"ק מבעלזא והרשב"ב וכו', וז"ל הרשב"ב באגרות קודש ח"ב ע' תרל"ד מכתב של"ז וכמאז כן עתה הנני בניגוד גמור לדבר התייסדות מושבות באה"ק ומכאן מודעא רבא שבאם יבואו בשמי עוד דברים כאלה אין להם שום יסוד כלל וכלל והשי"ת יחיש וימהר גאולתינו ופדות נפשינו, עכ"ל. וככה הי' גם דעת רוב גדולי ישראל וגם אלה שהסכימו הי' טרם מה שעשו בזה הכופרים חק למינות והעברה על הדת וכ"ש אשר הי' טרם הקימו הכופרים מלכות הכופרת והמורדת באלקי ישראל ותורתו ולוחמת מלחמה כבידה ועצומה בהשם ותורתו ושומרי תורתו.

מכתב אחר הרבנים

פג

האומר שמע ישראל פעמים בכל יום איך יסבול הכרזה בכל רגע ובכל פינה לא ישמעו ישראל עפ"ל.

והמבלבל הנ"ל ראיתי ממנו בלבול ושגעון כיוצא בזה בדברי המהר"ל בבאר הגולה באר השביעי כלפי האומרים כי חכז"ל תקנו בתפלותיהם כנגד המלכות ומביא אדרבה שתקנו להתפלל על שלום המלכות והמשיך וכתב ואדרבה הזהירו אותנו חכמים לקבל עלינו מלכות וממשלת האומות אחר שגזר השי"ת שנהי' תחת רשותם ראוי עלינו לקבל ממשלתם ושלא לבטל הגזרה והביא מכתובות השבועות והעונש אני מתיר את בשרכם רח"ל וכתב הרי גודל האזהרה שלא ימרדו במלכות א"ה עד שיהי' ח"ו בשרם הפקר כצבאות וכאילות השדה ואין ספק כי טעם דבר זה שאחר שהנה גזירת השי"ת שיהיו ישראל תחת האומות לא יבטלו גזירת השי"ת בכח שהי' זה נגד הגזירה כי אם שיתפללו על מלכות של ישראל שתחזור כמו שתקנו בברכה את צמח דוד וברכת ירושלים עירך עכ"ל.

ולשון ראוי תפסי' להאי שכתב ראוי עלינו לקבל וכו' הרי שאי"ז רק ראוי ונכון זת"ד ומעולם לא ראינו דברי שגעון כיוצא בו הרי המהר"ל סיים הרי גודל האזהרה שלא ימרדו וכו' עד שיהי' ח"ו בשרם הפקר ומבאר שהיא מפני שהיא נגד הגזרה הרי כתב שם לפני עיניו שיש בזה אזהרה גדולה בעונש החמור מכל העונשין והלה מצא במהר"ל שאי"ז רק ראוי ונכון ותו גם עצם הדבר המאמין בשם והשגחתו איך יקבל שיהי' גזרת השם כדבר הטפל כאותם שאינם שותים קאווע קודם נטילת לולב איך ישכון זאת בלב המאמין.

ולשון ראוי שכתב המהר"ל אין המכוון על מהות האיסור אלא סגנון לשון המהר"ל בביאור ענינים במהות וסדר הראוי לישראל והיוצא מזה יוצא חוץ למהותן של ישראל וע"כ נעשה הפקר רח"ל וכמו שמבאר בנצח ישראל כי א"י ראוי לישראל ואין שייך להם אחרת זולת כאשר גזר השם שלא יהי' בא"י ואין גזרה בציווי אלא בהשגחה ואז ראוי להם הפיזור וכאשר אינם לפי הראוי להם בכה ובכה היינו בזמן שראוי להם א"י ואינם בא"י ובזמן שראוי להם הפזור ואינו הם נפסדים רח"ל וזהו הכוונה גם פה והבקי בלשון המהר"ל כן דרכו להשתמש בביאור ענינים

הראוי לפי הסדר והמהות. ומ"ש המהר"ל בכח היינו לאפוקי ממ"ש ע"י תפלה שיבטל הגזרה כמו שתקנו את צמח וכו' וירושלים עירך כו'.

והנסיון הוכיח כי את זה לעומת זה עשה אלקים דכמו שחסידות האמתי הרים את השכל למעלה מגדרי השכל לעומת זה חסידות של שקר ושטות מוציא את השכל מחוץ לגדרי השכל.

ועוד ראיתי שם בלבוש בדברי מהר"ל שכתב בנצח ישראל פכ"ד בא"ד על השבועה של מרידה באומות לכך גזר שלא ימרדו באומות לצאת מתחת רשותם הרי כי השבועה של מרידה באומות הוא רק באופן אשר יוצאים מרשות האומות לא בתוך הגלות אם כי גם את אלה הם עושיין ע"ז יש שגעונות אחרים, כנ"ל.

אמנם א"כ איך מביא המהר"ל ראי' משבועה של מרידה באומות שלא תקנו חכמים בתפלות כנגד האומות הלא השבועה היא לצאת מרשותם אבל בתוך רשותם שפיר דמי למרוד.

אמנם כוונת המהר"ל שם בנצ"י שמבאר הג' שבועות כנגד הג', ידוע תדע. נגד ידוע שאני מפזרן תדע שאני מכנסן גזר השבועה של עלי' בחומה וכנגד שאני ממשכנן והמשכונן הוא תחת מי שממשכן בידו לכך גזר שלא ימרדו באומות לצאת מתחת רשותם וכו' וכנגד אלו ג' יש כאן ג' שבועות כו' שלא יתגברו ישראל ויצאו מרשותם השביעם שלא ימרדו באומות ע"כ והמכוון בדבריו לבאר דכלפי שאמר הקב"ה ידוע שאני ממשכנן והמשכונן היא מה שהלוה נותן חפצו ברשות המלוה למשכון כ"כ נתן הקב"ה את ישראל חפצו של הקב"ה למשכון ברשות האומות והמרידה לצאת מרשות האומות היא הפכו וע"כ משתמש בלשון יציאה מרשותם לבאר זה כנגד זה. אמנם פי' המלות של רשות הכל כפי הענין דהיינו הלוה שנתן חפצו למשכון ברשות המלוה היינו שיהי' בתוך ביתו ותו לא מידי [באמת גם שם אבד בעל החפץ באותה זמן זכות השתמשות בהחפץ ואין לו בה אלא זה שהיא שלון] אבל ענין המלכיות אשר אנחנו מסורים למשכון ביד המלכיות אינו רק שאנחנו בגבול השטח שלהם, אלא בעצם רשות המלכות שלהם שהוא המלך שלנו וכל מה שבגבול המלך היא ברשותו בכל זכיות המלוכה וגם אנחנו ברשות זכות המלכות שלו כמ"ש ירא את ד' בני ומלך וע"כ כל בגידה במלכותו הוי

יציאה מרשות המלוכה ואין לך יציאה מרשות המלוכה יותר ממלחמה עם המלוכה ולא אמר המהר"ל שלא יתגברו לצאת משטח של האומות אלא מרשות האומות ואין לך יציאה מרשות האומות יותר מזה.

ולשוא ידברו בכל המו"מ אם מרידה היא חירות או סתם מלחמה דעצם המלחמה היא נקודה של חירות דבמה הוא תחתיו אם הוא לוחם עמו ומתגבר עליו ועבד הלוחם עם אדוניו אין לך מרידה בעבדות יותר מזה אף אם לא יצא מביתו ואדרבה כשהוא בביתו לוחם עמו הר"ז מרידה ביותר כלומר אתה אדון אף בביתך אינך אדון ואין לך מרידה ובגידה באדנותו ויציאה ממהות עבדות יותר מזה.

אמנם המרידה אינו בהאומות לחוד אלא בהשי"ת אשר מסר אותנו ואת ארצינו ברשות המלכיות שלהם והר"ז מרידה בהנהגת השי"ת בלי ספק.

עוד מבלבל שם ובקט שכלו לא יכול להבין מ"ש רבינו כי פעולה של דחיקת הקץ חמור יותר מכפירה בביאת המשיח וכלל גדול הוא בידו דמה שקצרה שכלו מהבין בודאי אינו אבל הדבר פשוט כי אי"ז רק כפירה בפרט אחד בתורה דהוי ודאי כפירה אבל חמור יותר כפירה ומרידה גלוי בפועל בהנהגת הבוי"ת בעצמו ית' ומרידה בהנהגת הבוי"ת הוי מרידה בעצם מלכותו ואדנותו ואלקותו ית' שאינו מקבל הנהגתו ומרד בה בגלוי שהולך בגלוי הפך סדר הנהגתו ית' אשר אמר ע"י מרע"ה בתורתו ובכל דברי נביאיו והולך להפך ממש ומנהיג את עמו ישראל הפך הנהגתו ית' את עמו ישראל ואי"ז רק מרידה באלקותו עליו אלא בעצם אלקותו על עמו ישראל והכחשת הנהגתו ית' הוי הכחשת יכולתו ית' בגלוי כי השי"ת מושך השלחן לכאן והוא מושך הפכו ואין לך הכחשת אלקותו ויכלתו ית' גדולה מזו והיש דבר החמור גדולה מזו.

ואיך שייך לפלפל בדקדוקי עניות בספרים אשר כלם סלופים וזיזופים וכל מו"מ לשוא דעצם הדבר הוא הפך הפי' המלות של אנכי ד' אלקיך שמע ישראל ד' אלקינו ד' אחד והוא תרתי דסתרי ממש ההפך מן הקצה אל הקצה.

אוי לו לדור שצריכין לפלפל אם גזרת השי"ת הם מילי דכדי או ראוי ונכון לכתחלה אם אפשר בקל או אולי חיוב גמור ונדחה בפקו"נ ובמקום

פקו"נ צריכים צריכים השתדלות להנצל מהנהגת השי"ת ח"ו וכיוצא מן הדברים שהם חוץ מגדרי האמונה בכלל כל השיחה מעקרו ובהתחלת המו"מ כבר יצאו מגדרי האמונה בכלל.

כמה נפלא הוא שישכנו יחד שיחות כאלה עם מאמרים של קדושי חב"ד ביאורים באין עוד מלבדו והר"ז אמונה של הן ולאן ביחד מחוץ לגדרי השכל.

ונפלאות ראיתי בדברי מבלבל הנ"ל שמביא שיחה שאסור להשתתף ולקחת כסף ממשלה המוכתם בדם והיינו שאינם מקבלים הלכה השגעונית של עכו"ם שצרו בעיר הסמוכה לספר.

ואשתומם על המראה מארי דאברהם זאת אשר הממשלה אינה מכרת בתורת משה כלל ואף לא בנותן התורה וכל חוקי' ומשפטי' חוקי עכו"ם ומעברת על הדת רבבות מישראל יש בה ע"ז ג"ע ושפכ"ד ושופכת דם צדיקים בקרבה כל זה אין בכוחה לאסור ההשתתפות ולקחת כסף, אבל אם אינה מקבלת ההלכה השגעונית שחדשה החסידות ובמקרה אי"ז לשפוך דם ישראל אלא להפך אף כי לא בעבור שחסים על דם ישראל אלא אף גם זאת היא רק לתאות המלוכה שלהם שרואים לה קיום עד"ז ובמקרה אתרמוי איתרמי הפך שפכ"ד, אבל יש דין שגעוני עכו"ם שצרו שעוברים עלי' אז אסור להשתתף ולקחת כסף ואם יהרגו אלפי ישראל רח"ל ויסכנו כל בית ישראל בכל העולם רח"ל בעבור הדין שגעוני עיר הסמוכה לספר אז יכופר כל עוון אפי' כפירה ומרידה בעקר רח"ל וכו' והותרה השותפות וקחת כסף הוי עם נבל ולא חכם כי דור תהפוכות הנה.

עוד קצר שכלו מהבין מה בין זה לחלול שבת ולפי הכלל אשר בידו מה שקצרה שכלו מהבין בודאי אינו אפי' אמרו שר התורה וגאון הגאונים כמו שמתאר שם את רבינו אבל התורה הפקר והוא אינו מביין בודאי אינו אמנם כבר נתבאר לעיל כי כל מצות התורה הוי ציווי על הבחירה והעובר לא הוי כפירה אלא עבירה, ויתכן ג"כ עבירה הנובע מהעדר הרגשת האמונה בלב ולתאווה יבקש נפרד והוי מקטני אמנה וחסרון אמונה אבל לא הכחשת האמונה ומרידה באלקותו אבל נבואה מפורשת על הנהגת הבוי"ת את עמו ישראל לא ציווי על הבחירה ולא זו בלבד אלא נבואה

זו מבואר בתורה נביאים וכתובים ודברי חכז"ל ומעיקרי אמונה בהנהגת הבוי"ת את עמו ישראל ההולך הפכו הוי עצם הפעולה והתנועה הכחשת ההשגחה והנהגת הבוי"ת את עמו ישראל ומרידה והכחשה במלכותו ואדנותו ואלקותו ויכלתו ית' רח"ל כמבואר והבן.

והא למה"ד לאשה אשר שלחה את ילדה בן ט' שנה עם תרנגולת בידו אל הרב לשאול כשר או טרפה והרב שר התורה וגאון הגאונים אשר כל חכמי דורו נבהלו מגדולת תורתו בדור שהיו גאונים וגדולים, והרב אמר טרפה וביאר את דבריו בקוצר מלים והתינוק קצרה שכלו מהבין וחזר לאמו ואמר דברי הרב אינם מובנים ולדעתי כשר הוא, והמשל הוא הנמשל.

וכדרכם לתפוס לשון בלי פי' המלות ומבלי הביט לא לפניו ולא לאחריו, כן עשה בפיו עץ יוסף על המד"ר שכתב בזה"ל, שלא יעלו חומה לשון זה הוא מפסוק יואל ב' כאנשי מלחמה יעלו חומה והכוונה שלא יעלו כולם ביד חזקה ור"ל ודאי דרשות לכל אחד מישראל לעלות לא"י אלא שלא יעלו יחד ביד חזקה [רש"א] שחלילה לנו זאת עד יערה רוח חסד ממרום וישלח ישועה ע"י משיחו ובהרשאה מן מלך יושב מרום ועי' לקמן פ"ח סי' י"א ועיי' פ"ק דיומא עכ"ל, והנה ציין לפ"ח סי' י"א ושם מובא הא דאמר ר"ל פ"ק דיומא אילו ישראל עלו חומה מן הגולה לא חרב ביהמ"ק וכתב בעץ יוסף חומה כלומר בבת אחת ועיי' לעיל פסוק השבעתי אתכם עכ"ל.

והלה ראה תיבה של מלחמה ותפסי' להאי כלומר רק במלחמה וטח עיניו מראות מה שכתב להדיא במוחלט שלא יעלו יחד ביד חזקה שחלילה לנו עד יערה רוח ממרום וישלח הישועה ע"י משיחו דייקא בהרשאה מן יושב מרום ולא זולת ורשות אחר בזולת מן יושב מרום לא מהני וכן ציין להדיא לפ"ח סי' י"א אשר שם פי' להדיא חומה בב"א אמנם גם הא גופא מה שהביא מיואל ב' אין המדובר שם ממלחמה כלל אלא הנביא מנבא על מכת הארבה אשר יבא על א"י וממשיל סגנון ביאתם בתוקף גדול כבאים למלחמה יבואו כלם יחד בתוקף גדול כאילו באו למלחמה ואמר כאנשי מלחמה יעלו חומה והכוונה הרבה מאוד יחד בהתגברות בתוקף.

מכתב אחד הרבנים

פח

וזהו כוונתו להביא משם דשם מצינו הלשון עלי' חומה על על עלי' מרובה והוי יד חזקה כבא למלחמה והרי מבואר להדיא בדבריו הפכו כי עלי' מרובה בבת אחת הוי עלי' חומה ומשמע אפי' אינו כל ישראל.

והלה גם בזאת עשה עצמו כלא ידע מ"ש להדיא על השבועה שלא ימרדו על המלכיות היינו בארץ גלותם עצמם יהיו נאמנים ולא ישתתפו עם מורדים במלכות עכ"ל, הרי כתב מבואר ומפורש כי השבועה של מרידה באומות אינו רק על חירות ממש רק כל מרידה בכלל.

ומביא שם בעץ יוסף גם פי' המהר"ל על השביעין בדורו של שמד דהיינו באותו מדה השביעין שלא ישנו בענין הגלות כי דורו של שמד אעפ"י שהגיע להם המיתה לא היו משנים [ספר הנ"ל] עכ"ל. וכן הביא לעיל מיני' פי' המהר"ל על כל מ"ד המכוון ועל מ"ד השביעין בשמים ובארץ כלומר שהשביעין בשמים ובארץ שהם שומרים הסדר אשר השי"ת סדר אותם ולא ישנו ולא ימירו אשר גזר השי"ת ואין אחד שיעבור וכך ישמרו ישראל מה שגזר השי"ת בגלותם על ישראל וכמו שאם היו יוצאים שמים וארץ ממה שסדר השי"ת להם דבר זה הי' הפסד לעולם וכך אם היו יוצאין ישראל ממה שגזר השי"ת בהגלות הוא אבוד לישראל לכך לא ישנו הגזירה [ספר נצח ישראל] עכ"ל. ומבואר כנ"ל דמלבד ענין יהרג ואל יעבור הרי זהו הסכנה האמתית ולא יצויר הצלה בכל שינוי מגזרה הגלות ואין לך שינוי מן הגזרה יותר מן המלחמה עם המלכיות שאנחנו ברשותם אף אם לא לשחרר והנסיון הוכיח דכל מלחמה של ישראל בזמן גלות הביא סכנה יותר גדולה ממה שהי' וככה הי' בשנות השואה כידוע והקונטרס הנ"ל מתרעם על המתרעמים על המרידה בווארשווער גוטו, ולמה לא ילמד לקח מסוף הדבר וידוע פי' הח"ס איזהו חכם הרואה את הנולד ממה שנולד כבר.

והנה המהר"ל שם בנצ"י פכ"ד בביאורו על השבועות בכתובות כתב וביאר ענין זה כי הגלות כמו שאמרנו הוא שנוי מסדר העולם ודבר כמו זה קשה שיעמוד בשנוי הסדר שלו ותמיד הוא חפץ לבטל השנוי דהיינו שיתקבצו מן הפיזור ויעלו בחומה לשוב מן האומות וזהו פירוד זה מזה והשני שלא ימרדו ישראל באומות וזהו מצד ישראל וכו' ומבאר כי לכן הוצרך לגזרה ולהשביע שלא לבטל ולא לשנות בענין הגלות.

מכתב אחד הרבנים

פמ

וכן מבאר שם המ"ד בשהש"ר בשמים ובארץ ובאבות ובמילה ובדורו של שמד מבאר הכל שישמרו הסדר אשר סדר השי"ת וכמו בשמים ובארץ אם לא ישמרו הסדר יהי' הפסד לעולם וכתב בל"ק וכך ישמרו ישראל מה שגזר השי"ת בגלותם על ישראל וכו' וכך אם יהיו יוצאים ישראל ממה שגזר השי"ת הגלות הוא איבוד לישראל לכך לא ישנו הגזירה וכן מבאר באבות כי הגלות נגד טבע האדם וקשה על האדם והשביעם באבות שעשו רצונו של מקום נגד טבעם אף אם הי' קשה עליהם וכן במילה אפי' ישפכו דמם כמים ובמילה יש שפיכת דמים ובדורו של שמד אפי' מייסרין ביסורין משונים וקשים מאוד.

ומפרש בב' דרכים בפיו דורו של שמד הא' אפי' יגיע להם המיתה כדורו של שמד לא ישנו בענין הגלות לבטל הגזירה והב' אף אם ירצו להמית אותם בעינוי קשה לשנות לא ישנו, והיינו כי פי' הא' היא שיגיע להם המיתה לא בעבור זה אלא כמו שהי' בדורו של שמד לא ירצו להציל עצמם ע"י שינוי בענין הגלות וכמו שהי' באנשי פורטיגאל שהשיבו משמים שלא ימרדו בהקב"ה והב' אם ירצו להמית אותם על זה בעינוי קשה כדי שיצאו או ישנו לא יצאו ולא ישנו וסיים וכן הפי' אצל כל אחד ואחד ויש להבין זה ומפרש רבינו אצל כל אחד ואחד היינו אצל כל שבועה ושבועה.

והנה בשבועה של עלי' בחומה ומרידה באומות ודחיקת הקץ מבאר שם השינוי מן הגזרה אשר גזר השם וקשה לקבל הגזרה אמנם בענין שלא יגלו הסוד נתבאר שם להפך דע"י שיגלו הסוד יהי' להם חבור עם העו"ג אף בנסתר שלהם ויגרום הרחקה שלא יצאו ח"ו וא"כ לא שייך בזה כל הנ"ל שהיא הפכו שאין יוצאין מן גזרת הגלות אלא אדרבה משתקעים ביותר מרצון השם ולא יצאו ח"ו אף ברצון השם שיצאו וגם זה אינו אלא בדרך ממילא ועכ"פ לא שייך בזה אומרו שקשה לקבל הגזרה והנצרך לכל האמור כדי לקבל הגזרה, ובודאי דלא קאי על זה.

וביפה קול שם על המד' בשהש"ר כתב בזה"ל והא דשלא יגלו מסטירין נדרש מרבויה דתעוררו שהרי א"א לישב אומרו את האהבה עד שתחפץ בענין זה כמו שמתישב בענין מרד המלכיות כדפי' לעיל וה"ה לפי מ"ש שלא ידחקו את הקץ ושלא יעלו חומה אבל בגלוי

מכתב אחד הרבנים

צ

מסטירין שאינו עקר הכתוב אלא מרבויה דתעוררו אין חשש אם לא יפול בזה אומרו את האהבה עד שתחפץ שכן דרך הנדרשים מתוך רמז או רבוי בעלמא שאין חוששים לישב המקרא כלו על הרבוי וגלוי הסוד קרי התעוררות שהסכלות מתואר בשינה והמדע בהתעוררות כאומר אני ישנה ולבי ער העירותי בצדק וזולתם עכ"ל, ומבואר שאי"ז מעקר הכתוב ואי"ז שינוי בגזרה וגם ההרחקה אינו אלא בדרך ממילא וע"כ לא קאי על זה כל מה שדרשו על בצבאות ובאילות השדה, דלא שייך ביאור המהר"ל בזה אלא במרידה במלכות ודחיקת הקץ ועלי' בחומה דע"ז קאי עקר השבועה שלא יעוררו את האהבה עד שתחפץ.

ותו דבאמת אינו שייך כלל כפי' על דבר סוד דמהיכן ידעו האומות מי שיודע הסוד ותו דאפי' ידעו יכול להסיעם לדבר אחר מאחר שהיא סוד ולא יודע להם שהסיעם לדבר אחר, וכמו שחכז"ל הרבה פעמים הסיעם לדבר אחר במה שלא רצו לגלות.

אמנם יש לומר ג"כ לפי מ"ש המהר"ל בפרק כ"ה דבסתם סוד לא נחשב אף אם מגלה אותו אליו שיש לו חבור רק סוד מיוחד שהוא סוד לגמרי ואינו מבואר הכוונה ומסתבר דמיירי בסודות הידוע לבעלי רוה"ק ואין רצון הקב"ה לגלות ויתגלו לע"ל כידוע דלע"ל יתגלו טעמי תורה וחד פי' ברש"י על שלא יגלו הסוד היא על טעמי תורה וכ"כ סוד העבור שנעלם מאתנו לא בחנם נעלם וע"כ בסודות הידוע לבעלי רוה"ק היודעים הסוד אשר בהחלט אין רצון הקב"ה לגלות עד עת קץ ואפי' במקום סכנה ח"ו אף אם יצויר כי ע"י הסוד ינצל מ"מ אין מציל מידו כתיב ואין שייך הצלה אלא ברצון הקב"ה ושייך שפיר בזה את האהבה עד שתחפץ.

אמנם מה שפי' המהר"ל על באבות שקשה לסבול נגד הטבע לכאורה לא שייך בזה דבודאי באנשי סודו של הקב"ה אינו קשה להם לשמור הסוד זולת אם נפרש בסודות שהם תיקון העולם וזיכוך הבריאה או השייך לגאולה שזה דבר הקשה ביותר לצדיקים לסבול צער השכינה וצרות ישראל וזוהמת העולם והעיקר נראה דלא קאי על זה כנ"ל וכמ"ש ביפה קול שאי"ז מעיקר הכתוב אלא ריבוי ואין כל האמור בקרא מתאים על זה וה"נ מה שדרשו על בצבאות או באילות השדה.

ותו דאחד מן הדרשות שם על בצבאות או באילות השדה א"ר אושעיא אמר הקב"ה לישראל המתינו לי ואני עושה אתכם כצבא של מעלה וזה לא שייך בזה כלל, וכך פי' ביפה קול המתינו לי מפני שהשבועה היא שלא ימרדו על המלכות ושלא ידחקו על הקץ כדלקמן קאמר שאפי' שיתארך זמן הגלות ימתינו כי לסוף יהיו עליונים וקיימים כצבא של מעלה עכ"ל, הרי כי מפרשו רק על השבועות בענין סבל עול הגלות, והבן.

והמבלבל הלז קפץ על זה להוכיח שאין כוונת המהר"ל על יהרג ואל יעבור דא"כ לא יגלו הסוד מה שייך יהרג אל יעבור ומרבה שם לדבר בדברי הבל ושטות שאינו כדאי הטיפול והדבר ברור כאמור.

ומידי עסקינו ביפה קול יש לבאר עוד ענין בדבריו שם אשר הובא בדברי מרן והמבלבל הלז בלבד בדבריו, והנה היפה קול הביא דברי רש"י על שלא יעלו בחומה פירש"י יחד ביד חזקה וקשה דאין מרד גדול מזה ובתר דאשבע שלא ימרדו במלכות הא למ"ל וי"ל דסד"א דוקא בעודן תחת רשותן הוא שלא ימרדו בהן שלא למנוע חקי המלכות כגון ארנוניות וגולגוליות כמ"ש לקמן בפי' יונתי אבל כשיכולין לצאת מתחת רשותן יצאו להכי קאמר שלא יעלו חומה עד יגאלו ע"י משיח.

ולי אפשר דהכא אפי' ברשות המלכות קאמר כיון דד' פזרנו בכנפות הארץ אין לנו רשות להתקבץ ולהיות כחומה לעלות יחד לא"י עד יקבצנו השם ע"י משיח וראי' לדברי הא דאמר לקמן בפ' אם חומה היא אלו עלו ישראל חומה מן הגולה והתם לא מיירי ביד רמה.

א"כ למה מלך המשיח בא, לקבץ כלומר אם יעלו חומה מן הגולה למה יצטרך מלך המשיח לבא לקבץ נדחי ישראל ומכיון דקיי"ל המלך המשיח יקבץ נדחינו מכמה קראי א"כ אין בידינו להתקבץ מעצמינו יחד עכ"ל.

והבין הלה דהיפה קול חולק על רש"י למעשה דלרש"י דוקא ע"י מלחמה והיפה קול דעתו נוטה דאפי' ברשות, אמנם כתב רק אפשר שמסופק והמלקט מיפה קול על המד' לא הביא אלא פי' רש"י עכת"ד הבליו להכחיש פסוקי התורה והנביאים ואמונה פשוטה בלב אחינו כי המשיח דוקא יקבץ נדחינו אחר תשובת כל ישראל.

מכתב אחד הרבנים

צב

ואיך כתב היפה קול בפ' הא' להכי קאמר שלא יעלו חומה עד יגאל ע"י משיח וכבר אפשר ברשות האומות טרם יבא משיח. וכ"ת לפרש הכוונה דעלי' חומה יהי' ע"י משיח דוקא מאן יימר הלא לפי אמונתו של זה דיתכן עלי' כל ישראל בלי משיח א"כ כבר יהיו שם כל ישראל בביאת משיח ולא שייך עוד עלית חומה ע"י משיח ותו דאם פ"י המלות של חומה מלחמה אי"ז מוכרח כלל שנעלה ע"י מלחמה ואדרבה אם נזכה לא נצטרך למלחמה אלא יבהלו מגדלו ומנפלאותיו וכמו שיצאנו ממצרים בלי מלחמה ואילו זכינו היינו נכנסים לארץ בביאה ראשונה בלי מלחמה, כמבואר בדחז"ל. ותו דאם כוונת היפה קול לחלוק על רש"י למעשה והיינו דלרש"י רק עלי' כל ישראל ע"י מלחמה אסור ולדידי' אף ברשות, הנה הביא מקור גדול לדבריו דהשם פזרנו וקיי"ל מכמה קראי דמלך משיח דוקא יקבץ ואיך כתב וראי' לדבריו דאמר לקמן אילו עלו חומה וכבר כתב ראי' גדולה ממנה ותו דהכא מסופק וכתב אפשר וכדמפרש א"כ למה מלך המשיח בא וכו' כנ"ל כתב פירושו בפשיטות ואיך יפרשה רש"י ולמה לא כתב פ"י לדעת רש"י ותו דגם בפ"י בדברי רש"י לא הזכיר כלל ענין מלחמה אלא מפרש שלא ימרדו שלא למנוע חקי המלכות כגון ארנוניות וכו' אבל כשיכולין לצאת מתחת רשותן יצאו ואינו מוזכר כלל ענין מלחמה ותו דהמלקט על המד' שמביא פירש"י כתב בזה"ל פ"י לא לבד שלא ימרדו בחוקת המלכות להמלט ממסים וארנוניות אבל גם להתקבץ ולנוס מהארץ אשר המה יושבים בקרבה השביע להם הקב"ה שלא יעשו כזאת עכ"ל, ולא לבד שלא הזכיר מלחמה כלל לא במרידה ולא בעלי' חומה אלא כתב הפכו להתקבץ ולנוס וניסה עם מלחמה הוא תחת דסתרי.

אבל הדבר פשוט כי אדונינו רש"י לא יחלוק על נבואה מפורשת בתורה ובנביאים וכתובים ודברי חכז"ל המפורשים בגמ' ומדרשים ותפלות שתקנו חכמים וכלשון הרש"ב אמונה פשוטה בלב אחינו כי המשיח דוקא יקבץ גליותינו ואילו בידינו לקבץ מעצמינו איך נאמין שהמשיח יקבץ והוא תרתי דסתרי בהחלט.

ומה שפ"י ביפה קול על מאמר המדרש א"כ למה מלך המשיח בא כלומר אם יעלו חומה מן הגולה למה יצטרך מלך המשיח לבא וכו' כנ"ל לית מאן דפליג וביפה קול מפרש פ"י זה אליבא דכו"ע אלא הנפק"מ

מכתב אחד הרבנים

צג

בפי' המלות של חומה ובמכוון השבעה של עלי' בחומה דלפירש"י לפ"מ שמפרש אליבי' ביפה קול אין מכוון השבועה על הקבוץ הפך עונש הפזור אלא ענין נוסף במרידה באומות וכמ"ש לעיל ביפה קול להדיא בזה"ל ואה"נ דמין שבועת ישראל בב' פנים חד שלא יעלו בחומה וחד שלא ימרדו באו"ה כדאמר בכתובות ושניהם נכללים במ"ש כאן שלא ימרדו על המלכיות עכ"ל, ובשניהם אין המכוון מלחמה אלא פריקת עול המלכיות בגלוי ומרידה באומות היינו תחת רשותם לפרוק עול המסים וכדומה מהתחייבות המלכיות אף דהיחיד המבריא המכס ודאי אינה בכלל השבועה אבל תנועה לפרוק עול בגלוי הוי מרידה אף שלא ע"י מלחמה כלל וכן מפרש ביפה קול פי' השבועה וכמבואר להדיא בסגנון לשונו.

ועלי' בחומה מפרש שמתקבצין לנוס ולצאת מרשות המלכיות שלא ברשות המלכיות ואין המכוון מלחמה אלא תנועה ביד רמה לצאת מארצות הגולה ולא מיירי בכל ישראל או רובם אלא רבים מישראל ביד רמה אבל קבוץ כל ישראל או רובם ככולם ידענו מקראי ובכלל השבועה של דחיקת הקץ שהרי דוחק קץ עונש הפזור אבל עלי' בחומה מפרש על נקודת המרידה לצאת מרשותם ביד חזקה והיינו שלא ברשותם.

אבל היפה קול מתוך קושיתו שזהו ג"כ בכלל השבועה של מרידה באומות נוטה מפי' רש"י לומר שיש על עונש הפזור שבועה מפורטת ונסתפק רבינו שיש מקום לומר דעלי' מרובה בהחזקות הוי ג"כ תנועה הפך עונש הפזור ובכלל השבועה ולשון חומה מראה פנים לומר כן אמנם אינו מוכרח וגם יש פי' אחרים בפי' המלות של חומה וע"כ הרמב"ם שאינו מזכירו יש לומר דס"ל דוקא בכל ישראל.

גם בדברי הרמב"ן במצות ישוב א"י מבלבל בהבליו וקשה לטפל בכל שגעונותיו כי ילאה השכל לטפל בשגעונות ומ"מ פטור בלא כלום א"א והנה הביא דברי הרמב"ן דמצות כיבוש א"י וישוב א"י הוא מצוה לדורות ואין אנחנו רשאים להניח א"י ביד אומה מן האומות והפלגת ישיבת א"י בדברי חזו"ל הכל ממ"ע שנצטוינו לרשת הארץ לשבת בה א"כ היא מ"ע לדורות מתחייב כל אחד ממנו ואפי' בזמן גלות וכו' ע"כ.

והנה הרמב"ן שינה את טעמו דבכל דבריו מדבר במצוה הנוגע לכלל ישראל וכאשר מגיע למצות ישיבת א"י בזמן גלות כתב מתחייב

כל אחד ממנו וכמבואר בריב"ש ורשב"ש דס"ל ג"כ כהרמב"ן וכתבו לחלק בין יחיד לצבור בזמן גלות וכמו שהאריך בכ"ז מרן ז"ל בויוא"מ. אמנם הלה באחת דלא פלגינן דיבורא ואיך שייך לחלק מצוה אחת בתרתי כיבוש בזמן הבית וישיבה אפי' בזמן גלות ותו דישיבה אחר כיבוש א"ו גם כיבוש בזמן גלות וכרש"י הראשונה בחומש אמנם רק ברשות ולא מטעם מרידה דאין הארץ שלהם ואין בכחם לעכב רק מטעם עלי' בחומה אמנם המציא המצאה נפלאה שגעונית דהרשות צריך רק מן מלכות הגולה אשר גר בה שלא לעלות בלא רשותו אבל מן המושל בארץ אי"צ רשות שאין הארץ שלהם והערה מקורו להמהר"ש יפה עכת"ד השגוען ומהראוי הי' שלא לטפל כי ההבל ממנה צווח בקולי קולות אמנם ענה כסיל כאולתו כתיב.

והנה מי יתן ואדע הרי מלאך רע בע"כ יענה אמן דשלא ברשות אסור בזמן גלות וא"כ שלא ברשות ליכא מצות כיבוש ואסור הוא ואיך מצות ישיבת א"י נוהג בכל עת הרי כי יש חי' במצוה זו ופלגינן דיבורא והנה רשות האומות אינו מבואר בתורה אבל זאת מבואר בתורה הק' להדיא דאם נחטא יגלה אותנו וימשלו זרים בארצינו ועוד בברית בין הכתרים כתב הרמב"ן כמשייר במתנתו שאם יחטאו ימשלו האומות בארצינו ואמר הכתוב להדיא ושבת עד ד' אלקיך ושב וקבצך והביאך אל הארץ וירשתה ושם נבואות הגאולה וכתב הרמב"ם דמי שאינו מאמין בזה הוי כופר ועכ"פ אמר הכתוב להדיא כי השי"ת לא יתן לנו ירושת הארץ רק אחר תשובת כל בגאולה שלימה ואמר הכתוב ומכרתי הארץ ביד רעים ומבואר במד' ביד אפוטרופסין רעים ועד אימת עד שיקוים ועלו מושיעים בהר ציון וכו' ועוד הרבה מקראות ודברי חכז"ל המפורשים.

ועכ"פ השם אשר צוה לרשת הארץ אמר מפורש שיפקיע מאתנו מצוה זו עד אשר נשוב ויגאלינו בעצמו ית' ואי"ז ציווי על הבחירה אלא נבואה על ההשגחה אמנם מאחר שאמר הכתוב להדיא כי יפקיע מאתנו מצוה זו עד עת קץ הרי הודחה בפ"י מצוה זו אמנם ס"ל להרמב"ן דמה שלא הפקיע הכתוב נשאר קים וכמו שביאר מרן ז"ל בויוא"מ, כנ"ל.

ואמר זה בכסילתו וכפירתו אנחנו לא החזרנו הארץ להאומות ורש"י ראשונה בחומש לא חשש לג' שבועות ומכחיש מקראות מלאות בתורה

מכתב אחד הרבנים

צה

נביאים וכתובים ודברי חכז"ל המפורשים ואמונה פשוטה ומקובלת דודאי היא ארצינו והאומות זרים בה אבל זאת היא גזירת הגלות כי ימשלו זרים בארצינו עד עת קץ ועוד בכרית בין הבתרים שייר במתנתו.

ויאמרו נא הכסילים והכפירים וכי גופינו אינו שלנו והאומות מושלים בנו בגזרת השם ואמר הקב"ה ידוע שאני ממשכנן ונשבענו שלא למרוד ומה להם עלינו ואנחנו עמו של הקב"ה והם זרים עלינו וודאי כן הוא אבל זאת הוא הגזירה ודיו לעבד להיות כרבו וכי השכינה הקדושה ח"ו שלהם ושריהם ח"ו אבל השכינה בגלות ומתלבש בשרי מעלה ושפחה כי תירש גבירתה בגזרת השם, ומזה נמשך הגלות למי שהיא חלק משכינה הקדושה אבל מי שאיך לו חלק באלקי ישראל רח"ל ומבעט ובוגד בשכינה הקדושה מרגיש עצמו כבעל הבית על הארץ אף כי השכינה בגלות ומתלבש בשרי מעלה שרי האומות להשגיח עלינו ועל ארצינו בהתלבשות בשרי האומות אבל מה לו עם השכינה הקדושה השכינה בגולה והוא בן חורין ומעולם לא החזיר הארץ להאומות ומה להם עליו לא נתן להם המלוכה והממשלה אלא על עם השם וארצו אבל הוא הוציא עצמו מן הכלל רח"ל ומ"ש רש"י הראשונה לאמר אל האמות נאמר גם לזה המלבל ולמשלחיו הארץ של הקב"ה ונתנה לנו אמנם שייר במתנתו אשר זרים ימשלו בה עד עת קיץ ואיך הוא ולא משלחיו אדונים לאמר לשלוחי השם סורו מעל הארץ והשם מסרה בידם.

ומי יתן ואדע מה בין אלו לאלו מדוע המושל בארץ אינו יכול למנוע הממשלה בארצינו מישראל ומלכי חוץ לארץ יכולים למנוע ואסור שלא ברשותם אי' השכל הגוזר זה השגעון - ואדרבה נהפוך הוא המושלים בארץ הם הארבע מלכיות כידוע אשר להם נתנה בפי' הממשלה בא"י וארבע החיות בדניאל הכונה על המושלים בא"י שהם ארבע מלכיות, והאברכנאל בפי' לדניאל האריך והשווה פירושי הראשונים דאדום שהם הנוצרים והישמעאלים שניהם בכלל החי' הרביעית ואכ"מ ובאשר אדון כל הארץ מסר בידם הממשלה בא"י מי הוא האדון לאמר סורו ואם ילכו לומר רש"י הראשונה לסטים אתם שנא' כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים כנוסח השגעון ישובו הם לאמר שטיא זיל לאידך קרא בעבור ישמרו חוקיו ותורותיו ינצורו ואתם לוקחים את הארץ למרוד ולהמריד בשם ותורתו, ועוד שטיא שפיל לסיפא דקרא מעשה ידיו אמת ומשפט

ומבואר במפרשים שהוא משפט להגוים עושי תועבה בארץ ואתם לוקחים הארץ למרוד ולהמריד יותר מן הגוים והרבה מקראי כי א"י אינה סובלת עוברי עבירה ואמר הכתוב ולא תקיא ולא תחטיא ולא תטמא וילפינן מקרא לאלה תחלק הארץ לכשרים ואתם כופרים ולוקחים הארץ למרוד ולהמריד ומה לכם עם רש"י הראשונה שוטים שבעולם.

ואיך שיהי' יאמרו האומות בצדק וכיושר השם מסרה בידינו עד עת קץ ואנחנו שלוחי השם ואתם שלוחי השטן למרוד בשם ואמר הכתוב ושבת עד ד' אלקיך והביאך ד' אלקיך וירשתה ואתם באים בהפרת התורה וכאשר תשובו ויבא הגואל ויתקיים והביאך ד' אלקיך וירשתה אז תבואו עם רש"י הראשונה, אבל כעת אמת נכון הדבר השם נתן לכם נחלת גוים אבל שייר במתנתו וכעת בחטאיכם אתם וארצכם נמסרו בידינו למשכון עד אשר תשובו ויעלה הרצון לפניו ית' כן ישובו להם האומות בצדק ויחפרו ויבשו, ואיך יצעקו הני אינשי רש"י הראשונה בהעלם עין מפי' המלות ומכל התורה כלה בכתב ובע"פ ועקרי אמונה ומלבד הכפירה השגעון נורא ונפלא גם מ"ש דשלא ברשות ביפה קול לאו משום מרידה באומות אתי עלה, שקר הוא דובר כמבואר שם להדיא כנ"ל.

גם בדברי המהרש"א פי' פירשים מכולבלים וכבר נתבאר לעיל דברי המהרש"א.

ומרן ז"ל הביא ראי' מדברי הרמב"ן שכתב על אותן שלא עלו עם עזרא שלא אבו לדחוק את הקץ הרי דגם ברשות איכא דחיקת הקץ והמציא הלה המצאה נפלאה דהרמב"ן לא כתב עלי' בחומה אלא לדחוק את הקץ והיינו משום שהי' ביהמ"ק והוי קץ ועכשיו ליכא ביהמ"ק וזאת אומרת כי דחיקת קץ הקץ לא הוי אלא בבנין המקדש ואיך אמרו ז"ל בבני אפרים שעברו על הקץ ולא הי' להם ביהמ"ק ומי יתן ואדע הלא הביהמ"ק נבנה אז בלא"ה עפ"י נבואה בין יעלו ובין לא יעלו וא"כ מה יוסיף עלייתם דחיקת הקץ בענין הביהמ"ק אם העלי' בפ"ע לית דחש ותו דהביהמ"ק בירושלים וא"י ת' פרסה על ת' פרסה וילכו בעיירות אחרות.

ואם תאמר כי שונה היא מהות א"י בזמן שביהמ"ק קיים למהות א"י בזמן שאין ביהמ"ק, ועילי' לא"י במהות א"י בזמן שביהמ"ק קים הוי דחיקת הקץ משא"כ במהות א"י בזמן שאין ביהמ"ק קים, הנה אמת

נכון הדבר כי שונה היא מהות א"י בזמן שביהמ"ק קים אבל כל הענינים הא בהא תליא מהות א"י בהשראת השכינה וישראל על אדמתן ומהות הביהמ"ק בהשראת השכינה הכל ענין אחד והוא בהא תליא כי ישראל בני' של השכינה וחלק השכינה כמ"ש כי חלק ד' עמו ובזמן השראת השכינה בא"י בהתגלות בדרגא העליונה אז כל ישראל בא"י וזה הי' בבית ראשון ובזמן שאין השראת השכינה בא"י בשלימות אז אין כל ישראל על אדמתן כמו שהי' בב"ש ובזמן שהשכינה בהסתר לגמרי ויש פרוכת קלישתה המפסיק כידוע וע"ז כווננו במאמרם ז"ל מיום שחרב ביהמ"ק נפסקה חומת ברזל בין ישראל לאביהם שבשמים והשכינה בהתלבשות בשרי מעלה ומשגיח משם על עמו ועל ארצו. ואז ישראל בגלות לגמרי ואין להם שום ממשלה כהשכינה הקדושה המתלבשת בשרי מעלה.

והמעלה על דעתו כי יצויר שיהיו ישראל על אדמתן עפ"י השם והשכינה בגולה ולכן ביהמ"ק חרב הרי הוא כופר במ"ש הכתוב כי חלק ד' עמו ואין לו חלק באלקי ישראל רח"ל.

אבל מה שיש שם מזרע ישראל דרך מרידה בשם והנהגתו ותורתו בהנהגת השטן שנתן לו הכח להמריד בשם והנהגתו ותורתו אי"ז ישראל על אדמתן אלא מה שהניחו לבעלי בחירה מזרע ישראל לצאת ממהותן של ישראל וממהות קדושת א"י אף כי רובא דרובא כופרים כל חד לפום שיעורן דילי'.

ואין לשער צער וגלות השכינה המשגיח על בני' וצריכה להתלבש בס"ם בכח מזרע ישראל להמריד את ישראל עמו של הקב"ה בשם והנהגתו ותורתו להיות גוי כופר ומורד גוי ככל הגוים רח"ל וממשיך ראשו של מלך בטינופת שאין כמוהו ובאין ערוך לצער וגלות השכינה בשרי מעלה שלוחי הקב"ה דאף כי ודאי צער נורא הוא כידוע אבל אין ערוך לה להצער להתלבש בכח אשר בני' ממרידים את בני' והגר שם ואינו מצטער בזה הצער ואינו משתוקק בכל לב לפטור השכינה מזה הצער בודאי אין לו חלק בקדושתה ובקדושת א"י כלל וכלל.

אמנם לפי כפירתו של זה הרי הוא סותר עצמו שהניח במוחלט לדעת הרמב"ן דמצות ישיבת א"י קים בכל זמן לכל ישראל גם מצות כיבוש א"י אלא כהלכתא בלי טעמא הסכים כי כאשר אין רשות ממושלי ארצות

מכתב אחד הרבנים

צח

הגולה אסור ואיך פלגינן דיבורא באותה שעה לא ידענו כנ"ל, אמנם איך שיהי' באותה שעה אשר עלו ישראל בכ"ש שהי' רשות מכל הצדדין ולא הי' שום עכוב א"כ מצות כיבוש ומצות ישוב קיימא וקאי לדעת הרמב"ן של זה ואיך כתב הרמב"ן שלא אבו לדחוק את הקץ והתורה אמרה והורשתם וישבתם מעולם ועד עולם לדעתו של זה.

אמנם עצם הדבר בלי שום התכונות ומבלי שום ביאור הרי הוא מכחיש מקראת מלאות ומפורשת בתורה נביאים וכתובים ודברי חכז"ל המפורשים וכל המדברים ברוה"ק ודברי הרמב"ם המפורשים ואמונה פשוטה בלב אחינו כלשון הרש"ב, שיש עונש הפזור, ועונש השעבוד, ועונש א"י ביד זרים, ואנחנו וארצינו ביד זרים עד עת קץ כשיבוא משיח דוקא. והמעלה על דעתו שיעלו כל ישראל ורובו ככולו או שיצויר א"י ביד ישראל בממשלת ישראל באיזה צורה שיהי' ואפי' ברשות, הוא כופר הכל. והרש"ב והמהרי"ן הנ"ל מיירי להדיא ברשות וצווחו ככרוכיא דהוי תנועה נגד האמונה והעברה על השבעות ויקם מלך חדש אשר עשה עצמו כלא ידע.

והמהר"ל כתב בזה"ל וכנגד שאני מפזרן גזר עליהן שלא יעלו בחומה שזהו קבוץ גליות והוא בטול הפזור עכ"ל.

והלה הוא השליט על האמונה האמונה בקץ עונש הפזור ע"י משיח דוקא וקץ עונש א"י ביד זרים ע"י משיח דוקא שהם דברים המפורשים השליך אחרי גיוו ובקיץ חורבן ביהמ"ק ע"י משיח נטרצה להאמין ושורשו מן הכופרים דעלי' לא"י וא"י ביד ישראל התאור תאוה להיות גוי ככל הגוים ר"ל ומקום המקדש יש לה חשיבות גם אצל הנוצרים והישמעאלים אבל ביהמ"ק גופא מה להם בה הלא לאו בני עבודה נינהו ואינם מאמינים בעבודה ואין להם צורך בה וגרוריהם הדתים הולכים אחריהם במקורי התורה בסם המות שבה רח"ל בשינוי השמות.

והנה בפשטות הוויכוח שבין עזרא עם אותן אשר לא רצו לעלות עמו שהם סברו שאין הגאולה שלימה ואין השראת השכינה בשלימות וע"כ לא עליהם הפקודה ועזרא סבר דאם יעלו אז כל ישראל יהי' הגאולה שלימה והשראת השכינה בשלימות וכמו שכן אמר ר"ל אילו עליתם כולכם בימי עזרא וכו'.

מכתב אחד הרבנים

צמ

והלה בכלכולו תפס לשון הריב"ש שכתב ומי שהגלם לא הי' מניחם לשוב עד שעלו ברשות כורש וכו' ותפסי' להאי הרי כי ברשות מתיר הריב"ש והלה אפי' מקרא לא קרא שאמר ישעי' הנביא בנבואה האומר לכורש רועי וכל חפצי ישלים ולאמר לירושלים תבנה והיכלי תוסד ועיי' שם במפרשים ובעת הכריז כורש לחזור לירושלים אמר והוא פקד עלי וכו' ופירש"י ושאר מפרשים דהיינו נבואת ישעי' הנביא והבאנו לעיל לשון הרשב"ב שעשו מעשיהם עפ"י נבואת ירמי' ועפ"י נביאים האחרונים שהיו ביניהם, וזהו כוונת הריב"ש דמי שהגלם לא הי' מניחם לשוב עד שעלו ברשות כורש ואז הניחם מפורש ע"י נביא ואין כוונת הריב"ש לומר דברשות מותר אלא שלא הי' מניחם השם לשוב עד שעלו ברשות כורש ואז הניחם ע"י נבואה בפ"י כמו שאמר הכתוב להדיא וגם כורש בעצמו אמר כן כמבואר בקרא ולמה הוצרך הכתוב להביא מה שאמר כורש והוא פקד עלי אלא לגלות דאפי' ברשות אינו מותר אלא עפ"י הנבואה.

אבל זה הנבואה הי' אז, אבל בגלות זה קבלנו בנבואה הפכו ואמר הכתוב בפ"י כי השם בעצמו ית' יחזירנו לארצו לרשת הארץ אחר תשובת כל ישראל בביאת הגואל כמ"ש ושבת וכו' והביאך ד' אלקיך וירשתה וכן הרבה מקראות לא עת האסף פה ואיך יבטלו האומות דבר השם וגזרת השם אשר אמר בפ"י ע"י נביאיו וכ"ש ע"י הפרת התורה לגמרי הפכו של ושבת מן הקצה אל הקצה ובכ"ש הי' עכ"פ תשובה דלה אבל בהפכו לגמרי איך יצויר למאמין בגלות וגאולה מן השמים להעלות על דעתו אף בלי שום ראיות הרי אנו אומרים ומפני חטאינו גלינו מארצינו והלה אומר ומפני חטאינו עלינו לארצנו רחמנא לשיזבן מהאי דעתא אנחנו גלינו בחטא שנאת חנם ונעלה בשנאת הבורא רח"ל ובשנאת התורה רח"ל מלבד הכפירה הנוראה היש שוטה שבעולם גדולה מדעתא דהאי אי' אמונתו של זה וכי עכו"ם שצרו היא אמונת ישראל ולא זולת רחמנא ליצלן.

ונחזור להריב"ש גם הרשב"ש - הנה הריב"ש בסי' ק"א עוסק שם להתיר להפליג בספינה ע"ש לעלות לא"י דלדבר מצוה מותר להפליג אפי' ע"ש וכתב ואחרי שלדבר מצוה מותר אפי' בע"ש אין ספק שהעלי' לא"י מצוה וכו' ומה שהי' אומר הנביא לבני הגלות בנו בתים וכו'

מכתב אחר הרבנים

ק

[והיינו שהי' אומר להם לישיב בגלות] זה הי' מפני הגלות שנגזר עליהם ומי שהגלם לא הי' מניחם לשוב עד שעלו ברשות כורש וגם עתה אחת משלש שבועות שהשביע הקב"ה לישראל שלא יעלו בחומה עכ"ל. וכדרכו לתפוס תיבה בתוך הדברים מבלי הביט לפניו ולאחריו ואמתיית המכוון תפס המלה ברשות הרי דברשות מותר.

והנה שם מיירי ביחיד העולה לא"י והקשה לו מן הנביא שאמר לישיב בגלות ואיך אמר להם הפך המצוה ואם מכוון התי' לחלק בין רשות לשלא ברשות חסר ההתחלה וחסר הסיום שהי' לו לומר זהו שלא ברשות מפני הגלות שנגזר וגם אחר שהביא השבועה בחומה בגלות זה הי"ל לסיים אבל ברשות מותר אבל סגנון דבריו מבואר כי בעצם דבריו אשר כתב זה הי' מפני הגלות שנגזר עליהם ומי שהגלם לא הי' מניחם לשוב כבר מבואר הביאור והיינו דמה שאמר הנביא בנו לכם בתים אינו עקירת מצות ישוב א"י אלא נבואה על הגזרה והשגחה שנגזר עליהם הישיבה בגלות מצד ההשגחה וגזרת הגלות כבר מבואר בתורה אם יחטאו ואמר הנביא שיגזר עליהם הגלות ושלא להתעצם נגד ההשגחה ופשוט דאם השם אשר צוה לישיב בא"י אמר שעכשיו לא יניחם הרי הודחה המצוה מאיליו להכלל ואדרבה אסור הוא והוי כופר המתעצם נגד הנהגת השם שהוגד בנבואה אבל מה שאינו התעצמות נגד ההשגחה המצוה במקומה עומדת ואין כאן עסק עם רשות האומות אלא להבדיל לאין קץ רשות הבורא ונבואה על ההשגחה ושלא להתעצם נגד ההשגחה ואמר ולא הי' מניחם לשוב עד שעלו ברשות והיינו דאז הניחם הקב"ה בפ"י עפ"י הנבואה ואילו הי' כוונתו לחלק בין ברשות לשלא ברשות הרי הוא מאריך ביתרון דברים ועקר החי' חסר מן הספר, וכל משכיל בלשון וישר הולך יבין לאשורו מכוון דבריו כאמור.

והרשב"ש בסי' ב' כבר העתקנו לשונו ונעתיק עוה"פ לתועלת הביאור. הנה מיירי בנודר לעלות לא"י ונתחרט אי יכול לשאל על נדרו וכתב אין ספק שהדירה בא"י מצוה גדולה בכל זמן בין בפני הבית ובין שלא בפני הבית וא"ז הרמב"ן מנה אותה מכלל מ"ע כמו שנא' וירשתם אותה וישבתם בה וכ"ה דעת א"א הרשב"ץ ז"ל וכו' אמנם מצוה זו אינה מצוה כוללת לכל ישראל בגלות החל הזה אבל היא נמנעת כלל כשז"ל בגמ' כתובות פ' האחרון ההוא מכלל שבועות שהשביע הב"ה את ישראל

מכתב אחד הרבנים

קא

לא ימהרו את הקץ ושלא יעלו בחומה וצא וראה בני אפרים מה קרה להם שמהרו את הקץ אמנם מצוה היא על כל יחיד לעלות לדעת שם אלא שמצוה אם יש דברים מונעים אינו מחוייב לעלות וכו' עכ"ל.

והנה לכל לראש מבואר בדבריו להדיא לחלק בין יחיד להכלל ולא ס"ל כהאנ"ז דכל דליתא בציבור ליתא ביחיד והזכיר מהירת הקץ אף בלי ביהמ"ק וכתב דבגלות אינה מצוה על הכלל וחילק שם בין היחיד להכלל אבל בין רשות לשלא ברשות אינו מזכיר, והלה המציא המצאה נפלאה דבכל משך הגלות לא הי' שכיח מציאות לעלות ברשות ע"כ לא הזכירו אותם ושכח דברי עצמו דהמצוה על הכלל ליכבש ולישב קיימא וקאים גם בזמן גלות והמושל שם אין בכוחו למנוע ואפי' ללחום מותר [ובחמלתו לא התיר לסכן בעבודה ואיך שייך כיבוש בלי סכנה ואיך אמרה התורה והורשתם מבלי הכנס בסכנה] רק רשות מושלי ארצות הגלות צריכין ובמה עדיף גוי המושל בגולה אשר כחו יפה למנוע מלכת בארצו לנכש ולישב וגוי המושל בארץ לא זהו כהלכתא בלי טעמא ואנכי לא ידעתי דרשות מושלי ארצות הגולה ודאי שכיח ושכיח וברוב הזמנים והמקומות היו הגוים שמחים להפטר מן היהודים וכמה פעמים הי' סכנת גירוש וקרוב לימי הרשב"ש הי' גירוש שפאניע ופארטוגאל הרי לא רק שהי' רשות אלא גרשו אותם.

אבל מה שהי' באמת מילתא דלא שכיחא בכל משך ימי הגלות וגם עכשיו לעלות מארצות הגולה שלא ברשות מושלי הארצות דבכל הזמנים לא הי' לישראל חיל כלל ולא הי' שייך להעלות על הדעת כלל ופוק חזי מה קרה בווארשא ובכל הזמנים לא הי' עולה על הדעת שיהיה שייך מציאות כזה גם לא הי' שייך כלל אפי' בשכל טבעי וגם היום כשהי' הקאמיניזם מי הי' בכוחו להוציא היהודים שם בזרוע.

והנה עכ"ז הוצרך הרשב"ש לומר שנמנעת שלא למהר את הקץ ונשבענו ע"ז ואיך תאמר דברשות לא הוצרך לומר דלא שכיח והלא מה דמייירי הרשב"ש היא באמת לא שכיח ולא יצויר ולא הי' עולה על הדעת ומה לו לדבר במלתא דלא שכיחא ולא הי' אז שום תנועה בזה ולאיזה צורך הזכירו שם אבל הדבר פשוט דמפני שאמר דהשיבה בא"י מצוה ויוקשה הרי גזרת הגלות היא הפכו והוצרך להשוות הענינים והיינו

דעל הכלל נגזר הגלות מצד גזרה והשגחה ונשבחנו ע"ז ומה קרה לבני אפרים שמהרו את הקץ והיינו שהתעצמו נגד ההשגחה וזהו סכנה עצומה דההשגחה לא יניח ההצלחה אבל היחיד שאינו התעצמות נגד ההשגחה המצוה במקומה עומדת וע"כ מאחר שמצינו שיש השגחה המונע את הכלל והנהגת ההשגחה ידוע שהיא ע"י סבות מהמסבב כל הסבות וע"כ מי שיש לו מניעה פטור ובזמן הבית לא הי' פטור מחמת סבות ואליםלך נענש שיצא מחמת הרעב, אבל בזמן גלות שמסור להשגחה נפטרים ע"י מניעות והכלל ישראל נמנעת כלל עד עת קץ זהו כוונת דבריו לכל ישר הולך. וכבר נ"ל שראיתי כתוב דמה שכתב אח"כ דבמניעה פטור היא לתרץ הקושיא דאם יש חיוב על היחיד הלא כל אחד מחויב נמצא כל ישראל מחויבים להיות שם והיא קושית האבנ"ז ומתרץ דבמניעה פטור, וזה מסבב ההשגחה.

וכדרכו לתפוס אותיות מבלי הבנה מבלי הביט לפניו ולאחריו ככה עשה באהבת יהונתן וז"ל, בפ' ואתחנן עה"פ על הר ציון וכו' ויובן גם מה דכתיב השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ ותחפץ הוא כינוי לנקיבה בתיו המשמשת כנודע וזהו פירושו דכנ"י שצווחה באלה ובשבועה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה נגד קיבוץ ישראלי באם שהכל נועדו יחדיו לילך לירושלים וכל האומות מסכימים אפ"ה צווחה שחלילה שתלך שמה כי הקץ סתום ואולי אין עתה הזמן האמיתי רק עת רצון לפי שעה והיום או מחר יחטאו ומוכרחים לגלות פעם שנית ח"ו ואחרון קשה מן הראשון ולכך ביקשה שלא ילכו עד שתחפץ ר"ל עד שיגיע הזמן שימלא כל הארץ דעה ומשם והלאה הבטיח עילת כל העילות שלא יהי' נעדר מן האומה הישראלית כלום וזה הזמן האמיתי שיבא במהרה בימינו ולכך אמר הנביא מבשרת לשון נקיבה ומכאן ואילך הרימי אל תיראו ח"ו עוד פעם כי אמרי לערי יהודה הנה אלקיכם יבא בעצמו ויגאל וק"ל עכ"ל.

הנה הלה תפס אותיות אולי אין עתה רק עת רצון הרי כי יתכן להיות עת רצון ומתירא דלא לגלות פעם שנית וגם לא כתב אסור בג' שבועות אלא חלילה וכיוצא מהבליו אשר קשה ליגע השכל כ"כ בהבל ואיך לא ראה שעוסק שם בפ"ה השבועות ומפרש שכנ"י צווחה באלה ובשבועה ובחומר השבועות הרי מבואר בצבאות או באילות השדה

מכתב אחד הרבנים

קג

ומבואר הפי' אני מתיר וכו' רח"ל ומבאר פי' המלות את האהבה דאפי' יהי' לפי הנראה פקודה שיסכימו כל האומות וכמ"ש באבנ"ז דרשיון האומות יתכן להיות פקודה מ"מ צווחה כנ"י באלה ובשבועה שלא לילך והעונש ע"ז הרי מבואר בצבאות או באילות השדה ומבאר הטעם למה דאפי' אם יתכן ויהי' עתה עת רצון אמנם אח"כ יהי' גלות קשה מן הראשונה וע"כ צווחה כנ"י דהיינו השכינה שלא לילך עד שימלא הארץ דעה לא יהי' עוד גלות.

והנה זהו טעם על השבועות מכנ"י ועכ"פ הרי מבואר שהשביע כנ"י במוחלט שלא לילך והניחה עונש חמור ע"ז והרי מבואר בהחלט אשר כנ"י לא יגאל עד כי ימלא הארץ דעה יהי' מאיזה טעם שיהי' והעובר על השבועות ולוקח גאולה בעצמו מבלי השכינה הרי הוא כופר ואין לו חלק בשכינה וע"ז אמרו אין לו חלק באלקי ישראל דהחלק באלקי ישראל ע"י השכינה שנקראת כנ"י כידוע והכנ"י צווחה באלה ובשבועה ובחומר של עונש רח"ל שלא לילך ולית דמשגח בה והלכו והרי צווחה הכנ"י דאם ילכו אני מתיר וכו' רח"ל והיינו דאם הולכין בלי השכינה ונגד ההשגחה הרי הפקיר עצמו מכל שמירה רח"ל דהלא אין השם בקרבם ואין שם אלא הנהגת השטן מה שנתן לו הכח לנסיון ואי"ז אלא זמני וסופו רע ומר רח"ל ועצם הרעיון ששייך בזה הצלה מבלי קוב"ה ושכינתו אין לך כופר גדול מזה, ואפי' יפסק יהרג ואל יעבור עצם הרעיון ששייך הצלה מבלי קוב"ה ושכינתו והתורה העידה כי אין השם בקרבה בעצם הרעיון כפר בעקר. ובאהבת יונתן עוסק שם לבאר השבועות, אמנם באמת כן מבואר בתורה דלא יגאל השם עד עת קץ וטעמו היא גם טעם הכתוב דמטעם זה לא יגאל השם עד עת קץ.

והלה מספר בדמיונותיו מהרגשת הנשמה ומה יש להוסיף, אבל כבר העיד באבני נזר דהעובר על השבועות כבר נפסק ונכרת מנשמתו רח"ל ואין לו חלק באלקי ישראל רח"ל כמבואר להדיא באבני נזר כנ"ל ואיך ירגיש נשמתו ותו דהאבני נזר כתב דהרגשת הנשמה היא שלא לעבור על השבועות וכ"כ באילת אהבים להגה"ק מפלאצק זי"ע ובצרור החיים כי השבועות פעלו טבע בישראל, ובכלל כתב באוהחה"ק כי נפש מטוהרה לא יתאוה למעשה רע אמנם ידוע שיתכן ויתחלף נשמתו רח"ל והמרגיש המשכה לזה המרידה במלכות שמים סימן מובהק שנתחלף נשמתו וכבר

מכתב אחד הרבנים

קד

כתב הרה"ק בעל התניא להדיא זצוק"ל דיתכן שיהי' שקוע בתורה ועבודה בלי הפסק ואפי' גדול בתורה ועבודה ועצם נשמתו בקליפות רח"ל, מובא באור התורה להגה"ק בעל צ"צ זצוק"ל פ' פנחס עה"פ אך בגורל יחלק הארץ, וכן מבואר בספר העקידה פרשת קרח.

והנה באהבת יהונתן פ' שופטים עה"פ התעוררי וכו' פי' עפ"י מ"ד השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ השביע הקב"ה לכנסת ישראל שלא יעלו בחומה פי' שלא יתוספו ישראל להלחם בחזקה וגם שלא ירבו בתפלה יותר מדאי כדאיתא בגמ' דב"מ שאל"י ז"ל אמר אלו אוקמינהו לאבות בהדי הדדי הוי מייתי למשיח בלא זמני' והטעם הוא דהשביע הקב"ה מפני דהגאולה שלישית תהי' גאולה שלימה ולא יוסיפו עוד בני עולה לענותו וכ"ז שיש שורש פורה ראש ולענה אין ישראל נגאלין עד שיתלכנו כל הכתמים מישראל בגולה צריכין לתקן חטא חוה.

והטעם דדוקא בגולה צריכין לתקן מפני דמגלגלין חובה ע"י חייב ובגולה בלא"ה צריכין לתקן את אשר כבר עיוותו בימים קדמונים לכן מגלגלין עי"ז חטא חוה שסחטה ענבים ושתה שמרים ועקר החטא הי' על אשר מצתה השמרים כידוע ליו"ח, וז"ש הנביא התעוררו התעוררו שני פעמים על שהשביעם הקב"ה בשני דברים הנ"ל שלא יעלו כחומה ולא ירבו בתפלה וכו' אבל עתה קול קורא קומי ירושלים דאין רושם ניכר מחטא חוה ושלמו ימי אבלך אשר שתית מיד ד' את קובעת כוס התרעלה שתית מצית כבר מתוקן חטא זה ולא תוסיף לשתותה עוד וק"ל.

אין מנהל לה וכו' ואין מחזיק בידה וכו' פי' מפרש השני דברים אשר השביעם הקב"ה לכנ"י שתשמור את עצמה ומבאר אין מנהל לה מכל בנים ילדה הכוונה הבנים אשר ילדה לא עלו כחומה להלחם נגד אויב ואין מחזיק בידה מכל בנים גדלה הכוונה הבנים אשר הם גדולים לא הרבו בתפלה ולא החזיקו בכח עד שאמר להם הקב"ה צאו וק"ל, עכ"ד.

והלה תפס הביטו נא וראו פוסק של הכלל ישראל יותר מן היפה קול פסק דרק במלחמה אסור ובחוצפה ואפקירותא ופתיות חקר אם רבינו השמיטו בכוונה ועינים לו ולא יראה בכל המשך לשונו של האהבת

מכתב אחד הרבנים

קה

יהונתן שם מבאר הטעם שהשביע הקב"ה כדי שלא יצאו מן הגלות רק בגאולה שלימה אחר שיתוקן הכל וסיים להדיא עד שיאמר להם הקב"ה צאו ותו דא"כ יסתור דברי עצמו שכתב להדיא בפ' ואתחנן דאפי' יסכימו האומות צווחה הכנ"י באלה ובשבועה ומפרש בזה מאמר הכתוב את האהבה הרי דגם בהסכמת האומות נשבענו שלא לצאת.

אמנם דברי התורה צדיקים ילכו כם ופושעים יכשלו כם והמתכוונן בדבריו בב' המקומות יראה שמחלק את הפסוק בתרתי, חלק א' אם תעירו ואם תעוררו היינו שלא יעוררו ישראל בכח ומפרש תרי גווני בכח, הא' במלחמה, והב' תפלות ותחנונים בכח, חלק ב' היא את האהבה עד שתחפץ והיינו דאפי' יהי' התעוררות אהבה מלמעלה לגאול את ישראל ומזה נמשך ממילא התעוררות אצל האומות מ"מ לא יקבלו עד שתחפץ השכינה ע"י משיח. ומדויק בדבריו דבפרשת ואתחנן כתב צווחה כנ"י ומפרש מאמר הכתוב את האהבה ובפרשת שופטים כתב שהשביע הקב"ה את הכנ"י ואינו מפרש את האהבה וביאור הדבר ידוע כי כל התעוררות למטה יש לו שורש למעלה וידוע ג"כ כי קוב"ה הוא כח השם בהשפעה לתחתונים ושכינתו היא כח השם מצד המקבלים כמ"ש ז"ל עקר שכינה בתחתונים ולכך נקראת כנ"י מקור נשמות ישראל.

והנה כשיש הסכמת האומות שיצאו ישראל מן הגלות הר"ז הוראה שיש התעוררות למעלה לגאול את ישראל ומשם בא ההשפעה ממילא להסכמת האומות כי עת פקודה ואם עומדין בנסיון שלא לצאת בעצמו אלא להמתין על הישועה מהשם, ומתעוררין לתשובה ומע"ט שיגאלנו השם בעצמו ית' העת מסוגל להשלים חפץ השם ויגאלינו בגאולה שלימה ואם אין עומדין בנסיון אז ידוע כי בעת פקודה אם אין מקבלין אותה אז ח"ו נתהפך לרועץ והסכנה גדולה רח"ל כמו שקרה בעוה"ר.

וככה כתב בספר מכתב סופר בשם אביו הקדוש מרן הח"ס זצוק"ל דכמו שהי' במצרים שהי' יכולין לצאת בחצות הלילה ופרעה אמר הרי אתם ברשותכם ולא הי' אלא נסיון שלא ילכו עד הבוקר ולכן סבב השם כי פרעה יניחם לצאת בחצות הלילה לנסיון וכתב דככה יהי' בגאולה האחרונה שיהי' רשיון האומות לצאת וידעו שאי"ז אלא נסיון.

והנה בפרשת שופטים דבר מן השבועה מצד הקב"ה כח ההשפעה

מכתב אחד הרבנים

קו

שלא יתעצמו נגד הקב"ה ומפרש אם תעירו ואם תעוררו דהיינו שלא יעוררו בכח ומפרש תרי גווני בכח או במלחמה, גם שלא יעוררו בכח חפץ הקב"ה ע"י תפלות, וע"כ אמר השביע הקב"ה את בניי, ובפרשת ואתחנן דבר משבועת השם מצד המקבלים והיינו השכינה הקדושה דאפי' יהי' התעוררות והשפעות אהבה מצד הקב"ה לגאולה ומזה יתעורר הסכמת האומות מ"מ לא יקבלו ולא יצאו עד שיהי' הגאולה שלימה ויאמר להם הקב"ה בעצמו ית' צאו, ועוסק לפרש את האהבה עד שתחפץ, וכדבריו כתב גם הח"ס בחידושים עה"ת בחמשה כרכים.

והנה רבינו לא הכריח במוחלט דלא שייך לפרש פי' המלות של חומה על מלחמה אלא כי לא יצויר לבא למסקנא דבלי מלחמת מותרת כי האמונה מוחלטת ופשוטה בלב אחינו אשר קבלנו בנבואה ומעקרי האמונה כי קבוץ גליות וא"י ביד ישראל יהי' ע"י הקב"ה בעצמו ית' אחר תשובות כל ישראל וביאת המשיח וכמ"ש גם באהבת יהונתן וגם כתב דאין להכריח מלשון ביד חזקה שכתב רש"י דהכוונה מלחמה דוקא דמצינו בקרא לשון יד חזקה בקרא בהתגברות ברשות ובלי מלחמה כלל ואין הכוונה דא"א לפרש מלחמה דודאי מלחמה כ"ש שנקראת יד חזקה אבל אין להכריח מלשון זה מלחמה ואדרבה הוספת לשון יחד מורה כי זהו היד חזקה דאל"כ תרתי מנלן.

וההדיוט הקופץ על הראש המציא המצאה נפלאה דרש"י מוכרח הי' להוסיף מלת יחד דודאי יחיד העולה שלא ברשות אינו מורד אלא עובר על דינא דמלכותא והוי פתיים עד מתי תאהבו פתי ודאי יחיד העושה בלי מלחמה ובלי מרידה לא הוי מרידה וה"נ מאה אנשים, אבל דרך מרידה וכ"ש מלחמה אחד יחיד ואחד ציבור הוי מרידה וא"כ אם נפרש יד חזקה דרך מרידה למה הוצרך רש"י להוסיף מלת יחד הרי דלשון רש"י יוצדק יותר בעליית רבים בלי מלחמה ועכ"פ אין להכריח להפך כי דוקא ע"י מלחמה אבל אין כוונת רבינו אלא ראי' ולא שלילה מוחלטת וידוע דראי' אין המכוון מוכרח ממש ועיי' בספר הברית בפ"י המלות של ראי'.

אבל עכ"פ אף אם המצא תמצא מי שמפרש פי' המלות של חומה דרך מלחמה אי"ז אלא להוסיף דאפי' באופן שאינו קבוץ גליות אסור

מכתב אחר הרבנים

קז

לעלות דרך מלחמה אבל באופן של קבוץ גליות הר"ז בכלל השבועה של דחיקת הקץ.

והלה תפס לשון האבנ"ז תנ"ד אות נ"ו שכתב שאם יותן רשות לכל ישראל לעלות לא יחשב שעולין כחומה כי בחומה פי' רש"י ביד חזקה גם י"ל כי אם יותן רשות לכולם יחשב פקודה אף דבאופן זה היינו בלא פקודה ליתא בציבור מ"מ י"ל בזה שנקרא איתא בציבור וכו' עכ"ל, וכבר נתבאר דכונתו בזה לתרץ קושייתו דליתא בציבור ליתא ביחיד ואיך שייך דהיחיד מצווה לעשות והציבור מושבעין שלא לעשות והלא כל יחיד זריזין מקדימין למצות, וע"ז תי' דבמקום דאיתא ביחיד איתא בציבור ובמקום דליתא בציבור ליתא ביחיד, והיינו ברשות איתא בציבור וביחיד ושלא ברשות ליתא לא ביחיד ולא בציבור והכל בשבועה, אמנם עדיין קשיא לי' הרי אמר הכתוב עד שתחפץ ואיך יש לומר דהשבועה יבטל קודם שתחפץ וע"ז מצדד דרך אפשר דזה מורה שהגיע כבר אשר תחפץ זהו תוכן דבריו אמנם הרי אמר הכתוב דוקבץ יהי' אחר ושבת והיינו בביאת הגואל כמו שנבאו כל הנביאים וחכמינו ז"ל ואמונה פשוטה בלב אחינו ובע"כ כי לא יהי' הסכמת האומות על כלם עד כי יבא שילה.

והאנ"ז מיירי שם מהסכמת האומה המושל בה שהי' אז הסולטאן וכבר נ"ל דחי' הרביעית נתן לה הממשלה בארצינו ואם יש מדובר מרשות בודאי אין המדובר אלא מן החי' הרביעית אשר נתן לה הממשלה בארצינו וממנה לא הי' הסכמה, ולא הי' ולא יהי' הסכמה לדעת האנ"ז.

וחלילה להוציא לעז על אותו צדיק אשר יכחיש מקראות מלאות ואמונה פשוטה ומקובלת בישראל עד אשר לא קמו הכופרים חכז"ל וכל המדברים ברוה"ק תקנו תפלות בכל הצריך לישראל בגלות עד עת קץ רפואה פרנסה תשובה מחילת עוונות וכו' ולא מצינו אף תפלה אחת שיזכו ישראל לעלות לא"י אף טרם אשר זכינו לביאת המשיח וכל הצדיקים חיבבו את א"י בכל לב ובכל נפש ובכל מאוד ולמה לא מצינו תפלה ע"ז וכל אשר תקנו תפלה על עלי' לא"י להכלל ישראל הכל מקושר בביאת הגואל הרי כי הי' זה אמונה פשוטה ומקובלת בלי כל צל ספק דלא יצויר זה בלא זה ואלה הכופרים חידשו שיצויר זה בלא זה מתוך כפירתם ומרידתם והיעלה על הדעת אשר כל הצדיקים טעו ואלה

מכתב אחד הרבנים

קח

הכופרים כווננו אל האמת ואף בלי שום קרא בעצם העלות על הדעת אשר אמונת ישראל עד הכופרים הי' בטעות והם חידשו אמונה אשר יצויר להיות אמת בהעלות על דעת רעיון כזה הוציא עצמו מן הכלל ומן האמונה וכפר בעיקר רח"ל ולא יועיל לאיש אשר כזה שום ראי' כי אין לו חלק ונחלה בתורת משה רבינו רח"ל.

אמר הכתוב ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי ופירש"י אם אתם מובדלים מן העמים אתם שלי ואם לאו הרי אתם של נבדוכנצר וחבירי הרי כי לא יצויר באמצע והבדל מן הכופרים חמור הרבה יותר מן הבדל מן הגוים כמבואר בש"ס ופוסקים לא עת האסף וכן מבואר להדיא בשבת קט"ז ע"א והרי כי לא יצויר לפסוח על שני הסעיפים או שמובדלין מן הכופרין בתכלית ההבדל או שמובדלין מן השי"ת וחס ושלום רחמנא ליצלן.

ונחזור לדברי האבנ"ז ויתכן ג"כ דס"ל דשייך הסכמת האומות לכלם טרם ביאת המשיח אמנם תסבב השגחה שלא ישובו כלם עד כי יבא שילה וכ"כ האבנ"ז להדיא בסי' תל"ה סעי' ג' וכן בקדושת הארץ שעתידיה לחזור לקדושתה כשישובו ישראל לתוכה לעתיד וכו' מי יימר דלעתיד תשוב לחומתה קודם הכיבוש עכ"ל הרי דפשיטא לי' דליכא שיבת ישראל לארץ וליכא כיבוש הארץ עד לעתיד ובודאי פשיטא לי' דהלא כן כתוב בתורה נביאים וכתובים ודברי חכז"ל המפורשים ואמונה פשוטה ומוקבלת בישראל וכיון שנבואת ההשגחה שלא ישובו ישראל עד לעתיד בודאי המשתדל לבטל נבואת ההשגחה הוי כופר ובודאי פשיטא דפשיטא כי חלילה להעלות על הדעת כי אותו צדיק יעלה על דעת לבטל ולהתיר לבטל נבואת ההשגחה.

אלא דהשבועה של עלי' בחומה היא איסור על עצם העלי' ואי עצם העלי' אסור לכל ישראל ס"ל דא"א להיות מצוה על היחיד דכל דליתא בציבור באיסור ליתא ביחיד וס"ל דלא שייך איסור על הציבור ומצוה על היחיד בדבר שהחיוב על הכל בשווה ולא שייך להעדיף אחד מחבירו וע"כ חידש דברשות ליכא איסור על העלי' אפי' לכל ישראל אמנם מאמינים אנחנו כי השם יסבב שלא יהי' זאת וכיון שמאמינים שישבב ההשגחה בודאי אצ"ל שאסור להעצים כנגד ההשגחה שהגיד לנו השי"ת בנבואה על ההשגחה.

מכתב אחד הרבנים

קמ

וכיון שאין האיסור מצד עצם העלי' אלא מצד אמונת ההשגחה וביחיד ואפי' בציבור ליכא אמונת ההשגחה רק לכל ישראל ורובו ככולו שוב לא שייך כל דליתא בציבור ליתא ביחיד, דכמו להבדיל לאין קץ לגבי רשיון האומות ניחא לי' דאף בזמן דליכא רשיון האומות לכל ישראל מ"מ א"ש דאיכא חיוב על היחיד המורשה מן האומות כיון דאופן זה גם הציבור מותר וליכא איסור על עצם העלי' אלא שלא להתעצם נגד ענין מן הצד, אף כי לע"ע אין המציאות מ"מ לו יצויר המציאות בהציבור כפי המציאות עכשיו על היחיד הוי מלתא דאיתא בציבור והיחיד מחויב, ה"נ להבדיל לאין קץ גבי אמונת ההשגחה דכיון שהענין מסור להשגחה לא ציווי על הבחירה אלא נבואה על סיבוב ההשגחה והוי כופר המתעצם נגד ההשגחה, אמנם זהו ענין מן הצד המונע העלי' ואי"ז איסור עצמי על העלי', והיחיד וגם הציבור אם אינו רוב ישראל ליכא אמונה על סיבוב ההשגחה ס"ל דהיחיד שפיר מחויב דבכה"ג ליכא איסור אפי' לכל ישראל אלא שאמר הכתוב כי ההשגחה תעכב, אמנם פשוט דכיון שהתורה אמרה שההשגחה יעכב המשתדל להפך הוי כופר בהשגחה ומורד בהשגחה והמורד בשהגחה כפר בעיקר והוא פשוט מאוד.

וכ"כ פשוט דאין כ"ז נוגע לענין כיבוש א"י דבפי' אמרה התורה כי ירושת הארץ יהי' אחר תשובת כל ישראל בביאות הגואל דפסוקי נצבים מיירי בביאת הגואל כמ"ש הרמב"ם להדיא וכן מקראות לרוב ודברי חכז"ל המפורשים ודברי הרמב"ם והרבה ראשונים ואחרונים ואמונה פשוטה ומקובלת וכן מבאר בריהטת לשונו של האנ"ז לדבר פשוט כנ"ל. אמנם גם בעצם שי' האנ"ז בענין עלי' לא"י וקנית שדות התנגדו גדולי הצדיקים וביניהם הה"ק הרשב"ב זי"ע כמבואר להדיא במכתביו ויקם מלך חדש אשר לא ידע את יוסף ופירש"י עשה עצמו כאילו לא ידע.

והנה זאת מבואר בת' האנ"ז שם כמה פעמים דאפי' ליחיד אין מצוה אלא בתוך קיבוץ אנשים כשרים כי באם לאו יצא ח"ו שכרו בהפסדו עכ"ל בסעי' נ"ו וכ"כ בקיצור דינים אות ה' וא"כ למסור הארץ ביד כופרים בודאי יצא שכרו בהפסדו אפי' שלא באופן מלוכה וממשלה מישראל אלא שיהי' להם הבעלות אפי' באמת כוועד ארבע ארצות ליכא מצות ישוב א"י ויצא שכרו בהפסדו אפי' עלית היחיד תחת רשותם וכ"ש באופן של מלוכה וממשלה של כפירה ומרידה בד' ותורתו הרי

מכתב אחר הרבנים

קי

חזינן בהדיא דעת האבנ"ז דאפי' יחיד העולה יצא שכרו בהפסדו ח"ו דאין מצוה רק באופן שלא יהי' שום הפסד לקיום המצות.

ותמה אני על כל התולים עצמם באילן האנ"ז לעת כזאת איך קצרה עיניהם מראות דלפי המציאות עכשיו אפי' שטחיות לשונו מנגדו דבאופן אשר הצדיק כפוף להרשע ולא רק להרשע אלא לעצם הכפירה והמרידה מבואר להדיא בדבריו שיצא שכרו בהפסדו כ"ש בבעלות של מלוכה וממשלה שיש לה תוקף גדול וכרוך בהרבה איסורים וכל המשפטים שם חוקי עכו"ם וישראל המחוקק חוקי עכו"ם הוי כפירה ובהכרח להטפל בה להיושב שם תחת ממשלתם וכל אלה כרוכים בחמורה שבחמורות ועוד הרבה ענינים שא"א לפורטם וגם בכללית לדור בבית הכסא גדולה של כפירה ומרידה בשם ותורתו הרי לדברי האבנ"ז ליכא מצות ישוב אפי' לאדם כשר וכ"ש למסור בידם הבעלות, אפי' כוועד ארבע ארצות.

ותו דאפי' בזמן דאיכא חיוב כיבוש מה"ת הלא ילפינן מקרא לאלה תחלק הארץ לכשרים ואסור ליתן חלק בארץ לכופרים וכ"ש למסור הארץ ביד ממשלתם הכפרני.

והלא התורה אמרה ולא תטמא את הארץ ולא תחטיא את הארץ ואיך מותר למסור שטח בא"י להמטמאין אותה ומחטיאין אותה ולא עוד אלא שנמסר ביד ממשלת הכפירה והמרידה בעצמה ובזמן הבית אף המלכים שעבדו ע"ז אבל הנהגת הארץ הי' עפ"י תורה דמצינו אשר ביתו של אחאב הי' בכשרות ולמלחמה בחר דוקא צדיקים ומסר נפשו על קדושת הס"ת והלך למלחמה בעבורה, וגם עון של שפכ"ד שהכריע אותו לכף חוב ליהרג מבואר בקרא ובמפרשים שהי' ע"י איזבל אלא שהניח אותה לעשותה כמבואר להדיא ואי אתה רשאי להאריך במקום שאמרו לקצר.

וכבר התאונן הרש"ב עוד טרם הקמת ממשלתם הארורה כי אם יעלה בידם יטמאו אותה כנ"ל ואיך אזלי הני אינשי בתר איפכא ממש.

קשה לטפל בשגעונות מ"מ ההכרח מוכרח ובענין שגעונו דמושל בא"י אינו יכול לעכב ואי"צ לרשות הנה האבנ"ז מכחישו כי אשר דבר בענין השגת רשיון הממשלה לעלות שהיא תנאי בענין עלי' בחומה הנה המדובר רשיון מן הסולטאן כידוע והי' עוד טרם התחלת רעיון הציונית והקמת מלוכה כמו שרואין בזמן של ת' תנ"ה שהי' שנת תרנ"א ובסי' תנ"ד

מכתב אחד הרבנים

קיא

סעי' נ"ו כתב בלשונו אבל אם השיג רשות לעלות ולהתיישב שמה וכן ידוע שזה הי' המדובר וכן באהבת יהונתן הנ"ל הדבר פשוט דהיינו רשות מן מושל הארץ שמה והיינו אפי' מיעוט מישראל דרוב ישראל הרי יש קץ עונש הפזור כנ"ל אבל גם מיעוט ס"ל מאן דמפרש חומה שלא ברשות דבעינן רשות מן המושלים שמה והטעם פשוט וברור דכתיב ומכרתי את הארץ ביד רעים ואמרו ז"ל ביד אפוטרופסין רעים וכתב הרמב"ן דשייר במתנתו שאם יחטא ארבע מלכיות ימשלו בארצם וזהו ענין הארבע מלכיות המבואר בדניאל ארבע חיות וענין ארבע מלכיות שדברו חכז"ל בכל המקומות דהיינו מה שנתן להם הממשלה בארצינו בחטאינו ואם ילכו שמה בלי רשיון הוי נגד הגזרה ולכן בבנין ב"ש שלא הי' גאולה שלימה אלא פקידה כמ"ש האברבנאל ועדין הי' ישראל וארצם תחת המלכות אף שהי' להם מלוכה גם לעצמם אבל הי' תחת מלכות האומות וכורש מלך פרס הי' מן הארבע חיות ולכן אף שהי' נבואה והי' קץ מהקב"ה מ"מ לא הי' בשלימות והוצרכו רשות מכורש אף שהי' המיעוט מישראל מ"מ לא יכלו לעלות אף עפ"י נבואה בלי רשיון מכורש ולא הי' רשאיין לבנות החומה מבלי רשות מכורש ואחר חורבן ב"ש פשוט בכל המקומות דליכא חומה כלל עד לעתיד ואינן לישראל שום עצמאות כלל וכלל.

ובספר התרומות שער מ"ה ח"א וכתב בזה"ל אבל אין הדעת מסכמת ואין השכל מקבל שינהגו בכך [היינו יובל] לאחר חורבן הבית שהרי הארץ חריבה ושממה ביד זרים ואינן ישראל עלי' אלא כעבד שלן באכסניא ולמה יחזירו בתים וינהגו דרור בעבדים והם עבדים לעבדים וכו' עכ"ל, וכ"כ הר"ן בחי' ע"ז ס' בא"ד בזה"ל אבל אחר שנחרב הבית שהדבר נראה שלא נהגו יובל כלל וכ"כ הרמב"ן ז"ל במס' גיטין לפי שבטלה עקר מצותו של יובל שהרי נחלתינו היתה לזרים וכו' עכ"ל, ובספר התרומות שם לעיל מיני' כתב בזה"ל ומשבטלה הארץ בחרבן הבית ודאי בטלו עד הבנין העתיד במהרה בימינו עכ"ל, הרי דהדבר פשוט ולא הסתפק בזה כל מאמין כי נחלתינו נהפכה לזרים עד לעתיד במהרה בימינו.

ומה שלפנינו אינה לישראל עמו של הקב"ה אלא מה שנתן כח לזרע ישראל לצאת מחוץ להנהגת הקב"ה את עמו ישראל להנהגת השטן דרך מרידה בהנהגת הקב"ה את עמו ישראל ואינן לך עונש וגלות קשה הימנה.

מכתב אחד הרבנים

קיב

אבל אי"ז אלא מרידה בהקב"ה אבל כל הארץ של הקב"ה לעולם, כמ"ש רש"י הראשונה והוא מסרה ביד האומות, ועדיין קיים עלי' רשות האומות שלוחי השם וא"א למרוד בהקב"ה על דרך האמת כמ"ש רש"י הראשונה ואינה אלא לנסיון כאילו בחנו את אלקים וימלטו, אמנם נבואת השם א"א להכזב ח"ו ואפי' בחנו את האלקים וימלטו לא שייך לומר לאחר המעשה שאני, כי נביאת ה' ועיקרי האמונה לא יכזב, ואם עברו וכבשו בע"כ אי"ז מהנהגת הקב"ה אלא הנהגה אשר יסד השם להיות הנהגה נפרדת מהקב"ה, והר"ז מרידה בעונש א"י ביד זרים וישראל ביד זרים ועונש הגלות היא בין על ישראל ובין על ארצם וכביכול על השכינה שהכל אחד והמורד בהנהגת הקב"ה הוי מורד בהקב"ה והפריד עצמו מהשכינה ואין לו חלק באלקי ישראל רח"ל וכמו שהעיד גם האבנ"ז כנ"ל, וכל רגע בעמוד והחזר קאי.

ואיך יאמר זה שמע ישראל ד' אלקינו דפי' המלות מנהיג האומה כמבואר בקדמונים והוא מרד בהנהגתו ובמה הוא ית' אלקיו ואיך יאמר אד' והוא מרד באדנותו ואיך יאמר ד' מלך והוא מרד במלכותו והרמב"ן והרבינו בחיי כתבו דבזולת האמונה בהנהגת הקב"ה את עמו ישראל בהנהגה מיוחדת אין לו חלק ונחלה בתורת משה רבנו והוא מרד בהנהגת הקב"ה את עמו ישראל ובמה הוא יהודי. אמנם לא בעצמו אלא ממריד את כל ישראל באלקותו בתנועה הפך הנהגתו ית' את עמו ישראל היש מרידה גדולה ממנה במלכינו אלקינו.

ועוד רגע אדבר בדברי המהרש"א שם בכתובות אשר הוא מבלבל בהבליו וכבר דברנו ואוסיף עוד לדבר הנה המהרש"א התחיל בלשון קדשו ודאי דרשות לכל אחד מישראל לעלות שלא יעלו יחד ביד חזקה ולבנות להם חומות ירושלים וכו' עכ"ל, ובהתחלת דבריו שכתב ודאי דרשות לכל אחד מישראל לעלות מבואר להדיא היינו כל יחיד בפנ"ע ומבואר דמ"ש אח"כ אלא שלא יעלו יחד ביד חזקה ולבנות להם חומות ירושלים היינו לאפוקי מן היחיד אלא רבים ביחד אבל לא מיירי מכל ישראל ורובו ככולו, כנ"ל.

וכמו שהביא אח"כ מנחמי' כשעלה בב"ש שלא הי' כל ישראל ולא רובו ולכן דעת הרבה ראשונים שלא הי' היובל נוהג בב"ש וכ"כ בספר

מכתב אחד הרבנים

קיג

התרומות שם בזה"ל וכי סליק עזרא לאו כלהו ישראל סליק וכו' עכ"ל, ולכן ס"ל שם דלא הי' היוכל נוהג בכ"ש הרי דלא הי' קבוץ גליות ומ"מ לעלות ביחד ולבנות חומה הי' אסור שלא ברשות והוי העברה על השבועות אף שעלו עפ"י נבואה והשבועה שלא יעלו בחומה לא נתבטלה בזמן ב"ש שלא ברשות ולכן כתב המהרש"א דברשות המלך הי'. וכבר נתבאר לעיל כוונת המהרש"א ואיך שיהי' המהרש"א מיירי בבנין החומה ובזה מחלק בין רשות לבלי רשות ובקבוץ גליות לא מיירי. ולא באתי אלא להוסיף הוכחה מבוארת בדבריו דלא מיירי ברוב ישראל.

והנה עוד יש בה הרבה הבלים ובלבולים וכל דבריו בשגעון ידבר וההכרח לסיים כי קשה ליגע השכל כ"כ בהבל ושגעון ודברי מינות וכפירה ומרידה במלכות שמים.

ולאמיתו של דבר מסורת היא בידינו כי טענה שגעונית אין רפואתה בשכל ואספר עובדא הנה המנהג אצלינו כי בש"ק בסעודה ג' אומרים בציבור ד' מלך וכו' ושמע ישראל וכו' בציבור בקול גדול ואירע מקרה ביום א' בבוקר בשעה שמונה עמד אחד ברחוב העיר וצעק בקול גדול ד' מלך וכו' ב"פ ושמע ישראל וכו' בקולי קולות ויתנפלו עליו אנשים לכבלו בכבלים ולהוליכו לבית המשוגעים רח"ל וצעק בקול גדול מה פשעי ומה חטאתי כי דלקתם אחרי והלא אמש הייתי בביהמ"ד בסעודה ג' וראיתי את כלכם צועקים כמוני ד' מלך ושמע ישראל, וישיבו לו אנחנו אמרנו בביהמ"ד בסעודה שלישית כמנהג ישראל אבל מה זה לצעוק ברחוב בשעה שמונה בבוקר ביום א', וישיב הוא להם מהיכן דנתני לחלק בין ביהמ"ד לרחוב או בין סעודה שלישית בש"ק ליום א' בבוקר הלא מלכותו ואחדותו ית' קיימא וקאים בכל עת והאמונה חיובית בכל רגע ולמה אם אומרים ביום א' בבוקר ברחוב הוי משוגע הלא כן אמרו סר מרע משתולל על הבריות, ותו אם באים אתם עלי ממנהג העולם גם אתם משוגעים כי כל העולם אוכלים פת שחרית בשעה עשירי בבוקר ואני מכיר את אחד מכם שאוכל בשעה שתים א"כ גם הוא משנה ממנהג בני אדם וגם הוא משוגע רח"ל.

והנה כמדומני כי טענה זו לא רק מאה ואחד חכמים (כלשונו שם) לא יוכלו להוכיחו על פניו שקרותה וטפשותה אלא אפי' רבוא ואחד

מכתב אחד הרבנים

קיד

חכמים ואין לה רפואה בשכל כלל ורק החכם מכל אדם אשר נאמר עליו ויחכם מכל אדם אף מן השוטים הוא אשר הי' כחו יפה לרפאות טענה שגועזנית ואמר החכם מכל אדם אין קץ לדברי רוח ויכלה הזמן והם לא יכלו.

ואם אמנם עסקתי עכשיו בהבליהם קיימתי דברי הרמב"ם שכתב בזה"ל במציאה ענינים רבים מבוארים גלויים מהם מושכלים ראשונים ומורגשים ומהם מה שהם קרובים לאלו עד שאפי' הונח האדם כמו שהוא לא יצטרך עליהם מופת כמציאות התנועה ומציאות היכולת לאדם והגלות הוי' וההפסד וטבעי הדברים הנראים לחוש כחום האש וקר המים וכיוצא באלו דברים רבים, אמנם כאשר יצאו דעות זרות אם מטועה או ממי שכיון זה לענין זר והלך בדעות ההם כנגד טבע הנמצא והרחיק המורגש או רצה לחשב מציאות מה שאינו נמצא הוצרכו אנשי החכמה להעמיד הדברים ההם הגלויים ולבטל מציאות הדברים ההם הנחשבים עכ"ל.

אמנם אשר עשיתי אחת הוא ולתמיד כי כאמור אין קץ לדברי רוח ותורה מה תהא עלי' וגם עכשיו הי' בדעתי מתחלה שלא לעמוד אלא על כמה נקודות להבין ולהשכיל דהכא בשגעון קאמיירי אלא שנתגלגלו הדברים מענין לענין והקולמוס לא יכלה עמוד.

ועל דבר חלומותיו המרובים, עצתינו אמונה אשר ינהג כמנהגו של מרן קודש הקדשים בעל ד"ח צוק"ל לומר הי"ג עקרים קודם השינה ואם כה יעשה אז תחת חלומות של מינות וכפירה ומרידה במלכות שמים יבואו חלומות של אמונה טהורה. ובעיקר הדבר לא בוויכוחים ומור"מ תהי' רפואת האמונה ולא רבים יחכמו להבדיל בין שכל לשגעון ואם אין דעת הבדלה מנין ובפרט בזמן ממשלת יצרא דמינות השולט בחזקה והמאמין לא יחוש כתיב וכתב הרמב"ם אל תשקץ אמונתך בחסרון הבנת דבר חכמה.

והאמונה האמתית צריכה להיות קבוע וקים באמונת כל אומן כיתד שלא תמוט כאשר היתה פשוטה ומקובלת בכל הדורות עד אשר לא קמו הכופרים בכפירתם ומירידתם והכופרים לא חידשו אמונה אלא כפירה, ומאמינים אנחנו כי רפואת עונש הפזור ורפואת עונש ישראל ביד זרים ורפואת עונש א"י ביד זרים ורפואת חורבן ירושלים לא יהי' אלא ע"י

מכתב אחד הרבנים

קטו

הקב"ה בעצמו ית' אחר תשובת כל ישראל בביאת המשיח בהתגלות כבוד מלכות שמים נורא נוראות עם כל ההבטחות ויעודים ולא זולת ושום דבר ושום טענה לא יזיזו המאמין מאמונה המקובלת בישראל ומבואר בפשיטות בתנ"ך וחכז"ל ועקרי האמונה הפשוטה וכל זולתה היא מעשה שטן מחוץ לישראל והנהגתן ואין לה שום שייכות עם הכלל ישראל עמו של הקב"ה אלא גלות על גלות בעוה"ר.

ומסורת היא בידינו כי מי שנפשו מטוהרה שום דבר לא יזיז אותנו מאמונה האמתית וכ"ש אשר לא יסכול מרידה מפורשת במלכות שמים ותגעל נפשו מלנגוע בקצהו בלי טעם ודעת ואשר נפשו לא מטוהרה כל אילי נביות לא יועילי לו, ועצם הפלפול בכל אלה אינה אלא פרי המינות רח"ל.

וזאת היא נחלת המאמינים בכל דור ודור אשר לא אחד בלבד עמד עלינו לכלות האמונה רח"ל בסילופים וזיופים אלא בכל דור ודור עומדים עלינו מסלפים ומזייפים ומשבשים לשבש הדעת והאמונה מיום חטא העגל ולכדה גדולים צדיקים אשר עליהם השטן מתגבר ביותר ואשר זכה משמיא והלך בתום באמונה הפשוטה והמקובלת מאבותינו ורבותינו בלי התחכמות ניצול ולא נכשל והקב"ה מצילנו מידם ע"י עבדיו הצדיקים המוסרים נפשם להציל את ישראל ממים הזדונים ומים המאררים ושטף המינות ולהנחיל את האמת ואת האמונה ישר כפי אשר קבלנו מסיני.

וכבר נבא והזהיר החי' הרי"ם בספר הזכות פ' שלח דאפשר יהי' נסיונות כאלה קודם הגאולה אשר המנהיגים יעבירו את ישראל מדרך השי"ת לפי הפשוט והזהיר הכתוב לא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם והמאמינים והמנהיגים הם עיניהם ולבם של ישראל והזהיר הכתוב שלא לילך אחריהם.

והאחרון אשר זכו ישראל כי עיקר וקדיש משמיא נחית להציל את ישראל משטף המינות הוא רבינו הקדוש זי"ע ואמר כמה פעמים כי בשביל זה ירד לעולם ואם בו בחר השי"ת להציל את ישראל פשיטא שההולך אחריו בתום לא יכשל וכבר כתב הרוקח בחכמת הנפש עה"פ קוץ ודרדר כי בכל דור יש חכם וקוץ כנגדו ואם זוכין ישראל הולכין אחרי החכם ואם לאו הולכין אחר הקוץ והשי"ת ירחם.

קטז

מכתב אחד הרבנים

ובסיום דברי מחויב אני להתנצל על ביטויים חריפים, אף כי דברי חכמים בנחת נשמעים וכבוד הבריות חמור מאוד, אמנם במקום הסתה והדחה למינות ומרידה בשם ותורתו שאני והאי רודף הוא ורודף נתן להצילו בנפשו וכ"ש בכבודו, והשי"ת ירחם להאיר עינינו באמת ואמונה ובאמתית התורה"ק ונזכה במהרה למ"ש הכתוב ומלאה הארץ דעת את ה' כמים לים מכסים.

ואחתום שנית

